

Utgiftsområde 2

Samhällsekonomi och finansförvaltning

2

Förslag till statsbudget för 2009

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	11
2	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	13
2.1	Omfattning.....	13
2.2	Utgiftsutveckling	14
2.3	Mål	16
2.4	Resultatredovisning	17
2.5	Revisionens iakttagelser.....	19
2.6	Politikens inriktning.....	21
3	Statlig förvaltningspolitik	25
3.1	Omfattning.....	25
3.2	Resultatredovisning	25
3.2.1	Resultat.....	25
3.2.2	Analys och slutsatser	28
3.3	Politikens inriktning.....	29
3.4	Ett förstärkt stabsstöd.....	32
3.4.1	Stabsutredningen och dess förslag.....	32
3.4.2	Ny stabsorganisation	32
4	Effektiv offentlig upphandling	35
4.1	Omfattning.....	35
4.2	Mål	35
4.3	Resultatredovisning	35
4.3.1	Resultat.....	35
4.3.2	Analys och slutsatser	36
4.4	Politikens inriktning.....	36
5	Statliga arbetsgivarfrågor	39
5.1	Omfattning.....	39
5.2	Mål	39
5.3	Resultatredovisning	39
5.3.1	Indikatorer.....	39
5.3.2	Resultat.....	40
5.3.3	Analys och slutsatser	47

5.4	Revisionens iakttagelser	48
5.5	Politikens inriktning.....	48
6	Statistik.....	51
6.1	Omfattning	51
6.2	Mål och villkor.....	51
6.3	Resultatredovisning	51
6.3.1	Mål.....	51
6.3.2	Resultat.....	51
6.3.3	Analys och slutsatser.....	53
6.4	Politikens inriktning.....	53
7	Prognos- och uppföljningsverksamhet.....	55
7.1	Omfattning	55
7.2	Mål.....	55
7.3	Resultatredovisning	55
7.3.1	Resultat.....	55
7.3.2	Analys och slutsatser.....	57
7.4	Politikens inriktning.....	58
8	Fastighetsförvaltning	59
8.1	Omfattning	59
8.2	Mål.....	59
8.3	Resultatredovisning	59
8.3.1	Resultat.....	59
8.3.2	Analys och slutsatser.....	61
8.4	Politikens inriktning.....	61
9	Finansinspektionen	63
9.1	Omfattning	63
9.2	Resultatredovisning	63
9.2.1	Resultat.....	63
9.2.2	Analys och slutsatser.....	66
9.3	Politikens inriktning.....	66
10	Riksgäldskontoret.....	69
10.1	Omfattning	69
10.2	Resultatredovisning.....	69
10.2.1	Resultat.....	69
10.2.2	Analys och slutsatser.....	72
10.3	Politikens inriktning.....	73
11	Premiepensionsmyndigheten	75
11.1	Omfattning	75
11.2	Resultatredovisning	75
11.2.1	Resultat.....	75
11.2.2	Analys och slutsatser.....	77
11.3	Politikens inriktning.....	78
12	God redovisningssed för företag och organisationer	79
12.1	Omfattning	79
12.2	Mål.....	79

12.3	Resultatredovisning	79
12.3.1	Resultat	79
12.3.2	Analys och slutsatser	80
12.4	Politikens inriktning	80
13	Budgetförslag	81
13.1	1:1 Statskontoret	81
13.2	1:2 Kammarkollegiet	82
13.3	1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.	83
13.4	1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	84
13.5	1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	84
13.6	1:6 Finanspolitiska rådet	86
13.7	1:7 Konjunkturinstitutet	86
13.8	1:8 Ekonomistyrningsverket	87
13.9	1:9 Statistiska centralbyrån	88
13.10	Statens fastighetsverk	89
13.11	1:10 Bidragsfastigheter	91
13.12	Fortifikationsverket	92
13.13	1:11 Finansinspektionen	94
13.14	1:12 Riksgäldskontoret	95
13.15	Premiepensionsmyndigheten	96
13.16	1:13 Bokföringsnämnden	97
13.17	1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	98
14	Riksrevisionen	99
14.1	Riksrevisionen	99
14.2	Mål för Riksrevisionen	99
14.2.1	Uppgifter	99
14.2.2	Verksamhetsmål	99
14.3	Resultatredovisning	100
14.3.1	Resultat	100
14.3.2	Analys och slutsatser	101
14.4	Revisionens iakttagelser	101
14.5	Budgetförslag	101
14.5.1	1:15 Riksrevisionen	101

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	12
2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	14
2.2 Härledning av ramnivån 2009–2011. Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	15
2.3 Precisering av ramnivå 2009. Utgiftsområde 2	15
2.4 Ramnivå 2009–2011 Realekonomiskt fördelad Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	15
5.1 Andel med utländsk bakgrund inom staten samt för befolkningen i arbetsför ålder, 2005–2007.....	43
5.2 Personer med nybeviljad tillfällig sjukpension respektive nybeviljad sjukpension, 1999–2007.....	44
5.3 Ärenden som lett till åtgärd av Statens ansvarsnämnd respektive myndigheternas personalansvarsnämnder, 2003–2007	45
5.4 Könsfördelning nyutnämnda myndighetschefer oktober 2006–augusti 2008	46
5.5 Könsfördelning samtliga myndighetschefer, 8 september 2008	46
6.1 Nyckeltal för SCB:s verksamhet	52
7.1 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år.....	57
7.2 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år.....	58
8.1 Statens byggnader, mark och annan fast egendom.....	60
8.2 Fastighetsförvaltningens omfattning	60
8.3 Uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk.....	60
8.4 Uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket.....	60
9.1 Procentuell fördelning av Finansinspektionens kostnader per verksamhet	63
9.2 Totalt nedlagd tid i timmar på tillsynsaktiviteter i riskklasserna.....	63
9.3 Avgifter enligt 20 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.....	64
9.4 Genomsnittlig handläggningstid i dagar för tillstånds- och anmälningsärenden.....	65
9.5 Antalet ärenden som anmäldes till Ekobrottsmyndigheten	65
10.1 Antalet betalningar samt kostnader för betalningar i statens betalsystem	70
10.2 Riksgäldskontorets garantiverksamhet 2003–2007.....	71
10.3 Lån med kreditrisk hos Riksgäldskontoret.....	72
11.1 Pensionskapital och genomsnittligt månadsbelopp per pensionssparare per den 31 december 2007.....	75
11.2 Antal registrerade fonder och fondförvaltare den 31 december resp. år	76
11.3 Värde fördelat på fondkategori.....	76
11.4 Fondplaceringarnas marknadsvärde fördelat på kvinnor och män, 2005 – 2007.....	76
11.5 Totalt antal fondbyten 2000 – 2007.....	76

11.6 Avgifter som pensionsspararna betalar till PPM.....	77
11.7 Förvaltningsavgift (i procent) efter rabatt 2006–2007 för respektive fondkategori.....	77
13.1 Anslagsutveckling för 1:1 Statskontoret.....	81
13.2 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:1 Statskontoret.....	81
13.3 Anslagsutveckling för 1:2 Kammarkollegiet.....	82
13.4 Offentligrättslig verksamhet.....	82
13.5 Uppdragsverksamhet.....	82
13.6 Uppdragsverksamhet – IT-upphandling.....	82
13.7 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:2 Kammarkollegiet.....	83
13.8 Anslagsutveckling för 1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.....	83
13.9 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.	83
13.10 Anslagsutveckling för 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor.....	84
13.11 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor.....	84
13.12 Anslagsutveckling för 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	84
13.13 Uppdragsverksamhet.....	85
13.14 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.....	85
13.15 Anslagsutveckling för 1:6 Finanspolitiska rådet.....	86
13.16 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:6 Finanspolitiska rådet.....	86
13.17 Anslagsutveckling för 1:7 Konjunkturinstitutet.....	86
13.18 Uppdragsverksamhet.....	86
13.19 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:7 Konjunkturinstitutet.....	86
13.20 Anslagsutveckling för 1:8 Ekonomistyrningsverket.....	87
13.21 Uppdragsverksamhet.....	87
13.22 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:8 Ekonomistyrningsverket.....	87
13.23 Anslagsutveckling för 1:9 Statistiska centralbyrån.....	88
13.24 Uppdragsverksamhet.....	88
13.25 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:9 Statistiska centralbyrån.....	88
13.26 Investeringsplan för Statens Fastighetsverk 2009–2011.....	90
13.27 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Statens fastighetsverk.....	91
13.28 Anslagsutveckling för 1:10 Bidragsfastigheter.....	91
13.29 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:10 Bidragsfastigheter.....	91
13.30 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden.....	92
13.31 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2009–2011.....	92
13.32 Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar över 20 miljoner kronor för 2009–2011.....	93
13.33 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Fortifikationsverket.....	93
13.34 Anslagsutveckling för 1:11 Finansinspektionen.....	94
13.35 Offentligrättslig verksamhet.....	94
13.36 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:11 Finansinspektionen.....	94
13.37 Anslagsutveckling för 1:12 Riksgäldskontoret.....	95
13.38 Offentligrättslig verksamhet – Riksgäldskontorets garanti- och kreditverksamhet.....	95
13.39 Offentligrättslig verksamhet - In- och utlåningsverksamheten i Statens internbank.....	96
13.40 Offentligrättslig verksamhet – Insättningsgaranti och investerarskydd.....	96
13.41 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:12 Riksgäldskontoret.....	96

13.42 Offentligrättslig verksamhet – Premiepensionsmyndigheten.....	96
13.43 Anslagsutveckling för 1:13 Bokföringsnämnden	97
13.44 Härledning av anslagsnivån 2009-2011, för 1:13 Bokföringsnämnden.....	98
13.45 Anslagsutveckling för 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	98
13.46 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	98
14.1 Kostnadernas fördelning mellan verksamhetsgrenarna	101
14.2 Anslagsutveckling för 1:15 Riksrevisionen.....	101
14.3 Offentligrättslig verksamhet Avgifter för årlig revision, inkomsttitel 2558.....	102
14.4 Uppdragsverksamhet Avgiftsfinansierade internationella uppdrag	102
14.5 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:15 Riksrevisionen.....	102

Diagramförteckning

5.1 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden, 1994–2006	41
5.2 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, 1999–2007.....	42
5.3 Löneskillnader mellan kvinnor och män i staten uppdelat på förklaringsfaktorer, 2000–2007.....	42
5.4 Sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid uppdelat på kön och ålder, 2003 och 2007	44
5.5 Andelen anställda inom olika åldersgrupper i staten, 2002 och 2007.....	45

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner de mål för utgiftsområdet Samhällsekonomi och finansförvaltning som regeringen föreslår och upphäver de nuvarande målen för politikområdena Effektiv statsförvaltning samt Finansiella system och tillsyn (avsnitt 2.3),
2. godkänner regeringens förslag om att Premiepensionsmyndigheten avvecklas den 31 december 2009 (avsnitt 11.3.1),
3. bemyndigar regeringen att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret på högst 150 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter (avsnitt 13.2),
4. bemyndigar regeringen att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 75 000 000 kronor för att tillgodose Statens pensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen (avsnitt 13.5),
5. godkänner förslaget till investeringsplan för Statens fastighetsverk för perioden 2009–2011 (avsnitt 13.10),
6. bemyndigar regeringen att för 2009 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 11 900 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 13.10),
7. bemyndigar regeringen att under 2009 för anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* ingå ekonomiska avtal för underhåll av bidragsfastigheter som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 50 000 000 kronor under perioden 2010–2011 (avsnitt 13.11),
8. godkänner förslaget till investeringsplan för Fortifikationsverket för perioden 2009–2011 (avsnitt 13.12),
9. bemyndigar regeringen att för 2009 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån inom en ram av högst 9 090 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i mark, anläggningar och lokaler i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 13.12),
10. bemyndigar regeringen att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 9 000 000 000 kronor för att tillgodose Premiepensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar (avsnitt 13.15),
11. för budgetåret 2009 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 *Samhällsekonomi och finansförvaltning*, såvitt avser anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:

Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen

1. bemyndigar Riksrevisionen att för 2009 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten intill ett belopp av 30 000 000 kronor (avsnitt 14.5.1),
2. för budgetåret 2009 anvisar ett anslag under utgiftsområde 2 *Sambällsekonomi och finansförvaltning* för Riksrevisionen enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Statskontoret	ramanslag	93 586
1:2 Kammarkollegiet	ramanslag	55 751
1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.	ramanslag	11 515
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	ramanslag	9 553
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	ramanslag	9 936 000
1:6 Finanspolitiska rådet	ramanslag	7 070
1:7 Konjunkturinstitutet	ramanslag	50 718
1:8 Ekonomistyrningsverket	ramanslag	121 286
1:9 Statistiska centralbyrån	ramanslag	482 985
1:10 Bidragsfastigheter	ramanslag	310 000
1:11 Finansinspektionen	ramanslag	227 774
1:12 Riksgäldskontoret	ramanslag	296 078
1:13 Bokföringsnämnden	ramanslag	8 405
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	ramanslag	1 800
1:15 Riksrevisionen ¹	ramanslag	287 457
Summa		11 899 978

¹ Anslag avsett för Riksrevisionen.

2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

2.1 Omfattning

Samhällsekonomi och finansförvaltning var ursprungligen, när utgiftsområden infördes i mitten av 1990-talet, ett av tre utgiftsområden där gemensamma statsangelägenheter av huvudsakligen konstitutionell eller finanspolitisk natur skulle återfinnas. Bortsett från ett ökat inslag av transfereringar och socialt skydd i början av 2000-talet är utgiftsområdets ändamål i stora drag desamma, dvs. allmän offentlig förvaltning med inslag av vissa näringslivsfrågor.

Över åren har dock i praktiken stora förändringar skett när det gäller utgiftsområdets innehåll. Det har främst avsett tidvis relativt stora insatser i den svenska finansiella marknaden, i olika internationella finansiella institutioner, i enskilda garantiavsättningar, försök med trängselskatt och statliga kompetensöverföringsjobb samt utgifter för statsskuldsförvaltningen. De sistnämnda återfinns numera i utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

I utgiftsområdet ingår statlig förvaltningspolitik och statliga arbetsgivarfrågor (avsnitt 3 och 5), frågor om offentlig upphandling (avsnitt 4), frågor om statistik samt prognos- och uppföljningsverksamhet (avsnitt 6–7), frågor om finans- och fastighetsförvaltning (avsnitt 8 och 10), finansiell tillsyn och reglering (avsnitt 9) samt premiepensionssystemet och normgivning i redovisningsfrågor (avsnitt 11–12).

Utgiftsområdet omfattar vidare 15 förvaltningsmyndigheter under regeringen samt Riksrevisionen under riksdagen (se avsnitt 14).

Ungefär hälften av myndigheterna som ingår i utgiftsområdet är styrelsemyndigheter (Finans-

inspektionen, Riksgäldskontoret, Premiepensionsmyndigheten, Statens pensionsverk, Statens fastighetsverk, Fortifikationsverket och Arbetsgivarverket, där Arbetsgivarcollegiet dock är högsta beslutande organ).

I utgiftsområdet ingår även fyra enrådighetsmyndigheter med insynsråd: Statistiska centralbyrån, Ekonomistyrningsverket, Kammarkollegiet och Verket för förvaltningsutveckling.

Vidare ingår två enrådighetsmyndigheter utan insynsråd, Statskontoret och Konjunkturinstitutet samt två nämnder/råd med egen personal, Bokföringsnämnden och Finanspolitiska rådet.

Till utgiftsområdet hör ytterligare åtta nämnder främst på det arbetsgivarpolitiska området: Statens ansvarsnämnd, Statens utlandslönenämnd, Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd, Skiljenämnden för vissa trygghetsfrågor, Statens överklagandenämnd, Offentliga sektorns särskilda nämnd samt Statens skaderegleringsnämnd och Krigsförsäkringsnämnden.

Till området kan även räknas några offentligt finansierade organisationer, bl.a. Trygghetsstiftelsen.

I utgiftsområdet ingår slutligen även några sakanslag som regeringen eller berörda myndigheter disponerar, bl.a. ett transfereringsanslag för statliga tjänstepensioner m.m.

Som regeringen aviserade i 2008 års ekonomiska vårproposition (prop. 2007/08:100, avsnitt 4.4.4) och som närmare utvecklas i denna proposition (Förslag till statsbudget, finansplan m.m. avsnitt 10.4.1.) utgår den enhetliga verksamhetsstrukturen. Det innebär att utgiftsområden inte kommer att indelas i politikområden

och i förekommande fall inte heller i verksamhetsområden. Det innebär att de båda avsnitten om Effektiv statsförvaltning respektive Finansiella system och tillsyn har utgått. En annan konsekvens är att regeringens budgetförslag redovisas i ett enda avsnitt. Vidare redovisas tillsynen av spel- och lotterimarknaden numera i sin helhet inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Miljoner kronor

	Utfall 2007	Budget 2008 ¹	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011
1:1 Statskontoret	56,0	57,1	57,6	93,6	104,6	106,9
1:2 Kammarkollegiet	30,2	33,4	33,8	55,8	57,5	58,8
1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m. ²	56,4	55,9	56,5	11,5	3,8	3,9
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	6,2	2,4	2,4	9,5	19,6	19,6
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	8 899,3	9 607,1	9 597,0	9 936,0	10 365,0	10 790,0
1:6 Finanspolitiska rådet	1,5	6,0	6,8	7,1	7,3	7,4
1:7 Konjunkturinstitutet	46,2	50,0	50,0	50,7	52,3	53,3
1:8 Ekonomistyrningsverket	105,1	107,4	111,6	121,3	125,3	128,1
1:9 Statistiska centralbyrån	472,7	477,4	473,6	483,0	497,6	507,9
1:10 Bidragsfastigheter	245,4	290,0	284,4	310,0	180,0	180,0
1:11 Finansinspektionen	202,2	213,4	209,3	227,8	234,9	240,0
1:12 Riksgäldskontoret	269,2	289,8	277,7	296,1	307,3	314,4
1:13 Bokföringsnämnden	8,0	8,3	8,4	8,4	8,7	8,8
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	1,7	1,8	1,2	1,8	1,8	1,8
1:15 Riksrevisionen	284,0	284,8	300,2	287,5	296,3	302,6
<i>Äldreanslag</i>						
2008 01:04 Täckning av merkostnader för lokaler	0,5	0,4	0,6	-	-	-
2008 01:11 E-legitimationer	7,1	10,9	7,8	-	-	-
2007 01:07 Nämnden för offentlig upphandling	8,2	-	-	-	-	-
2007 01:09 Ekonomiska rådet	1,8	-	0,7	-	-	-
2007 01:12 Statliga kompetensöverföringsjobb	209,0	-	-	-	-	-
2007 02:02 Insättningsgarantinämnden	11,9	-	-	-	-	-
2007 90:02 Försök med trängselskatt i Stockholm	257,0	-	-	-	-	-
2003 01:06 Folk- och bostadsstatistik	21,2	-	29,9	-	-	-
1998 D0:03 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området	6,6	-	-	-	-	-
Totalt för UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11 207,6	11 501,4	11 510,2	11 899,9	12 261,9	12 723,6

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet.2007/08:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Tidigare benämnt 1:8 Verket för förvaltningsutveckling.

Utfallet 2007 uppgick till 11 208 miljoner kronor och var därmed 666 miljoner kronor (5,6

procent) lägre än de medel som anvisades i statsbudgeten för 2007. Avvikelsen är relativt stor

jämfört med tidigare år och förklaras främst av att kostnaderna för avvecklingen av försöksverksamheten med trängselskatt i Stockholm blev 673 miljoner kronor lägre än beräknat.

För 2008 beräknas att anvisade medel och delar av anslagssparandet kommer att förbrukas.

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2009–2011. Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Milljoner kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	11 106	11 106	11 106
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning	25	76	112
Beslut	58	-59	-58
Övriga makroekonomiska förutsättningar	296	554	760
Volym	416	572	797
Överföring till/från andra utgiftsområden	10	10	10
Övrigt	-11	4	-2
Ny ramnivå	11 900	12 262	12 724

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Föreslagen ramnivå för 2009 är närmare 800 miljoner kronor högre än vad som anvisades i budgetpropositionen för 2008. Drygt 90 procent av förändringen förklaras av högre utgifter för statliga tjänstepensioner. I övrigt framgår förändringarna av tabell 2.3.

Tabell 2.3 Precisering av ramnivå 2009. Utgiftsområde 2

Tusental kronor

	2009	Kommentar
Anvisat 2008¹	11 106 000	
<i>Förändring till följd av:</i>		
Tjänstepensioner, Volymmäsiga förändringar	416 000	Utbetalningar av pensionsförmåner, förtida uttag av ålderspension, inlösta pensionsersättningar när myndigheter upphört m.m.
Tjänstepensioner, makroekonomiska förutsättningar	296 000	Antaganden om pris- och inkomstbasbelopp, löneutveckling mm
Pris- och löneomräkning	25 000	Ca 11 mnkr lägre än tidigare beräknat i BP08
Finansinspektionen	23 250	Allmän förstärkning, tillsyn, finansiell folkbildning samt insatser mot penningtvätt
Upphandlingsstöd, e-upphandling (KamK)	22 000	
Bidragsfastigheter	20 000	Planenlig ökning
EU-revision, ESV	15 100	Ansvar samlas hos ESV
E-legitimationer	-10 900	Upphört planenligt
Beställningar av utbildningar (RK)	-2 800	Till U01, RK-anslaget
Finanspolitiska rådet	1 000	Förstärkning
Uppföljning Tandvårdsstöd	750	SCB, Statskontoret
Tjänstepensioner, Övrigt	-2 000	
Övriga konsekvenser av tidigare års reformer	-9 800	FI, KamK (ÖNT, NIPU), SCB
Ny ramnivå	11 900 000	Avrundat belopp
<i>UO-interna förändringar</i>	42 800	Ny stabsorganisation, ändrat statistikansvar

Tabell 2.4 Ramnivå 2009–2011 Realekonomiskt fördelad Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

	2009	2010	2011
Transfereringar ¹	84%	85%	85%
Verksamhetskostnader ²	16%	15%	15%
Investeringar ³	0%	0%	0%
Summa ramnivå	11 900	12 262	12 724

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2007 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Den ovanstående realekonomiska fördelningen inkluderar endast anslag som är uppförda på statsbudgeten. I fördelningen ingår inte äldre-

anslag och avgiftsfinansierad verksamhet. Om hänsyn även tas till den avgiftsfinansierade verksamheten, ökar verksamhetskostnadernas andel av ramnivån kraftigt jämfört med vad som redovisats ovan.

2.3 Mål

Mål för politikområden 2007–2008

För 2007 och 2008 gäller mål för två olika politikområden, men inget mål för själva utgiftsområdet. Som regeringen aviserade i 2008 års ekonomiska vårproposition (prop. 2007/08:100, avsnitt 4.4.4) och som närmare utvecklas i denna proposition (Förslag till statsbudget, finansplan m.m. avsnitt 10.4.1) utgår den enhetliga verksamhetsstrukturen. Det innebär att utgiftsområden inte kommer att indelas i politikområden och i förekommande fall inte heller i verksamhetsområden.

Målet för politikområdet Effektiv statsförvaltning har varit att stärka statsförvaltningens förmåga att lösa sina uppgifter rättssäkert och effektivt till nytta för medborgare, näringsliv och beslutsfattare. Målet beslutades av riksdagen i samband med beslut om budgetproposition för 2008 (prop. 2007/08:1, utg.omr. 2, bet. 2007/08:FiU2, rskr. 2007/08:112).

Målet för politikområdet Finansiella system och tillsyn har varit :

- att det finansiella systemet ska vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd,
- att reglering och tillsyn ska bidra till förtroendet för den finansiella sektorn,
- att tillsynen ska bedrivas effektivt, och
- att statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt samt att kostnaderna för statskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

Målet beslutades av riksdagen i samband med beslut om budgetproposition för 2007 (prop. 2006/07:1, utg. omr. 2, bet. 2006/07:FiU2, rskr. 2006/07:80).

Mål för utgiftsområdet 2009

Regeringens förslag: Målen för politikområdet Effektiv statsförvaltning samt politikområdet Finansiella system och tillsyn upphävs och ersätts av följande mål för utgiftsområdet.

Målet för utgiftsområdet är :

- *dels* att stärka statsförvaltningens förmåga att lösa sina uppgifter rättssäkert och effektivt till nytta för medborgare, näringsliv och beslutsfattare, *dels*
- att det finansiella systemet ska vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd,
- att reglering och tillsyn ska bidra till förtroendet för den finansiella sektorn,
- att tillsynen ska bedrivas effektivt,
- att statens finansförvaltning ska bedrivas effektivt, samt
- att kostnaderna för statsskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

Skälen för regeringens förslag: De målformuleringar som nu föreslås för utgiftsområdet fanns 2007 och 2008 som mål för politikområdena Effektiv statsförvaltning respektive Finansiella system och tillsyn.

Som nämnts ovan avskaffas indelningen i politikområden. Mot denna bakgrund bör de båda målen för politikområde Effektiv statsförvaltning samt politikområdet Finansiella system och tillsyn upphävas. Vidare föreslås att det i stället bör införas ett nytt mål mot vilka verksamheter inom utgiftsområdet ska redovisas och följas upp.

Finansutskottet har vid flera olika tillfällen i samband med de senaste årens budgetbehandlingar framfört uppfattningen att målen för de tidigare politikområdena haft potential att preciseras och utvecklas ytterligare.

Regeringen har valt att för flera av utgiftsområdets delområden redovisa mer konkreta del- och etappmål, intentioner m.m. Några viktiga delmål är:

- en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att rätt kompetens finns för att nå verksamhetens mål, samt för att

skapa legitimitet och förtroende för den statliga förvaltningen, och

- att offentlig upphandling ska vara effektiv och rättssäker och tillvarata konkurrensen så att skattemedel används på bästa sätt.

De båda huvudmålen för utgiftsområdet fr.o.m. 2009 förenas dessutom genom verksamheten inom utgiftsområdets myndigheter via ett tredje mål, som regeringen dock valt att inte binda med riksdagen, nämligen målet om att åstadkomma ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt stöd till statliga myndigheter, beslutsfattare och andra användare. Några viktiga delmål är att skapa:

- tillförlitlig och lättillgänglig statistik, samt tillförlitliga och lättillgängliga prognoser och analyser av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen, och
- en kostnadseffektiv statlig finans- och fastighetsförvaltning, med rimligt risktagande samt med likvärdig avkastning i jämförelse med andra alternativ.

2.4 Resultatredovisning

Året i korthet – Väsentliga insatser och händelser 2007–2008

Åren 2007 och 2008 har varit en period med oro på de finansiella marknaderna och stor osäkerhet för prognosmakare. Även på andra sätt har omvärlden påverkat verksamheten. Regeringen har bl.a. initierat omprövningar av mål- och resultatstyrningen samt statsförvaltningens uppgifter och struktur, renodlat ledningsformer för myndigheterna, ökat den professionella rekryteringen av myndighetschefer och höjt ambitionerna avseende e-förvaltning.

Nedan redovisas några exempel på initiativ och händelser sedan början av 2007.

Januari: Konkurrensverket ges i uppdrag att förbereda inordnandet av Nämnden för offentlig upphandling i sin verksamhet. Internrevisionsförordningen (2006:1228) träder i kraft.

Februari: Ansvarskommitten lämnar sitt slutbetänkande (SOU 2007:10). Regeringen beslutar om en översyn av stabsmyndigheterna (dir. 2007:20). Statistiska centralbyrån, Finans-

inspektionen och Bokföringsnämnden lämnar underlag till regeringens handlingsplan för regel-förenkling (dito rapportering i oktober). Uppdrag lämnas till Verket för förvaltningsutveckling (Verva) att samordna automatisering av viss ärendehantering m.m. (dnr Fi2007/1399).

Mars: Ekonomistyrningsverkets årliga rapport om den statliga internrevisionen lämnas. Förordningen (2007:108) om lägenhetsregister beslutas.

April: En utvärdering av statskuldsförvaltningen lämnas till riksdagen (skr. 2007/08:104). Det beslutas vidare att regelverket för insättningsgarantin ska ses över (dir. 2007:60).

Juni: Myndighetsförordningen (2007:515) beslutas.

Augusti: Finanspolitiska rådet inleder sin verksamhet.

September: Nämnden för offentlig upphandling avvecklas och verksamheten inordnas i Konkurrensverket, som blir ny tillsynsmyndighet för de offentliga upphandlingarna.

Oktober: Ekonomistyrningsverket redovisar rapporten Gemensamma lösningar för effektivare administration (2007:33). Uppdrag lämnas till Statskontoret m.fl. att utveckla myndighetsanalyser (dnr Fi2007/8016).

November: De statliga avtalsförhandlingarna för åren 2007–2010 avslutas. Nya myndighetsinstruktioner beslutas. Riktlinjer för statskuldens förvaltning 2008 beslutas (dnr Fi2007/7456). Den s.k. styrutredningen lämnar sitt betänkande (SOU 2007:75). Finansinspektionen redovisar sin bedömning av finanssektorns stabilitet (dnr Fi2007/8170).

December: Förvaltningskommitten lämnar sitt delbetänkande om opinionsbildande verksamhet och småmyndigheter (SOU 2007:107). Regeringsuppdrag lämnas till ESV om att kartlägga inköpsprocesser (dnr Fi2007/9783). Statens pensionsverk beslutar nya försäkrings-tekniska riktlinjer för den statliga försäkringsrörelsen.

Januari 2008: Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt myndighets-

förordningen träder i kraft, liksom alla nya myndighetsinstruktioner med anledning av detta. En handlingsplan för e-förvaltning beslutas (dnr Fi2008/491). Insättningsgarantinämnden avvecklas och inordnas som ett beslutsorgan inom Riksgäldskontoret.

Februari 2008: Ett regeringsuppdrag lämnas till Statskontoret om att se över rättsläget kring avknoppningar av offentlig verksamhet till personal (dnr Fi2008/1516). Långtidsutredningens betänkande (SOU 2008:12) visar att finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi.

Mars 2008: Stabsutredningen överlämnar sitt betänkande (SOU 2008:22). Uppdrag lämnas till Statskontoret om att göra en översyn av arbetet med miljöekonomiska analyser m.m. vid Konjunkturinstitutet, Statistiska centralbyrån och Naturvårdsverket (dnr Fi2008/2301). Verva redovisar förslag till utvecklingsprogram för kvinnors karriärutveckling i staten (2008:6). Statskontoret redovisar en kartläggning av statliga myndigheters konkurrensutsatta verksamhet (2008:1).

April 2008: En samverkansövning (Samö 2008) kring en omfattande organiserad IT-attack mot Sveriges finansiella system genomförs. Regeringsbeslut fattas om den framtida pensionsadministrationen som innebär ett ställningstagande för en ny pensionsmyndighet (dir. 2008:52). Utredningen Lokal service i samverkan redovisar delbetänkande (SOU 2008:34). Statens fastighetsverk och Vasakronan överlåter vissa fastigheter till varandra.

Maj 2008: Finanspolitiska rådet redovisar sin första rapport och med anledning av det anordnar finansutskottet offentlig utfrågning av finansministern i riksdagen. Regeringen lämnar förslag om ett utökat elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter för att motverka bidragsbrott och andra felaktiga utbetalningar (prop. 2007/08:160). Finansinspektionen redovisar en rapport om konsumentskyddet inom det finansiella området (2008:13).

Juni 2008: Uppdrag lämnas till Verva om att leda och samordna ett program för kvinnors karriärutveckling i staten (dnr Fi2008/2097). Uppdrag lämnas till Statskontoret om att göra en översyn av inköpsamordningen m.m. (dnr

Fi2008/4012). Rundabordsamtal hålls mellan regeringen och finanssektorn med syfte att stärka området. EU:s alla finansiella tillsynsmyndigheter, centralbanker och finansministerier, skriver under ett samarbetsavtal om hur EU ska samarbeta i händelse av en gränsöverskridande finansiell kris.

Juli 2008: E-faktura införd på i princip samtliga 220 myndigheter.

Augusti 2008: Regeringsuppdrag lämnas till Statskontoret om att sammanställa och analysera information om hur statsförvaltningen uppfattas av medborgare och företag (dnr Fi2008/4798). Ändring av riktlinjer för statsskuldens förvaltning 2008 beslutas (dnr Fi2008/3736).

Utgiftsområdets kompetensförsörjning

Utgiftsområdets myndigheter hade under 2007 närmare 4 100 anställda, vilket motsvarar cirka 3 600 årsarbetskrafter. Drygt var tionde hade visstids- eller timanställning. Knappt hälften har sin anställning i Stockholmsområdet samt majoriteten inom områdena statistik och fastighetsförvaltning. I jämförelse med 2006 har antalet anställda minskat något.

Även driftskostnaden per anställd har minskat jämfört med 2006 och uppgick 2007 till 1,4 miljoner kronor per årsarbetskraft. Eftersom delar av verksamheten är kapitalintensiv svarade personalkostnader för knappt hälften av driftskostnaderna.

I flera avseenden avviker inte utgiftsområdets kompetensförsörjning i någon större grad från genomsnittet för staten. Sjukfrånvaron är marginellt lägre, samtidigt som kvinnoandel, medelålder, personalrörlighet och andelen kvinnor på ledande befattningar är marginellt högre än genomsnittet för staten.

Men det finns stora variationer mellan myndigheterna inom utgiftsområdet, bl.a. i fråga om antal anställda (7–1 390), medelålder (42–51 år), sjukfrånvaro (0,9–4,7 procent), andel kvinnor (20–86 procent), andel kvinnor på ledande befattningar på olika nivåer (0–100 procent) och personalrörlighet (8–18 procent).

I flera fall har regeringen i samband med mål- och resultatdialoger för utgiftsområdets myndigheter särskilt uppmärksammat kompetensförsörjningen vid respektive myndighet.

2.5 Revisionens iakttagelser

Den årliga revisionen

Samtliga årsredovisningar för myndigheterna inom utgiftsområdet har av Riksrevisionen bedömts vara i allt väsentligt rättvisande. Riksrevisionen har dock uppmärksammat enstaka fall av bristande rutiner för kvalitetssäkring av och beslut om årsredovisningen.

Två myndigheter, Statistiska centralbyrån och Statens fastighetsverk, har vidare för 2007 erhållit revisors intyg i enlighet med lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen).

Effektivitetsrevisionen

Utgiftsområdet berörs av ett antal aktuella rapporter av effektivitetsrevisionen.

Tillämpningen av det finanspolitiska ramverket. Regeringens redovisning i 2008 års ekonomiska vårproposition (RiR 2008:15). Riksrevisionen har granskat regeringens redovisning av hur överskotts målet har uppfyllts. Riksrevisionen bedömer att regeringen har utvecklat sin redovisning, men att regeringens uppföljning av överskotts målet och bedömning av reformutrymmets storlek är otydlig. De offentliga finanserna uppvisar stora och växande överskott, men det går enligt Riksrevisionen inte att utläsa av vårpropositionen hur stort reformutrymmet är. Rapporten bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Statligt bildade stiftelser – regeringens insyn och uppföljning (RiR 2008:7). Riksrevisionen rekommenderar regeringen att säkerställa att det finns en uppdaterad förteckning över de statligt bildade stiftelserna och vilka förmögenheter de disponerar samt att finna former för hur statlig insyn, uppföljning och påverkan av statligt bildade stiftelser ska bedrivas effektivt och säkerställa att de följs upp så att relevant kunskap finns om måluppfyllelse och ekonomi. Vidare rekommenderar Riksrevisionen regeringen att överväga behovet av att informera riksdagen om de statligt bildade stiftelsernas verksamhet och ekonomi. Rapporten bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Staten och pensionsinformationen (RiR 2008:3). Rapporten kommenteras i avsnitt 5 avseende Statens pensionsverk. I övriga delar kommenteras rapporten under utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och i avsnitt

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten i denna proposition.

Krisberedskap i betalningssystemet (RiR 2007:28). Riksrevisionen har granskat krisberedskapen mot tekniska hot och risker i det centrala betalningssystemet. Bakgrunden är att en allvarlig teknisk störning i betalningssystemet skulle kunna göra det omöjligt för medborgare och företag att girera, göra kortbetalningar och ta ut kontanter.

Riksrevisionen har granskat regeringens mål och krav på betalningssystemet samt krisberedskapen hos Riksbanken, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och Försäkringskassan. Enligt rapporten har den finansiella sektorns aktiviteter när det gäller krisberedskap utvecklats under senare år, bl.a. genom etablering av frivillig samverkan mellan offentliga och privata aktörer i den finansiella sektorn (samverkansforumen FSPOS och SOES). Riksrevisionen bedömer dock att statens åtgärder för att förebygga och hantera allvarliga tekniska störningar i betalningssystemet inte är tillräckliga. Kritiken mot regeringen avser bl.a. att regeringen inte har skaffat en samlad bild av hot, sårbarheter och konsekvenser av omfattande tekniska störningar i betalningssystemet och att regeringen inte beslutat om vilken myndighet som ska ha det övergripande krisberedskapsansvaret. Riksrevisionen rekommenderar också att regeringen fastställer vilka grundläggande krav på uthållighet och säkerhet som betalningssystemet måste klara.

I regleringsbrev för 2008 uppdrog regeringen åt Finansinspektionen att lämna en rapport avseende krisberedskapen avseende det centrala betalningssystemet, samt åt Riksgäldskontoret att lämna en rapport avseende risker i den statliga betalningsmodellen.

I betänkandet 2007/08:FiU31 Krisberedskap i betalningssystemet behandlar finansutskottet Riksrevisionens styrelses framställning 2007/08:RRS24 angående krisberedskap i betalningssystemet. I framställningen föreslås att riksdagen för regeringen tillkännager som sin mening att regeringen bör säkerställa en förbättrad krisberedskap för det centrala betalningssystemet. Utskottet avstyrker emellertid framställningen. I sitt betänkande betonar finansutskottet vikten av att krisberedskapen inom betalningssystemet är god och konstaterar att det krävs ytterligare åtgärder för att förbättra krisberedskapen. Utskottet noterar att det har etablerats samarbeten mellan flera myndigheter

och privata aktörer som ansvarar för olika delar av betalningssystemet och att eventuella ändrade förutsättningar för det centrala betalningssystemet kommer att påverka ett stort antal aktörer. Utskottet anser därför att förslag till ändringar på detta samhällsviktiga område bör föregås av noggrann beredning. Med hänsyn till den relativt korta tid som förflutit sedan Riksrevisionens granskningsrapport lämnades, och till att en redovisning av regeringens åtgärder kan emotses i budgetpropositionen för 2009, anser utskottet vidare att resultatet av det arbete som påbörjats med anledning av Riksrevisionens iakttagelser inte bör föregripas.

Regeringen ser allvarigt på den kritik som Riksrevisionen riktar mot statens krisberedskap avseende det centrala betalningssystemet. Regeringen delar Riksrevisionens uppfattning att det centrala betalningssystemets motståndskraft bör stärkas ytterligare. Förmågan att snabbt kunna återupprätta god funktionalitet i betalningssystemet, vid händelse av en störning, måste också förbättras. I de rapporter som Finansinspektionen och Riksgäldskontoret lämnade under våren 2008, med anledning av uppdragen i regleringsbrev, redovisar myndigheterna förslag, analyser, initiativ och planer utifrån nämnda uppdrag. I rapporterna framgår att myndigheterna har för avsikt att ta flera initiativ inom området. I en skrivelse till finansutskottet redovisar även Riksbanken sina kommentarer avseende Riksrevisionens rapport. Rapporterna och skrivelsen har bidragit till att regeringens samlade bild av risker och sårbarheter i betalningssystemet har blivit tydligare. Även krisövningen SAMÖ 2008, som handlade om tekniska störningar i betalningssystemet, har bidragit till att identifiera risker och sårbarheter i betalningssystemet. Utvärderingen av övningen görs samlat av Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och förutses vara klar i oktober 2008.

Finansinspektionens, Riksgäldskontorets och Riksbankens rapporter innehåller åtgärder som myndigheterna kommer att vidta för att stärka motståndskraften och krisberedskapen i betalningssystemet. Frågorna om det övergripande ansvaret för krisberedskap i betalningssystemet, samt om hur de grundläggande kraven på ut hållighet och säkerhet i systemet ska regleras bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringens redovisning av budgeteffekter (RiR 2007:26). Riksrevisionen har granskat regeringens redovisning av budgeteffekter i de

ekonomiska propositionerna under perioden 2000–2007. I dessa redovisar regeringen ett omfattande underlag om budgeteffekterna av förslag till reformer och besparingar. Riksrevisionen anför att gjorda förändringar i redovisningen över åren ofta har inneburit förbättringar. Trots detta anser Riksrevisionen att det fortfarande finns brister, främst att redovisningen inte är tillräckligt tydlig, enhetlig och fullständig samt att dynamiska effekter inte särskiljs.

Av Förslag till statsbudget, finansplan m.m., avsnitt 10.2.3 framgår att det pågår ett utvecklingsarbete inom Regeringskansliet i syfte att utveckla regeringens redovisning till riksdagen i linje med vad revisorerna anför.

Styrelser med fullt ansvar (RiR 2007:25). I rapporten har Riksrevisionen granskat hur myndighetsstyrelserna fungerade före ikraftträdandet av myndighetsförordningen (se avsnitt 3). Riksrevisionen anser att det i vissa avseenden funnits brister i hur de styrelser som tidigare benämndes styrelser med fullt ansvar fungerat. Riksrevisionen framhåller att den nya myndighetsförordningen är en nödvändig, men inte tillräcklig, förutsättning för att åtgärda de brister som framkommit i granskningen.

Regeringen bedömer att den nya myndighetsförordningen väl hanterar flera av de problem som lyfts fram i granskningen. I myndighetsförordningen förtydligas t.ex. styrelsens verksamhetsansvar liksom kravet på arbetsordningens innehåll och ansvarsfördelningen mellan styrelse och myndighetschef. Som ett led i det fortsatta arbetet har ett nytt informationsmaterial tagits fram för att beskriva styrelsens och ledamotens ansvar och uppgifter. Samtliga styrelseledamöter har också bjudits in till en introduktion i samma syfte. Att regeringens val av ledningsform inte är godtycklig framgår av avsnitt 3.2.

Pågående effektivitetsrevisioner

Till utgiftsområdet kan helt eller delvis även räknas två pågående effektivitetsrevisioner.

- Granskningen av avvecklingar av myndigheter: Riksrevisionen ska under de närmsta åren granska om regeringen använder sina organisatoriska styrinstrument på ett sådant sätt att de bidrar till målet om en effektiv, rättssäker och demokratisk förvaltning.
- Granskningen av delpensionsavtalet för statligt anställda. Detta avtal har inneburit

att var fjärde anställd i åldersgruppen 61–64 år har beviljats en minskning av arbetstiden till som mest hälften av ordinarie heltidsarbete under perioden 2003–2006. Syftet med granskningen är att undersöka om intentionerna med delpensionsavtalet infriats, dvs. om delpensionsavtalet fungerar som ett stöd för arbetsgivare som vill behålla kompetenta medarbetare fram till pensionsåldern. Även Arbetsgivarverkets och Statens pensionsverks agerande kommer att granskas. Granskningen ska också belysa hur regeringens delegering av arbetsgivaransvaret fungerar.

Uppföljning av tidigare års effektivitetsrevisioner

Uppdrag statistik – Insyn i SCB:s avgiftsbelagda verksamhet (RiR 2004:8) bedömdes i budgetpropositionen för 2008 som i formell mening färdigbehandlad av regeringen. Finansutskottet har i sitt betänkande 2007/08:FiU2 refererat till Riksrevisionens egen uppföljning av sin granskning, en rapport från mars 2007. Finansutskottet framhåller att det är angeläget att regeringen tillsammans med den berörda myndigheten kommer till rätta med kvarvarande brister i redovisningen av den anslagsfinansierade respektive den uppdragsfinansierade verksamheten. Regeringen har sedan Riksrevisionens rapport uppdragit åt SCB att utarbeta en årlig arbetsplan som översiktligt beskriver den planerade anslagsfinansierade verksamheten och planerade större förändringar i statistikproduktionen. Regeringen har i SCB:s regleringsbrev förtydligat att uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad statistik. SCB har vidare i sin årsredovisning fr.o.m. 2004 väsentligt förbättrat informationen om sin uppdragsverksamhet, bl.a. med avseende på prissättningsstrategier, satsningar inom marknadsföring och produktutveckling samt särredovisning av intäkter och kostnader avseende SCB:s produktion av officiell statistik för andra statistikansvariga myndigheter. Internt inom SCB har åtgärder vidtagits för att minska eventuella risker för avvikelser i prissättningen från centrala riktlinjer genom publicering av SCB:s prissättningsriktlinjer på Intranätet och i SCB:s årsredovisning. Vidare har ett förbättrat centralt stöd utarbetats och utbildningsinsatser har genomförts. Slutligen har åtgärder vidtagits för att uppnå en kvalitetshöjning i uppdragsdiariet.

Slutligen kan nämnas att förslag med bäring på Riksrevisionens rapport *Samordnade inköp (2005:10)* behandlas i avsnitt 3.2.

EA-värdering av utgiftsområdets myndigheter

I Ekonomistyrningsverkets årliga mätning av ekonomiadministrativa värden (EA-värden) fick 11 av totalt 13 berörda myndigheter det fullt tillfredsställande värdet AA för 2007. EA-värdet mäter hur väl myndigheterna uppfyller de krav som ställs på dem i det generella ekonomiadministrativa regelverket, främst avseende redovisning och finansiering. I EA-värderingen (ESV 2008:1) för staten som helhet kvarstår samma brister i några till utgiftsområdet relaterade sakområden, såsom bristande automatisk matrikelföring för statlig pensionsrätt, brister i upphandling och riskanalys.

2.6 Politikens inriktning

Utgiftsområdet är tydligt tudelat i två olika områden, dels den statliga förvaltningspolitiken, dels de finansiella marknaderna.

Förvaltningspolitiken

Regeringens ambitioner inom det förvaltningspolitiska området behandlas utförligt i tre olika avsnitt. Förvaltningspolitiken kring ledning, styrning och organisering redovisas i avsnitt 3.3. Politiska prioriteringar för statliga arbetsgivarfrågor redovisas i avsnitt 5.5. Inriktningen av och prioriteringar för den ekonomiska styrningen redovisas i Förslag till statsbudget, finansplan m.m. (avsnitt 10).

De finansiella marknaderna

En väl fungerande och effektiv finansiell sektor är en viktig del i regeringens arbete med att förbättra förutsättningarna för nya jobb och företag eftersom en väl fungerande finanssektor ger bättre förutsättningar för andra sektorer att utvecklas. Finanssektorn bidrar till att höja förädlingsvärdet i andra samhällssektorer och ekonomin totalt genom att effektivt allokera medel till de sektorer som har de bästa tillväxtförutsättningarna och därmed potential att ge

bidrag till landets välbefinnande och välfärd. En växande finansiell sektor kan i sig också skapa många nya arbetstillfällen med högt förädlingsvärde och därmed ett bidrag till välfärden.

Grunden för all ekonomisk aktivitet är att det finns förtroende mellan olika aktörer. För att bygga förtroende för en marknad måste alla aktörers agerande präglas av god etik. Till detta måste det också finnas ett väl fungerande regelverk, samt en tillsyn och rättsapparat som kan agera kraftfullt.

I dag erbjuds konsumenterna ett brett utbud av finansiella tjänster, samtidigt som krav ställs på genomtänkta beslut om t.ex. olika former av pensionssparande eller bostadslån. För att fullt ut kunna utnyttja valmöjligheterna krävs att konsumenterna har tillräckliga kunskaper om olika produkters kostnader, risker och förväntade avkastning. Finansinspektionen har konstaterat att cirka 15 procent av hushållen regelmässigt brister i sin ekonomiska planering eller lever över sina tillgångar. I förlängningen riskerar denna grupp att hamna i ett finansiellt utanförskap, där möjligheten att t.ex. låna pengar eller hyra en bostad blir mycket svårare. Regeringen anser därför att det finns anledning att genom olika folkbildande insatser öka konsumenternas kunskaper om finansiella tjänster för att fler därmed ska kunna ta ansvar för sin privatekonomi.

Sverige har påverkats av den globala finansiella turbulensen, men i mindre utsträckning än många andra länder. Såsom bl.a. Riksbanken och Finansinspektionen konstaterat är de svenska bankerna finansiellt starka och motståndskraften mot störningar är god. Men riskerna har ökat på de finansiella marknaderna eftersom den internationella oron har fortsatt och spridit sig till nya tillgångar, marknader och aktörer. För svensk del är t.ex. bankernas stora utlåning i de baltiska länderna och en allt svagare konjunkturutveckling riskfaktorer.

Regeringen anser att den svenska finanssektorn har goda förutsättningar att växa. Omvandlingstrycket från omvärlden är samtidigt starkare inom den finansiella sektorn än i många andra branscher. Harmoniseringen av EU:s inre marknad för finansiella tjänster river allt fler hinder för gränsöverskridande handel.

För att möta den tilltagande konkurrensen måste villkoren för finansiella verksamheter i Sverige ständigt ses över och anpassas till omvärlden.

Regeringen avser att ta följande initiativ för att förbättra villkoren för finansiella verksamheter och stärka den svenska finansiella sektorns internationella konkurrenskraft.

- Ett forum för finansiell samverkan skapas. Under hösten 2008 kommer regeringen att etablera ett nytt forum för samråd kring den finansiella sektorns villkor. Syftet är att till skapa en återkommande dialog mellan regering, myndigheter och bransch för att fortlöpande bevaka den internationella utvecklingen och diskutera hur villkoren för den finansiella sektorn i Sverige kan förbättras.
- Finansinspektionen stärks. Myndigheten tillförs under 2009 en permanent resursförstärkning på 23,25 miljoner kronor. Regeringen avser också att initiera en översyn av Finansinspektionens verksamhet, innefattande bl.a. en analys av myndighetens långsiktiga resursbehov. Ytterligare förstärkningar övervägs bl.a. baserat på kommande översyn.
- Den finansiella folkbildningen utvecklas. Finansinspektionen tillförs resurser för att på regeringens uppdrag leda en konsument-satsning om ökad information och förbättrade kunskaper om finansiella tjänster.
- Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och ekonomisk brottslighet vidtas. Regeringen inrättar under 2009 ett nytt samordningsorgan inom Finansinspektionen med upp-gift att samordna tillsynsinsatserna mot penningtvätt för att minska den ekonomiska brottsligheten.
- Särskild förvaltning av banker. Regeringen arbetar med att ta fram ett nytt regelverk för hur banker ska hanteras i händelse av en allvarlig finansiell kris och i samband med detta ses även insättningsgarantin över så att avgifterna till garantin bättre återspeglar risken. Ett förslag planeras sändas ut på remiss.
- Det är angeläget att skattereglerna för olika sparformer är utformade så att likartade ekonomiska aktiviteter behandlas på ett skattemässigt neutralt sätt samt så att skatteplanering föreförebyggs. En reformering av skattereglerna måste också beakta den pågående integrationen av de finansiella marknaderna i Europa. Regeringen avser

- därför att påbörja ett arbete med att se över beskattningen av sparande genom bl.a. indirekt ägande av aktier genom kapitalförsäkring med syfte att åstadkomma en enkel, neutral och effektiv beskattning.
- En översyn av AP-fondernas regelverk genomförs. Regeringen kommer inom ramen för fempartiöverenskommelsen kring pensionssystemet att initiera en dialog om hur AP-fondernas regelverk kan ses över och förbättras.
 - Premiepensionssystemet ses över med inriktning på frågor om att förbättra det statliga fondalternativet i systemet och för sparare som själva vill placera sina premiepensionsmedel bör fondtorget erbjuda ett brett utbud av fonder. Översynen rör också i vilken mån det statliga alternativet ska vara valbart och möjligt att kombinera med placeringar på fondtorget.
 - Kunskaperna om det allmänna pensionsystemet bör höjas. Vidare bör den kundnära servicen, samt styrning och ledning inom pensionsadministrationen effektiviseras. Därför har regeringen tagit initiativ till att det ska bildas en samordnad pensionsmyndighet den 1 januari 2010. Premiepensionsmyndighetens verksamhet och de delar av Försäkringskassan som avser pensionshantering ska flyttas över till den nya myndigheten.

3 Statlig förvaltningspolitik

3.1 Omfattning

Den statliga förvaltningspolitiken syftar till att skapa bästa möjliga förutsättningar för att genomföra regeringens politik inom olika områden på ett effektivt och rättssäkert sätt till nytta för medborgare och företag.

Avsnittet omfattar styrning, ledning, organisation och verksamhetsutveckling, viss efterfrågestyrd stabsverksamhet och myndighetservice samt förvaltning och utveckling av den ekonomiska styrningen och budgetprocessen. De myndigheter som ingår i området är Ekonomistyrningsverket (ESV), Kammarkollegiet, Statskontoret samt Verket för förvaltningsutveckling (Verva).

Inriktningen av regeringens fortsatta arbete med att utveckla resultatstyrningen beskrivs närmare i Förslag till statsbudget, finansplan m.m. avsnitt 10.4.

Statliga arbetsgivarfrågor redovisas i avsnitt 5.

3.2 Resultatredovisning

3.2.1 Resultat

Regeringen har sedan den tillträdde hösten 2006 höjt takten och ambitionerna i det förvaltningspolitiska förändringsarbetet. Flertalet av de initiativ som regeringen aviserat har lett till åtgärder.

Den statliga förvaltningens uppgifter och organisation

Mot bakgrund av de brister regeringen anser finnas i statsförvaltningens struktur, har 2006 års

förvaltningskommitté fått regeringens uppdrag att se över den centrala statsförvaltningens uppgifter och organisation (dir. 2006:123). Kommittén lämnade i december 2007 delbetänkandet Opinionsbildande verksamhet och små myndigheter (SOU 2007:107). I betänkandet föreslås bl.a.:

- att en rutin för prövning av nya myndigheter införs,
- att alla nybildade myndigheter utvärderas och omprövas efter en bestämd tid,
- att regeringen vidtar åtgärder för att minska framför allt de små myndigheternas administrativa börda, och
- att regeringen uppdrar åt Kammarkollegiet att utveckla de administrativa tjänster som kollegiet erbjuder de små myndigheterna.

Delbetänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Kommittén ska lämna sina samlade överväganden och förslag i en slutredovisning senast den 15 december 2008.

Ny stabsorganisation

Regeringens stabsstöd inom det förvaltningspolitiska området har varit föremål för en särskild utredning. I mars 2008 överlämnade Stabsutredningen betänkandet Ett stabsstöd i tiden (SOU 2008:22). Utredningens förslag har remissbehandlats. Regeringens ställningstagande med anledning av förslagen redovisas i avsnitt 3.4.

Det allmänna myndighetsregistret

Utvecklingen av antalet myndigheter inom statens olika verksamhetsområden visar på politiska prioriteringar och tyngdpunktsförskjutningar. Statistiken över myndigheter i statsförvaltningen

har inte varit entydig och fullständig. Som ett led i arbetet med att skapa en mer överskådlig och tydlig förvaltningsstruktur har regeringen därför utfärdat förordningen (2007:755) om det allmänna myndighetsregistret. I förordningen, som trädde i kraft den 1 januari 2008, ges Statistiska centralbyrån i uppdrag att föra ett register över statliga myndigheter. Registret omfattar förvaltningsmyndigheter, affärsverk, domstolar och utrikesrepresentationen.

Myndighetsförordningen

Det är viktigt att klargöra var i förvaltningen ansvar ska utkrävas. Regeringen har bl.a. därför utfärdat myndighetsförordningen (2007:515), som tydliggör ledningsformer och ansvarsfrågor. Enligt förordningen, som trädde i kraft den 1 januari 2008, ska en förvaltningsmyndighet ledas av en myndighetschef, en styrelse eller en nämnd. Den som leder myndigheten ansvarar för verksamheten inför regeringen.

Ett omfattande arbete har inför ikraftträdandet av myndighetsförordningen bedrivits i Regeringskansliet med att ta fram nya instruktioner för över 200 förvaltningsmyndigheter under regeringen och för att pröva vilken ledningsform som är den mest lämpliga för dessa. Arbetet har resulterat i att drygt 100 förvaltningsmyndigheter nu leds av en myndighetschef och att drygt hälften av dessa myndigheter har ett insynsråd. Ett 70-tal myndigheter leds av en styrelse, varav hälften är universitet och högskolor, och knappt 50 förvaltningsmyndigheter leds av en nämnd.

På regeringens uppdrag har Statskontoret kartlagt myndigheternas ledningsformer och analyserat de förändringar som har genomförts i samband med myndighetsförordningens ikraftträdande (Statskontoret 2008:11).

Projekt för att utveckla regeringens styrning

Det är angeläget att utveckla styrformer som utgår från ett helhetstänkande där flera myndigheter kan verka tillsammans för att uppnå gemensamma mål. Regeringen har därför tillsatt ett projekt inom Regeringskansliet med uppgift att genom en försöksverksamhet inom området Företagande utveckla Regeringskansliets arbetsformer och regeringens styrinstrument för en helhetsinriktad styrning utifrån ett företags- och medborgarperspektiv (dnr Fi2007/9781). Syftet med projektet är att utveckla arbetsformer och en styrning som bättre ska stödja regeringens

arbete med att göra det enklare och lönsammare att driva företag i Sverige. Projektet ska delredovisas den 30 september 2008 och slutredovisas den 30 september 2009.

System för myndighetsanalyser

Det finns behov av en metod för analys av myndigheterna som kan utveckla och stödja arbetet med den årliga resultatstyrningen. Statskontoret har fått regeringens uppdrag att i samråd med Verva och ESV utveckla förslag till externa myndighetsanalyser. Analyserna ska bl.a. utgöra ett underlag för regeringens mål- och resultatdialoger. I uppdraget, som ska redovisas senast den 15 december 2008, ingår att försöksvis genomföra ett par myndighetsanalyser utifrån föreslagen metod och föreslaget arbetssätt.

Myndighetssamverkan vid lokala servicekontor

Medborgare och företag ställer allt högre krav på tillgänglighet och kvalitet i den offentliga servicen. Erfarenheter visar att samverkan när det gäller att tillhandahålla tjänster kan leda till ökad nytta för medborgare och företag.

Regeringen har utsett en särskild utredare som ska stödja de statliga myndigheterna i deras arbete med att inrätta gemensamma lokala servicekontor (dir. 2007:68). I uppdraget ingår att utreda former för samverkan mellan statliga myndigheter och kommuner och möjligheterna till samverkan med viss kommersiell service. Utredaren överlämnade i mars 2008 delbetänkandet Lättare att samverka – förslag om förändringar i sam tjänstlagen (SOU 2008:34). Förslagen syftar till att underlätta samverkan genom vissa förenklingar i sam tjänstlagen, bl.a. föreslås att kravet på att regeringen ska godkänna sam tjänsttaval tas bort. Betänkandet har remissbehandlats och förslagen bereds inom Regeringskansliet. Utredarens arbete ska avslutas med en samlad redovisning av uppnådda resultat senast den 1 november 2009.

Information om välfärdstjänster

Regeringen vill öka valfriheten när det gäller välfärdstjänster som sjukvård, utbildning och omsorgen om barn och äldre, bl.a. genom ökad konkurrens mellan flera aktörer. Regeringen har därför tagit flera initiativ för att stärka individens möjligheter till inflytande över den egna vardagen, t.ex. den av regeringen beslutade lagrådsremissen med anledning av utredningen om lag om valfrihetssystem (SOU 2008:15) och utred-

ningen om patienters rätt i vården (SOU 2008:37). Statskontoret har vidare på uppdrag av regeringen lämnat förslag till åtgärder för att förbättra informationen om välfärdstjänster där valmöjligheter finns (Statskontoret 2007:19). Enligt Statskontoret saknas i stor utsträckning information som möjliggör för brukare att göra väl underbyggda val på de områden som har studerats. Man föreslår därför bl.a. en tydligare skylldighet för kommuner och landsting att informera om medborgarnas möjligheter att välja välfärdstjänster, hur ett sådant val går till samt vilka utförare medborgarna kan välja mellan. Förslagen bereds inom Regeringskansliet.

Elektronisk förvaltning

Genom utveckling av den elektroniska förvaltningen ska tillgängligheten till service förbättras, mötet med medborgare och företag förenklas och förvaltningens verksamhet effektiviseras. Regeringen beslutade i januari 2008 om en handlingsplan för e-förvaltning med målet ”så enkelt som möjligt för så många som möjligt” (dnr Fi2008/491). Arbetet med handlingsplanen har letts av en statssekreterargrupp för elektronisk förvaltning som tillsattes av regeringen 2007. Syftet med handlingsplanen är att förbättra samordningen av det strategiska e-förvaltningsarbetet inom Regeringskansliet. Den 1 juli 2008 hade 70 myndigheter redovisat till regeringen vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras inom e-förvaltningsområdet under åren 2008–2011. Verva analyserar materialet och ska rapportera resultatet till regeringen senast den 15 oktober 2008.

Regeringen har gett stabsmyndigheterna ESV, Kammarkollegiet, Statskontoret och Verva ett flertal uppdrag för att driva på arbetet med att skapa en e-förvaltning. Uppdragen omfattar flera av förvaltningens interna arbetsprocesser. Verva lämnade en slutrapport om säkert elektroniskt informationsutbyte och hantering av elektroniska handlingar den 19 juni 2008 (dnr Fi2006/6773). Verva har också haft i uppgift att varje år rapportera om effektivisering av ärendehantering och tillgång till information ur statliga register m.m. (dnr Fi2007/1399). ESV:s uppdrag att införa elektronisk fakturahantering i den statliga förvaltningen (dnr Fi2005/6414) slutfördes den 1 juli 2008. Under 2007 gav regeringen ESV i upp-

drag att kartlägga, analysera och ge förslag till åtgärder inför ett genomförande av elektroniska inköp i staten (dnr Fi2007/9783). Slutrapportering ska ske den 15 oktober 2008. Regeringen föreslår att en e-upphandlingsplattform utvecklas i syfte att öka användningen av elektronisk upphandling (se vidare avsnitt 4).

Under våren 2008 överlämnade regeringen propositionen Utökad elektroniskt informationsutbyte (prop. 2007/08:160) till riksdagen. I propositionen föreslås ett stort antal lagändringar för att möjliggöra ett utökad elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter. Förslagen avser Migrationsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Statens pensionsverk, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och kommunernas socialnämnder. Förslagen syftar till att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen, öka effektiviteten vid myndigheterna och förbättra servicen i förhållande till enskilda. Försäkringskassan uppskattar att förslagen, enbart för kassans del, kommer att möjliggöra besparingar på mellan 700 miljoner kronor och 1,1 miljarder kronor per år.

Statskontoret

Efterfrågan från regeringen, Regeringskansliet och kommittéerna på utredningar, utvärderingar, analyser och andra tjänster från Statskontoret har ökat under 2007. Detta har flera orsaker. Den offentliga sektorn är utsatt för ett starkt förändringstryck. Medborgare och företag ställer ökade krav på myndigheterna, inte minst inom områdena miljö, vård, omsorg, utbildning, arbetsmarknad och infrastruktur. Samtidigt får Europeiska unionen (EU) en allt starkare inverkan på den svenska förvaltningens utveckling. Sammantaget innebär det att frågor om vad staten ska göra, hur myndigheterna ska styras, organiseras och utvärderas samt vilka resultat medborgare och företag kan förvänta sig ständigt är aktuella. Detta föranleder såväl mera långsiktiga uppföljningar och utvärderingar av verksamheter som kortare utredningsinsatser. Efterfrågan blev under hösten 2007 så stor att Statskontoret inte hade möjlighet att tillgodose alla önskemål.

Statskontorets utredningar har haft en bra spridning över förvaltningens olika verksamheter

och man har under året haft uppdrag inom flertalet av departementens ansvarsområden. Uppdragen har gällt bl.a. försvaret, Försäkringskassan, lärarutbildningen, premiepensions-systemet, statsbidragen till kommuner och landsting, tingsrätterna, brukarinformation inom vård, skola och omsorg, myndigheternas programvarulicenser, Energimarknadsinspektionen, skyddet av skogar och styrningen av barnpolitiken.

Verket för förvaltningsutveckling

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) bildades den 1 januari 2006. Verva har till uppgift att främja verksamhetsutvecklingsarbete i statsförvaltningen, främst med inriktning på elektronisk förvaltning, strategisk kompetensförsörjning och utbildningar. Under 2007 har Vervas normerande arbete resulterat i två föreskrifter, en om e-fakturor och en om säkert elektroniskt informationsutbyte. Verva har också utvecklat en vägledning för myndigheternas arbete med automatiserad ärendehantering. Inom området En kompetent förvaltning har Verva bl.a. följt och analyserat den strategiska kompetensförsörjningen (se vidare avsnitt 5.3.2). Verva har också levererat ett antal regeringsuppdrag och rapporter, däribland rapporter om elektronisk identifiering och underskrift i Sverige (eID) och om säkert elektroniskt informationsutbyte och säker hantering av elektroniska handlingar.

Kammarkollegiet

Genom att bl.a. tillhandahålla administrativa tjänster, kapitalförvaltning och försäkringar till aktörer inom den statliga sektorn har Kammarkollegiet bidragit till ett mer effektivt resursutnyttjande för staten som helhet. En stor andel av de statliga myndigheterna kommer t.ex. att ha elektronisk fakturahantering genom kollegiets försorg. Under 2007 har Kammarkollegiet genomfört utvecklingsinsatser och avgiftsänkningar inom uppdragsverksamheten.

Ekonomistyrningsverket

Ekonomistyrningsverket (ESV) har under 2007 ansvarat för den ekonomiska styrningen av den statliga verksamheten. Myndigheten har bistått regeringen med det underlag som behövs för att säkerställa att statsförvaltningen är effektiv och att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. ESV har samordnat den statliga

internrevisionen. Myndigheten har vidare utvecklat och förvaltat regelverk och metoder för en ändamålsenlig ekonomisk styrning på alla nivåer i staten. ESV har även analyserat och lämnat information om den statliga ekonomin.

EU-revision

Mot bakgrund av att hanteringen av EU-medel ska stärkas har regeringen beslutat att EU-revisionen avseende programperioden 2007–2013 ska samlas till ESV. Revisionsansvaret avser Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska fiskerifonden. ESV ska också vara attesterande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Under 2007 har ESV fått revisionsansvar för Fonden för yttre gränser, Europeiska integrationsfonden, Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden.

Revisionsverksamhet och resurser har förts över till ESV i omgångar, såväl 2007 som 2008 i takt med att verksamheten i tidigare ansvariga myndigheter har avtagit eller kommer att avslutas för programperioden 2000–2006 och revisionsarbetet för den nya perioden påbörjas.

Export av statligt förvaltningskunnande

ESV har haft regeringens uppdrag att föreslå hur myndigheternas tjänsteexport bör regleras och vilket ekonomiskt mål som kan vara lämpligt för olika typer av tjänsteexport (dnr Fi2006/7367). Syftet har varit att förenkla och förtydliga regelverken samt att skapa förutsättningar för en verksamhetsanpassad styrning av de statliga myndigheternas tjänsteexport.

ESV redovisade sitt uppdrag i oktober 2007 (dnr Fi2007/7659). I rapporten föreslås bl.a. att tjänsteexportförordningen (1992:192) upphävs, att tjänsteexport av frekvent eller större omfattning även i fortsättningen bör ske med stöd av särskilt bemyndigande från regeringen och att det ekonomiska målet då bör vara full kostnads-täckning. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

3.2.2 Analys och slutsatser

En effektiv förvaltning är i dag ett absolut krav för att Sverige ska kunna hävda sig i den globala konkurrensen. Den utgör därför en viktig

förutsättning för en ökad gemensam välfärd och för fler arbetstillfällen.

Regeringen har tidigare konstaterat att svensk statsförvaltning vid en internationell jämförelse står sig bra, men också att det finns problem med hur myndigheterna styrs och är organiserade. Följande uppgifter har stått i fokus i översyns- och förändringsarbetet:

- att klargöra statens roll och uppgifter,
- att sätta medborgare och företag i centrum, bl.a. genom ökad samverkan mellan myndigheterna,
- att förbättra styrningen genom tydligare rollfördelning och bättre dialog mellan regeringen och myndigheterna, samt
- att effektivisera förvaltningen och förenkla mötet med medborgare och företag genom elektronisk förvaltning.

Flertalet av de initiativ som regeringen aviserat för att utveckla förvaltningen har lett till åtgärder (se avsnitt 3.2.1) och regeringen bedömer att de samlade insatserna från stabsmyndigheterna ESV, Kammarkollegiet, Statskontoret och Verva väl bidragit till förändringsarbetet.

Det kan konstateras att satsningar på en utveckling av den elektroniska förvaltningen börjar ge resultat. ESV har den 15 augusti 2008 lämnat en slutrapport avseende myndigheternas arbete med e-fakturor där det konstateras att så gott som samtliga myndigheter har infört system för e-fakturering (dnr Fi2005/6414). Besparingspotentialen vid en övergång till elektronisk fakturering och ett samordnat införande av elektroniska inköp i statsförvaltningen har av ESV beräknats till totalt cirka 8 miljarder kronor mellan åren 2009 och 2015. Regeringen kommer att följa upp att de administrativa vinsterna till följd av övergången till e-fakturering, cirka 4 miljarder kronor, också leder till produktivitetsvinster.

Regeringen anser att det finns ett fortsatt behov av att stärka och effektivisera viss verksamhet inom det förvaltningspolitiska området, främst inom områdena utvärdering, kompetensförsörjning och e-förvaltning. Åtgärder för att åstadkomma detta redovisas i avsnitt 3.4.

Regeringen anser vidare att gällande förvaltningslag (1986:223) behöver ses över. Lagen har varit i kraft i mer än 20 år. Sedan dess tillkomst har mycket förändrats, inte minst genom den ökade internationaliseringen. Till följd av EU-medlemskapet är förvaltningsrätten inte längre

enbart en svensk angelägenhet. Det är inte lämpligt att Sverige får två parallella förvaltningsrättsliga system: ett som gäller på de områden som regleras av EG-rätten och ett som gäller för förvaltningen i övrigt. Förvaltningsmyndigheterna har också i betydande utsträckning övergått till elektroniska förfaranden. Det är angeläget att förvaltningslagen är anpassad till den elektroniska förvaltningen och att lagen inte innebär eller upplevs innebära några hinder mot den fortsatta utvecklingen på detta område. Regeringen har därför tillsatt en utredare med uppdrag att lämna förslag till en ny förvaltningslag (dir. 2008:36). Det främsta syftet med lagen är att värna medborgarnas rättssäkerhet i kontakterna med förvaltningsmyndigheterna. Ett annat viktigt syfte är att säkerställa myndigheternas service till allmänheten. Vidare ska lagen leda till snabbare avgöranden genom att motverka att ärenden prövas i för många instanser. I den del som avser elektroniska förfaranden ska utredaren lämna en delredovisning senast den 1 juli 2009. Utredaren ska slutredovisa resultatet av sitt arbete senast den 31 mars 2010.

Ett av regeringen uppmärksammat problem är att tillsynen inom många områden är svag och splittrad och sker utan tillräcklig samordning. Sanktionsmedel mot tillsynsobjekt saknas, eller används inte, inom flera områden. Regeringen vill få till stånd en effektivare och tydligare tillsyn inom olika verksamhetsområden (se vidare avsnitt 3.3).

3.3 Politikens inriktning

Regeringen överväger att samlat och mer utförligt redovisa det förvaltningspolitiska arbetet i en skrivelse eller proposition till riksdagen under mandatperioden.

I det fortsatta arbetet kommer under den närmaste tiden särskild vikt att läggas vid statsförvaltningens organisering och dess uppgifter, medborgarnas tillgång till offentlig service samt styrning och uppföljning av verksamheter. Vidare kommer insatserna för utveckling av en elektronisk förvaltning fortsätta och initiativ tas för att säkerställa en väl fungerande tillsyn.

Den statliga förvaltningens uppgifter och organisation

Ett omfattande arbete pågår med att se över och förändra den statliga förvaltningens uppgifter och organisation. 2006 års förvaltningskommitté har i uppdrag att göra en samlad översyn på området och ska lämna sin slutredovisning senast den 15 december 2008. Kommittén ska lämna förslag om vilka övergripande principer som bör gälla vid organisering av den statliga förvaltningen och överväga vilka förändringar som bör göras i den nuvarande myndighetsstrukturen. Kommittén ska också redovisa vilka åtgärder som skulle behöva vidtas för att uppnå en besparing om tre respektive sex procent av myndigheternas samlade förvaltningskostnader. Samtidigt pågår en rad översyner av myndighetsorganisationen inom olika departementsområden (se vidare i bilaga 1 avsnitten 2.1 och 2.2). Sammantaget innebär detta att regeringen håller en fortsatt hög takt i arbetet med strukturförändringar och omprövningar av det statliga åtagandet inom olika verksamhetsområden.

Regeringens stabsstöd inom det förvaltningspolitiska området, som varit föremål för särskild utredning, kommer att omorganiseras i enlighet med vad som beskrivs i avsnitt 3.4.

Fokus på service

Strukturförändringar och effektiviseringar får inte leda till en minskad tillgänglighet till den offentliga servicen på lokal nivå. Ett kostnads-effektivt sätt att upprätthålla en god samhälls-service i hela landet är att myndigheter i högre grad samverkar genom att bl.a. inrätta gemensamma lokala servicekontor. Det bör även prövas om samverkan vid sådana kontor kan utsträcka sig till samarbete med det civila samhället och privata aktörer. En särskild utredare har regeringens uppdrag att stödja och driva på en sådan utveckling (se avsnitt 3.2.1). Som tidigare nämnts har utredaren i ett delbetänkande lämnat förslag om förenkling i lagen (2004:543) om samtjänst vid medborgarkontor. Regeringen anser att en förenklad lag som underlättar samverkan är angelägen och avser därför att skyndsamt bereda utredarens förslag så att en ny lag kan träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen kommer att noga följa resultatet av den särskilde utredarens arbete och är beredd att vidta åtgärder om det skulle visa sig nödvändigt för att åstadkomma en bred och kostnads-effektiv myndighetssamverkan som även inne-

fattar den kommunala verksamheten. Att säkerställa en god lokal service är också en del av regeringens strategi för att stärka landsbygdens utvecklingskraft.

Regeringen vill öka valfriheten när det gäller välfärdstjänster som sjukvård, utbildning och omsorgen om barn och äldre. För att medborgarna ska kunna utnyttja sin valfrihet är det viktigt att det finns god information om dessa tjänster. De förslag som Statskontoret lagt fram i rapporten *Vård, skola och omsorg* (Statskontoret 2007:19), om att tydligare föreskriva en skyldighet för kommuner och landsting att informera om valmöjligheter, bereds vidare inom Regeringskansliet.

Medborgarnas syn på hur förvaltningen fungerar är en viktig fråga för regeringen. Statskontoret har därför fått i uppdrag att, i samråd med Verva, göra en sammanställning och analys av hur medborgare och företagare uppfattar statsförvaltningen bl.a. avseende service, bemötande och förtroende (dnr Fi2008/4798). I uppdraget ingår också att undersöka vilka förändringar över tid som går att utläsa. Undersökningen ska grunda sig på myndigheternas egna befintliga undersökningar. Uppdraget ska redovisas den 30 januari 2009.

Styrning, uppföljning och utvärdering av statliga verksamheter

En central del i regeringens förvaltningspolitik de kommande åren är att utveckla styrningen. Arbetet innebär bl.a. en förändrad balans mellan det ettåriga kontrollperspektivet och en mer helhetsinriktad strategisk styrning som kan skapa bättre förutsättningar för förvaltningens arbete med att förverkliga regeringens politik och leverera tjänster av hög kvalitet till medborgare och företag. Detta ställer krav på en ökad variation i regeringens styrning till följd av att myndigheterna och deras verksamheter är mycket olika. Styrningen behöver också i högre grad bygga på förståelse av den operativa verksamheten och på resultatmätt som stödjer syftet med verksamheten och som kan bidra till ett lärande för att utveckla verksamheten. Detta innebär att nya arbetssätt behöver utvecklas, såväl inom Regeringskansliet som mellan Regeringskansliet och myndigheterna under regeringen.

I takt med att regeringens styrning av statsförvaltningen utvecklas är det naturligt att också formerna för uppföljning och utvärdering

av produktivitet och effektivitet förändras. För att främja det strategiska utvecklingsarbetet av statsförvaltningen är det angeläget att stärka Statskontorets uppföljnings- och utvärderingsarbete vad avser såväl tvärsektoriella system som myndigheter (se vidare avsnitt 3.4.2 och 13.1).

Inriktningen av regeringens fortsatta arbete med att utveckla resultatstyrningen redovisas i Förslag till statsbudget, finansplan m.m., avsnitt 10.4.

Tillsyn

Den statliga tillsynen är ett prioriterat område. Som utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att förstärka tillsynen avser regeringen att i en skrivelse till riksdagen presentera grundläggande och tydliga principer för tillsyn.

E-förvaltning

Arbetet med att höja förvaltningens samlade produktivitet, kvalitet och tillgänglighet med hjälp av IT fortsätter. Den av regeringen fastställda nationella handlingsplanen för utveckling av den elektroniska förvaltningen ska fortlopande följas upp och utvecklas. Arbetet inom området ska även ses mot bakgrund av det arbete som pågår inom ramen för EU-samarbetet (se nedan).

Elektronisk identifiering lyfts i handlingsplanen fram som en viktig faktor för tilliten och dialogen mellan myndigheter, medborgare och företag, då det i många ärenden finns ett tydligt behov av säker identifiering och skydd för den personliga integriteten. Ett fortsatt arbete inriktas därför på att säkerställa en långsiktig och stabil lösning för framtidens e-legitimationer. Ett grundläggande underlag för detta arbete finns i Vervas rapport om elektronisk identifiering och underskrift i Sverige, som lämnades i juni 2008 (dnr Fi2008/4056).

Införandet av elektronisk fakturahantering i den statliga förvaltningen är nu i sin slutfas. Ytterligare steg ska tas för att säkerställa att också statliga inköp kan hanteras elektroniskt.

För att effektivt kunna utnyttja IT i hela den offentliga förvaltningens verksamhetsutveckling krävs en samsyn över sektors- och huvudmannagränser. Det statliga utvecklingsarbetet ska löpande samordnas med den kommunala förvaltningens. Arbetet ska, liksom tidigare, inriktas mot att nå en samsyn mellan stat och kommun kring viktiga e-förvaltningsfrågor.

E-förvaltning inom ramen för EU-samarbetet

E-förvaltningen intar en allt mer strategisk plats i utvecklingen av den inre marknaden. Ett exempel är bestämmelsen i artikel 8 i EU:s tjänstedirektiv¹, enligt vilken alla nödvändiga tjänstetillstånd i medlemsstaterna ska kunna sökas på elektronisk väg från och med den 28 december 2009. Regeringen har gett Kommerskollegium, Konsumentverket och Verket för näringslivsutveckling (Nutek) i uppdrag att utveckla en svensk kontaktpunkt för tjänster i enlighet med direktivet.

I ett e-förvaltningsperspektiv är också enkel tillgång till information av stor betydelse. Ett utökad och förenklat utbyte av information mellan länder och mellan myndigheter och andra i samhället kommer att bli än mer viktigt i framtiden, exempelvis för att minska sårbarheten i samhället. Genom Inspire-direktivet² har ett steg tagits för att underlätta tillgängligheten till geografisk information. Författningsarbetet för att genomföra direktivet nationellt pågår inom Regeringskansliet.

Den handlingsplan inom EU för e-förvaltning (eGovernment) som lades fram av kommissionen våren 2006, baseras på en ministerdeklaration från Manchester 2005 och sträcker sig fram till 2010. Under Sveriges ordförandeskap kommer ett femte ministermöte och en tvådagars e-förvaltningskonferens att hållas i Malmö.

Det svenska e-förvaltningsarbetet kommer mot ovanstående bakgrund att vara intensivt under den kommande perioden, såväl i Sverige som inom EU.

EU-revision

ESV ansvarar för revision av EU-medel avseende programperioden 2007–2013. Regeringen anser att detta är en prioriterad uppgift för myndigheten. ESV föreslås därmed tillföras ytterligare medel för revisionsarbetet (se avsnitt 13.8). Resursbehoven för uppgiften är dock svårbedömda. Vissa omprioriteringar inom ESV:s ekonomiska ramar kan bli nödvändiga i syfte att säkerställa att revisionen av EU-medel kan

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen.

utföras tillfredsställande. Regeringen avser att noga följa arbetet med EU-revisionen.

3.4 Ett förstärkt stabsstöd

3.4.1 Stabsutredningen och dess förslag

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2007 en översyn av stabsmyndigheterna inom det förvaltningspolitiska området dvs. ESV, Kammarkollegiet, Statskontoret och Verva.

Syftet med översynen var att pröva om det fanns ytterligare behov av att stärka, effektivisera och samordna det stöd som stabsmyndigheterna ger regeringen och Regeringskansliet i förvaltningspolitiska frågor som styrning, ledning, utvärdering och verksamhetsutveckling i staten.

I direktiven till den utredning som tillsattes angavs att regeringen vill utveckla arbetet med systematiska utvärderingar av statlig verksamhet och tydligare pröva det offentliga åtagandet utifrån vad som bör vara konkurrensutsatt verksamhet (dir. 2007:20). I mars 2008 överlämnade Stabsutredningen betänkandet Ett stabsstöd i tiden (SOU 2008:22). Utredningen förslög i korta drag följande:

- att Verva avvecklas,
- att Statskontorets roll som ett uppföljnings- och utredningsorgan nära kopplat till Regeringskansliet vidareutvecklas och stärks,
- att Statskontorets roll som regeringens primära utredningsresurs tydliggörs,
- att Statskontoret ges uppgifter inom uppföljning av förvaltningspolitiken och uppföljning av kompetensförsörjningen i staten,
- att regeringens ansvar för policyutveckling när det gäller strategisk kompetensförsörjning, kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling renodlas,
- att en e-delegation inrättas för ökad samordning och renodling av e-förvaltningen i enlighet med regeringens e-handlingsplan,
- att den avgiftsfinansierade IT-upphandlingen vid Verva förs till ESV, och att ansvaret och organisationen för den statliga inköpssamordningen inom ESV ses över,

- att varje enskild myndighet själv ska identifiera lämpliga utbildningsinsatser för täckande av det interna utbildningsbehovet, samtidigt som Försvarshögskolan ges i uppdrag att tillhandahålla för statsförvaltningen specifika och avgiftsfinansierade utbildningsprogram,
- att vissa förvaltningspolitiskt prioriterade utvecklingsfrågor, beställningar av utbildningar m.m., flyttas till Regeringskansliet från Verva,
- att uppgifter av förvaltningskaraktär kring bidragshantering och bolagsredovisning flyttas från Regeringskansliet till Kammarkollegiet, samt
- att innehållet i informationstjänsten lagrummet.se ses över och att samordningsansvaret för informationstjänsten tills vidare överförs till Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Utredningens förslag har remissbehandlats. Fler-talet remissinstanser ställer sig bakom huvud-dragen i Stabsutredningens förslag.

3.4.2 Ny stabsorganisation

Regeringens bedömning: Regeringens stöd när det gäller uppföljning och utvärdering bör utvecklas genom att Statskontoret tillförs ytterligare resurser.

Vissa uppgifter beträffande ansvar för statistik som beskriver den offentliga sektorns utveckling, uppföljning av förvaltningspolitiken och den strategiska kompetensförsörjningen, samt vissa kvalitets- och verksamhetsutvecklingsfrågor, bör föras över från Verva till Statskontoret.

Regeringen förstärker sin prioritering av e-förvaltningsfrågorna genom att skapa en operativ e-delegation inriktad på att genomföra regeringens handlingsplan för e-förvaltning. Regeringskansliet kommer att disponera resurser för viss normering och samordning när det gäller elektroniskt informationsutbyte. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får bemyndigande att meddela föreskrifter avseende myndigheternas informationssäkerhet.

Regeringen anser att IT-upphandlingen tills vidare bör övergå till Kammarkollegiet.

Ett råd för stöd i strategiska kompetensförsörjningsfrågor inrättas.

Viss utbildning som genomförts av Verva avvecklas. Medel förs till Regeringskansliet som i framtiden i stället ska kunna upphandla utbildningar på marknaden.

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) avvecklas den 31 december 2008.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen ser ett tydligt behov av att stärka och effektivisera viss verksamhet inom det förvaltningspolitiska området, främst inom områdena utvärdering, kompetensförsörjning och e-förvaltning.

En viktig del i resultatstyrningen är uppföljning och utvärdering. Regeringen behöver bra underlag för sin värdering av hur statliga myndigheter och system utvecklas ur ett effektivitetsperspektiv och huruvida uppdrag har utförts i enlighet med statsmakternas beslut. Vidare kan information från uppföljningar och utvärderingar utgöra underlag för ansvarsutkrävande och för framtida resurstilldelning. De instrument som i dag finns för att utvärdera den statliga förvaltningen används inte i tillräckligt hög utsträckning. Regeringen anser därför att det är angeläget att förstärka Statskontoret som är regeringens stabsmyndighet för utredningar, uppföljningar och utvärderingar.

Inom e-förvaltningsområdet behöver regeringen ett förstärkt stabsstöd som ger underlag för myndighetsövergripande beslut och operativt stöd. Regeringen avser därför att inrätta en e-delegation med syfte att förverkliga regeringens handlingsplan för e-förvaltning. E-delegationen ska stödja såväl regeringens som myndigheternas utvecklingsarbete samt öka samspelet mellan regeringen, myndigheterna, kommunerna, landstingen och näringslivet. Utgångspunkten är att utvecklingen av elektronisk förvaltning ska göra det enklare för medborgare och företag att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter samt ta del av förvaltningens service. I e-delegationens uppgifter ska bl.a. ingå att följa upp och samordna myndigheternas IT-baserade utvecklingsprojekt så att målet om enkelhet för medborgare och företagare uppnås, att fortlöpande föreslå hur nya frågor om ansvars- och uppgiftsfördelning bör hanteras, att prioritera projekt inom e-förvaltning, att samordna IT-standardiseringen inom staten, samt att säkerställa att kalkylerade besparingar realiserar. Nor-

meringsarbetet inom e-förvaltning knyts till förverkligandet av regeringens e-handlingsplan och blir ett ansvar direkt för regeringen. Normering är ett starkt instrument för att realisera effektivisering av företagets verksamhet. Elektroniska tjänster är också ett viktigt instrument för regelförenkling. Tjänsterna kan bidra till effektivisering hos såväl offentliga myndigheter som hos företagen. Utgångspunkten för staten blir därför att uppmuntra företag att använda elektronisk kommunikation och elektroniska tjänster för att öka tillgängligheten till viktig samhällsservice och stärkt tillväxt och utveckling i hela landet.

Regeringen förordade i propositionen Stärkt krisberedskap – för säkerhets skull (prop. 2007/08:92, avsnitt 4) att den nya myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör ha föreskriftsrätt inom informationssäkerhetsområdet. Myndigheten ska inrättas fr. o. m 1 januari 2009.

Regeringen anser, i likhet med Stabsutredningen, att ansvaret för sammanställningar som beskriver utvecklingen inom offentlig sektor, samt uppföljningen av förvaltningspolitiken och av den strategiska kompetensförsörjningen, bör föras över från Verva till Statskontoret. Det samma gäller för uppgiften att biträda regeringen i det förvaltningspolitiska arbetet inom EU. Regeringen anser vidare, till skillnad från utredningen, att det finns ett fortsatt behov av stöd i arbetet i vissa kvalitets- och verksamhetsutvecklingsfrågor, varför Statskontoret även får ansvaret för dessa.

Förmågan att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare påverkar myndigheternas möjlighet att fullgöra de uppdrag som riksdagen och regeringen givit dem. Ett råd inrättas som ska utgöra ett stöd åt regeringen främst när det gäller dessa strategiska kompetensförsörjningsfrågor.

Verva har enligt sin instruktion till uppgift att samordna upphandlingen för offentlig förvaltning inom området informationsteknik och att verka för bästa möjliga villkor för anskaffning och användning av informationsteknik i offentlig sektor. Syftet med verksamheten är att åstadkomma sänkta kostnader via ramavtal och upphandling. Utredningen föreslog att IT-upphandlingen vid Verva skulle föras till ESV. Verksamheten har effektivitetsaspekter och är affärsmässig till sin karaktär. Regeringen anser till skillnad från utredningen att det är lämpligast att

IT-upphandlingen tills vidare övergår till Kammarkollegiet.

Utredningen föreslog också att ansvaret och organisationen för den statliga inköpssamordningen ses över. Utredningen ansåg att staten bör kunna spara betydande belopp genom en bättre organiserad verksamhet. Den statliga inköpssamordningen styrs av förordningen (1998:796) om statlig inköpssamordning och är en samverkansform mellan samordningsenheten vid ESV, de ramavtalsupphandlande myndigheterna och avropande myndigheter. Syftet är att åstadkomma besparingar för staten genom effektivare upphandling. Regeringen beslutade i juni 2008 att göra en översyn av den statliga inköpssamordningen vid ESV och en analys av behovet

av verksamheten (dnr Fi2008/4012). Uppdraget initierades mot bakgrund av behovet av att se över verksamhetens mål, effektivitet och inriktning. Statskontoret ska slutredovisa arbetet senast den 5 maj 2009.

För att renodla Regeringskansliets uppgift att biträda regeringen, avser regeringen att senare flytta vissa uppgifter av förvaltningskaraktär till Kammarkollegiet (se vidare utg.omr 1 avsnitt 7.1.1).

Verva avvecklas den 31 december 2008. En särskild utredare ska tillsättas för att ansvara för avvecklingen av myndigheten.

Regeringen kommer att ta ställning till hur ansvaret för vissa pågående projekt ska fördelas efter Vervas avveckling.

4 Effektiv offentlig upphandling

4.1 Omfattning

Området Effektiv offentlig upphandling omfattar upphandlingslagstiftningen, information om lagstiftningen och annat upphandlingsstöd, elektronisk upphandling, tillsyn, rättsmedel m.m.

Konkurrensverket är ansvarig tillsynsmyndighet för frågor om offentlig upphandling. Myndigheten ingår i utgiftsområde 24 Näringspolitik.

4.2 Mål

Den offentliga upphandlingen ska vara effektiv och rättssäker och ha till syfte att tillvarata konkurrensen på marknaden så att skattemedlen används på bästa sätt till nytta för medborgarna, den offentliga sektorn och näringslivet.

4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Resultat

Upphandlingsstöd

Den 1 januari 2008 trädde två nya lagar på upphandlingsområdet i kraft som genomför de gemenskapsrättsliga upphandlingsdirektiven. Det är angeläget att upphandlingslagstiftningen tillämpas på ett enhetligt och konsekvent sätt och det är därför viktigt med klargörande information om hur lagstiftningen ska tolkas.

Juridiska oklarheter medför bl.a. att de upphandlande myndigheterna och enheterna, för att undvika att upphandlingen blir föremål för överprövning, inte vågar utforma förfrågningsunderlagen efter sina särskilda behov. Inte heller utnyttjas de möjligheter som finns inom ramen för lagstiftningen att t.ex. upphandla innovationsfrämjande eller ta särskilda hänsyn till små och medelstora företag. Vidare riskerar bristande kompetens kring lagstiftningen att leda till kostsamma och långdragna domstolsprocesser som bidrar till att öka den administrativa bördan för såväl leverantör som upphandlande myndigheter och enheter samt leda till en minskad effektivitet i deras verksamhet.

Goda kunskaper om de spelregler som gäller vid offentlig upphandling är således viktigt för att uppnå målet om en effektiv och rättssäker offentlig upphandling. Regeringen gav av det skälet under 2007 Konkurrensverket i uppdrag att ta fram informationsmaterial om den nya lagstiftningen på upphandlingsområdet (dnr Fi2007/9586). Informationsmaterialet redovisades i maj 2008 i form av en broschyr. Vidare redovisade Konkurrensverket, i enlighet med uppdraget, i juni samma år en särskild skrift med fördjupad information om miljöupphandling.

Elektronisk upphandling

I dagsläget har mindre än var tionde myndighet i Sverige tillgång till ett system för elektronisk anbudshantering och av dessa använder endast en handfull systemen i någon större utsträckning. Regeringen anser att detta förhållande inte är tillfredsställande.

Ekonomistyrningsverket har därför fått i uppdrag att kartlägga, inventera och beräkna kostnaden för att införa elektroniska inköpsprocesser (dnr Fi 2007/9783). Målen i uppdraget baseras på Europeiska kommissionens i2010-arbete³. Ett av målen⁴ är att all offentlig upphandling ska kunna ske elektroniskt 2010 och att minst 50 procent av upphandlingarna över tröskelvärdena⁵ i praktiken ska genomföras på detta sätt. Regeringens arbete med e-förvaltning framgår av den handlingsplan som beslutades i januari 2008 (dnr Fi2008/491). Handlingsplanen beskrivs närmare under avsnitt 3.

Regelförenkling

I början av 2008 avslutades en mätning av företagens administrativa kostnader för att delta i offentlig upphandling.⁶ Det visade sig dock vara svårt att mäta dessa kostnader. Det beror på att varje upphandling är unik, den tid företagen lägger på att lämna anbud varierar och att det saknas heltäckande statistik över bl.a. antalet upphandlingar och hur många företag som deltar. Enligt Nuteks uppskattningar uppgår de administrativa kostnaderna för företagen till flera miljarder kronor per år.

Ett flertal förenklingsförslag på upphandlingsområdet har lämnats av enskilda företag, branschorganisationer och myndigheter. Företagens förslag på förenklingar rör främst tillämpningen av lagstiftningen. Företagen upplever att det är de upphandlande myndigheternas respektive enheternas tolkning av lagstiftningen och utformning av förfrågningsunderlagen som har störst betydelse. Detta gör att förenklingsarbetet inte enbart kan bedrivas med hjälp av förändringar i lagstiftningen, utan det krävs också att tillämpningen av lagstiftningen förändras.

³ Europeiska kommissionens meddelande, KOM (2005) 229 slutlig "i2010" Ett Europeiskt informationssamhälle för tillväxt och sysselsättning.

⁴ Målen framgår av en handlingsplan som ingår i Europeiska kommissionens i2010-meddelande.

⁵ För att en upphandling ska omfattas av EU:s upphandlingsdirektiv 2004/17/EG och 2004/18/EG ska upphandlingens värde uppgå till vissa fastställda belopp, s.k. tröskelvärden.

⁶ Offentlig upphandling, Vad tycker företagen är krångligt, Nutek R 2008:06.

4.3.2 Analys och slutsatser

Offentlig upphandling är betydelsefull för tillväxt och sysselsättning ur en rad perspektiv. En ökad konkurrens i den offentliga upphandlingen kan potentiellt sänka de upphandlande myndigheternas kostnader, öka kvalitén i det som upphandlas och öka företagens möjligheter att få avsättning för sina produkter. Det är också angeläget att upphandlingslagstiftningen tillämpas på ett enhetligt och konsekvent sätt av dem som upphandlar.

Regeringen anser därför att det behövs en satsning för att effektivisera den offentliga upphandlingen. Dessa åtgärder bör förenkla upphandlingsprocessen för de inblandade och förbättra regel efterlevnaden.

4.4 Politikens inriktning

Upphandlingsstöd

Många varor och tjänster som den offentliga sektorn köper är av samma eller liknande slag. Fastän produkten är densamma, måste en leverantör i stor utsträckning hantera olika förfrågningsunderlag från upphandlande myndigheter och enheter. Ett praktiskt nationellt upphandlingsstöd bör inrättas som kan underlätta arbetet för upphandlande myndigheter och enheter att ta fram, åtminstone i vissa delar, enhetliga förfrågningsunderlag och ge vägledning om hur upphandlingsprocessen kan genomföras. Det underlättar även för leverantörerna när de ska lämna anbud. Ett väl utformat upphandlingsstöd medför att leverantören kan ägna mindre tid åt att besvara anbud och mer tid till att sälja, utveckla och tillhandahålla varor och tjänster. Ett sådant stöd minskar också sannolikheten för att olagliga direktupphandlingar genomförs.

Regeringen föreslår i avsnitt 13 att ett praktiskt nationellt upphandlingsstöd inrättas på Kammarkollegiet och att det utformas i samverkan med upphandlande myndigheter, enheter och leverantörer.

Vidare kan regeringens satsningar på en vägledning för upphandling av hälso- och sjukvårdstjänster komma att samordnas med upphandlingsstödet (dnr S2007/11029/HS).

Elektronisk upphandling

För att öka den gränsöverskridande handeln, förenkla upphandlingsprocessen och uppnå EU:s mål i e-Government action plan⁷ är det nödvändigt att de upphandlande myndigheterna och enheterna använder de möjligheter som finns att upphandla elektroniskt.

Arbetet med att öka användningen av elektronisk upphandling bör intensifieras och som ett led i detta kommer en e-upphandlingsplattform att utvecklas. Kammarkollegiet kommer att få ansvaret för uppgiften (avsnitt 13).

Övriga åtgärder

Ytterligare åtgärder i syfte att effektivisera den offentliga upphandlingen föreslås under utgiftsområde 24 Näringsliv, avsnitt 3.6.4 Konkurrens. Dessa satsningar avser att öka informationen om upphandlingslagstiftningen och förstärka forskningen om offentlig upphandling. Vidare överväger regeringen att förenkla de nationella reglerna för upphandlingar som inte är direktivstyrda. I den i Regeringskansliet pågående översynen av rättsmedlen vid offentlig upphandling övervägs dessutom att öka tillsynsmyndighetens, dvs. Konkurrensverkets, befogenheter genom exempelvis talerätt i upphandlingsmål. Myndigheten får i det sammanhanget nya anslag för att förstärka tillsynsverksamheten.

⁷ Aktionsplanen ingår i Europeiska kommissionens i2010 meddelande. Planen har till syfte att modernisera och förenkla handelsprocedurer inom EU. Målet är att möjliggöra för alla leverantör i EU som har en PC och en Internetuppkoppling att på elektronisk väg delta i upphandlingen av offentliga kontrakt.

5 Statliga arbetsgivarfrågor

5.1 Omfattning

Området statliga arbetsgivarfrågor omfattar personal- och lönepolitiska frågor, såsom löneutveckling, pensionsvillkor, arbets- och anställningsvillkor i offentlig anställning, statlig arbetsrätt och kompetensförsörjning. Här ingår bl.a. frågor om hälsa, etnisk och kulturell mångfald samt jämställdhet inom staten. Till området hör Arbetsgivarverket, Statens pensionsverk, vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området, nämligen Statens ansvarsnämnd, Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd, Offentliga sektorns särskilda nämnd, Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor, Statens utlandslönenämnd, Statens överklagandenämnd samt Stiftelsen Statshälsan och Trygghetsstiftelsen – en kollektivavtalsstiftelse.

5.2 Mål

Målet för området Statliga arbetsgivarfrågor är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. För att uppnå detta måste staten vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. De statliga myndigheterna ska bedriva ett strategiskt arbete med sin kompetensförsörjning. Att de statsanställda avspeglar befolkningens sammansättning har betydelse för legitimiteten och allmänhetens förtroende för den statliga förvaltningen. Ett respektfullt och värdigt bemötande av allmänheten har också betydelse för förtroendet.

Följande delmål har satts upp för de statliga arbetsgivarna.

- Den statliga sektorn ska totalt sett inte vara löneledande.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar i staten ska öka.
- Löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten ska minska.
- Den etniska och kulturella mångfalden bland anställda i staten ska öka på alla nivåer.
- Arbetsmiljön i staten ska vara god.
- De statsanställda ska ha kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som statstjänsteman.

5.3 Resultatredovisning

5.3.1 Indikatorer

För att följa upp utvecklingen inom verksamhetsområdet i förhållande till målen används i huvudsak följande indikatorer.

- Myndigheternas arbete med kompetensförsörjningen.
- Personalförsörjningsläget i staten.
- Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar i staten.
- Löneskillnaden mellan kvinnor och män i staten.
- Andelen anställda med utländsk bakgrund på olika nivåer i staten.
- Den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten.

I *bilaga 1* Statsförvaltningens utveckling ges en övergripande beskrivning av kompetensförsörjningen i staten.

5.3.2 Resultat

En strategisk kompetensförsörjning i staten

Regeringens mål är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål.

För att regeringen ska kunna följa upp kompetensförsörjningen i staten redovisar myndigheterna varje år sedan 1997 de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. På uppdrag av regeringen har Verket för förvaltningsutveckling (Verva) analyserat myndigheternas redovisningar av kompetensförsörjningen i årsredovisningarna för 2007 (dnr Fi2008/3948). Vervas slutsats är att kompetensförsörjningsläget även i år uppfattas som tillfredsställande av myndigheterna och att kompetensförsörjningsinsatserna har bidragit till att nå verksamhetens mål. En bidragande anledning kan vara att rekryteringsläget länge har varit övervägande gynnsamt.

Regeringen följer årligen upp respektive myndighets kompetensförsörjning i samband med mål- och resultatdialogen. I de underlag som togs fram inför dialogerna under våren 2008 har de arbetsgivarpolitiska frågorna getts stor uppmärksamhet.

För att stödja myndigheternas arbete med kompetensförsörjningen erbjuder Ekonomistyrningsverket och Verva ett vägledningsmaterial, inklusive en modell för strategisk kompetensförsörjning. Därutöver genomför Verva ett antal utbildningar och erfarenhetsseminarier inom området.

En samordnad statlig arbetsgivarpolitik

Den statliga arbetsgivarpolitiken utvecklas genom samverkan mellan Arbetsgivarverkets medlemmar och samordnas av Arbetsgivarverket. Verket svarar också för information, rådgivning och utbildning i arbetsgivarfrågor. Alla statliga myndigheter är medlemmar i Arbetsgivarverket. Därutöver finns ett antal frivilliga medlemmar med anknytning till det statliga området.

Arbetsgivarverket har utvecklat och effektiviserat sin opinionsbildning och intressebevak-

ning under 2007 genom omorganisering, förändrade rutiner och förstärkt omvärldsanalys. Detta har bl.a. gett effekter i arbetet med lönekartläggning och resulterat i ett antal artiklar i rikstäckande press.

Under året genomfördes 2007 års avtalsrörelse, vilken föregicks av ett omfattande förankringsarbete bland medlemmarna. Nya ramavtal slöts mellan Arbetsgivarverket och dess motparter för tiden 1 oktober 2007–30 september 2010. De nya ramavtalen innebär bland mycket annat att en förhandlingsordning med principer för arbetstid införs, vilket öppnar upp för möjligheter till att anpassa arbetstiden till verksamhetens krav. Vidare ändras villkoren i avtalsförsäkringarna på ett sådant sätt att arbetslinjen stärks och statens kostnader minskar.

Arbetsgivarverket genomför ett särskilt utvecklingsprojekt, inom ramen för den myndighetsgemensamma strategin för den statliga arbetsgivarpolitiken, med målsättning att de statliga cheferna ska vara väl förtrodda med arbetsgivarpolitiken och ha förmåga att tillämpa den för verksamhetens bästa. En fokusering på myndigheternas ansvar för arbetsgivarpolitiken och chefernas arbetsgivarroll medför att den arbetsgivarpolitiska diskussionen utökas och intensifieras, samtidigt som en gemensam syn växer fram.

Arbetsgivarverkets medlemmar är mycket nöjda med verket. Den årliga servicebarometern visar att 91 procent av de svarande är nöjda med Arbetsgivarverket som helhet (svarsfrekvens 88 procent). Medlemmarna var mest nöjda med rådgivningen och servicen.

Marknadsmässigt, ändamålsenligt och kostnads-effektivt stöd till statliga myndigheter

Statens pensionsverks (SPV) bidrag till en effektiv statsförvaltning består framför allt av en säker och stabil administration av tjänstepensioner och övriga förmåner.

SPV hanterar den statliga försäkringsmodellen, vilket innebär att verket beslutar om försäkringstekniska riktlinjer och premier samt att man påför myndigheterna och andra arbetsgivare premieavgifter. SPV har under 2007 fattat beslut om nya försäkringstekniska riktlinjer som tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2008.

I syfte att underlätta de administrativa processer som myndigheterna ska hantera i samband med tjänstepensioneringar kan SPV erbjuda utökad pensionsadministration för de myndigheter

som efterfrågar detta. SPV ska dock inte till någon del överta berörd myndighets arbetsgivaransvar. Denna inomstatliga verksamhet är permanent fr.o.m. 2008.

En föredömlig och attraktiv arbetsgivare

För att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som myndigheterna är ålagda måste staten vara en föredömlig arbetsgivare.

Att öka informationen om staten som attraktiv arbetsgivare för studerande och redan yrkesverksamma är ett av de prioriterade målen i den myndighetsgemensamma strategin för den statliga arbetsgivarpolitiken. Som ett led i detta har Arbetsgivarverket utvecklat den första söktjänsten på Internet för alla lediga statliga arbeten. Söktjänsten finns på Arbetsgivarverkets hemsida och ger en överskådlig bild av den stora variation som präglar den statliga sektorn. Söktjänsten erbjuder också en möjlighet till specificerade sökningar, t.ex. att söka på en enskild myndighet, ett visst län eller att söka efter lediga befattningar inom en specifik yrkeskategori. Söktjänsten kompletteras av information om den statliga sektorn i allmänhet, dess värdegrund samt om förmåner och villkor som statligt anställd.

Arbetsgivarverket och Konjunkturinstitutet genomför två gånger per år en konjunkturbarometer för den statliga sektorn i vilken samtliga myndigheter med minst tio anställda ingår. Av myndigheterna svarade 81 procent på Konjunkturbarometern våren 2008, vilket motsvarar cirka 96 procent av de statsanställda. Konjunkturbarometern visar på en kraftigt ökad brist på lämpliga sökanden, men att detta trots allt inte påverkat myndigheternas verksamhet i någon större omfattning. Bristtalet på lämpliga sökanden har inte varit så högt sedan våren 2003. Bristen på lämpliga sökanden har också breddats till att omfatta fler arbetsområden.

Vidare är personalomsättningen och övertidsuttaget oförändrat hos majoriteten av myndigheterna. Andelen myndigheter med en förväntad övertalighet det närmaste året har dock ökat.

När en statsanställd blir uppsagd p.g.a. arbetsbrist ansvarar Trygghetsstiftelsen för att om möjligt förhindra att han eller hon blir arbetslös. Stiftelsens arbete är individanpassat och har en markant arbetslinjeprofil.

Antal övertaliga statstjänstemän som anmälades till Trygghetsstiftelsen under 2007 uppgick

till 3 784 personer, en ökning med knappt 500 personer jämfört med 2006. Endast drygt 22 procent av dessa var dock hel- eller deltidsarbetslösa en månad efter att de blivit entledigade.

Under 2007 sjönk vistelsetiden för de som finns i trygghetssystemet och en stor del av de som varit arbetslösa under en längre tid fick arbete, mycket tack vare den goda arbetsmarknaden.

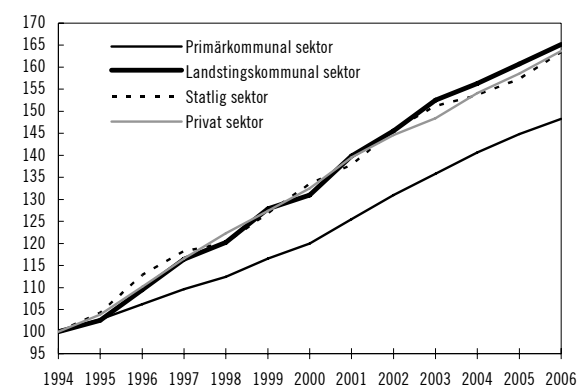
Löneutvecklingen i staten

Regeringens mål är att staten totalt sett inte ska vara löneledande. Som underlag för uppföljningen används utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer.

Som framgår av diagram 5.1 fortsätter löneutvecklingen i staten att förhållandevis väl följa utvecklingen på arbetsmarknaden i stort.

Diagram 5.1 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden, 1994–2006

Index 1994=100

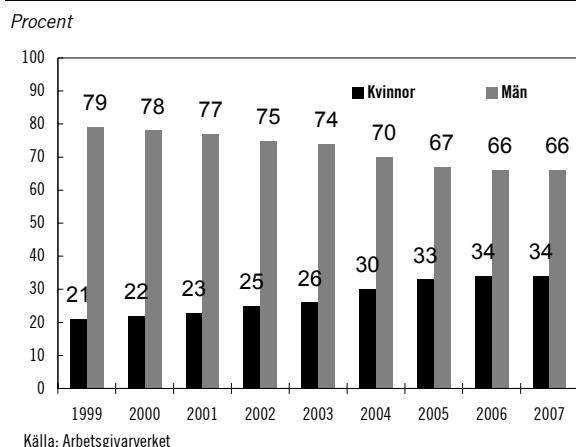
Källa: Statistiska centralbyrån

Anm. Uppgifterna avser nominella löner och är rensade med hänsyn till strukturella förändringar i utbildningsnivå, ålder och kön.

Andelen kvinnor på ledande befattningar

Regeringens mål är att andelen kvinnor på ledande befattningar i staten ska öka. Målet följs i första hand upp genom att studera andelen kvinnor respektive män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet (ledningskompetens).

Som framgår av diagram 5.2 har andelen kvinnor ökat under perioden 1999–2006. Andelen var dock oförändrad mellan 2006 och 2007.

Diagram 5.2 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, 1999–2007

Totalt sett har staten en jämn könsfördelning. Hälften av de anställda är kvinnor och hälften är män. I gruppen kärnkompetens är 47 procent kvinnor, vilket är en ökning med en procentenhet sedan föregående år. Könsfördelningen är dock något skevare i gruppen stödkompetens där andelen kvinnor uppgår till 60 procent.

Av RALS-avtalen 2007–2010 framgår att det partsgemensamma arbete, som påbörjades i samband med tecknandet av RALS 2002–2004, ska fortsätta och intensifieras, i syfte att åstadkomma en jämnare könsfördelning i samtliga befattningskategorier inom staten, med fokus på högre befattningskategorier. Arbetet bedrivs med stöd av Partsrådet, tidigare benämnt Utvecklingsrådet⁸. Utvecklingsrådet har bl.a. tidigare i samverkan med sju myndigheter gjort kvalitativa undersökningar i syfte att identifiera hinder och framgångsfaktorer samt att ta fram verktyg för att skapa lika möjligheter för kvinnor och män.

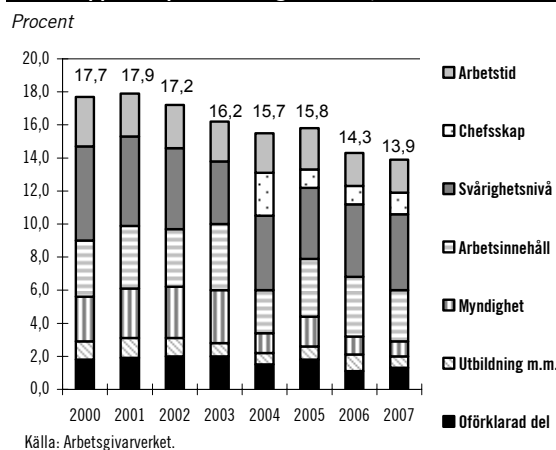
Av Vervas rapport om kompetensförsörjningen i staten framgår att 64 procent av myndigheterna har redovisat åtgärder för att förbättra jämställdheten i myndigheterna. I de chefsutbildningar som Verva anordnar deltog under 2007 drygt 150 personer, varav 66 procent kvinnor och 34 procent män. I dessa uppgifter är de kvinnor som deltog i det särskilda program-

met Kvinnligt ledarskap, som avslutades i mars 2007, inte inräknade.

Löneskillnaderna mellan kvinnor och män

Regeringens mål är att löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten ska minska. Som underlag för uppföljningen används partsgemensam statlig förhandlingsstatistik.

År 2007 var de statsanställda kvinnornas genomsnittslön totalt sett 13,9 procent lägre än de statsanställda männen genomsnittslön (se diagram 5.3). Motsvarande siffra var 17,7 procent 2000 och 14,3 procent 2006. Den totala skillnaden – utan att hänsyn tagits till förklarande faktorer såsom arbetstid och arbetsinnehåll – har således minskat.

Diagram 5.3 Löneskillnader mellan kvinnor och män i staten uppdelat på förklaringsfaktorer, 2000–2007

Som framgår av diagram 5.3 beror löneskillnaden främst på att kvinnor i större utsträckning än män befinner sig på befattningar med en lägre svårighetsnivå, och inom yrken med en lägre genomsnittslön, samt att kvinnor oftare än män arbetar deltid. Till viss del förklaras också löneskillnaden av att färre kvinnor är chefer samt av skillnader i utbildningsbakgrund och erfarenhet. Om hänsyn tas till samtliga dessa faktorer återstår en skillnad på drygt 1 procentenhet, s.k. oförklarade löneskillnader.

Regeringen har tagit initiativ till ett program för kvinnors karriärutveckling i staten, med syftet att öka andelen kvinnor på ledande befattningar och därigenom minska löneskillnaderna mellan män och kvinnor, se avsnitt 5.5.

Den etniska och kulturella mångfalden

Regeringens mål är att den etniska och kulturella mångfalden bland de anställda i staten ska öka på alla nivåer. Målet följs framför allt upp med

⁸ Den 23 maj 2008 tecknades ett avtal mellan parterna på det statliga avtalsområdet genom vilket Utvecklingsrådet för den statliga sektorn bytte namn till Rådet för partsgemensamt stöd inom det statliga avtalsområdet (Partsrådet). Rådet är ett organ som är bildat av parterna på det statliga avtalsområdet och som bedriver partsgemensamt utvecklingsarbete i statsförvaltningen.

statistik avseende hur stor andel av de statsanställda som har utländsk bakgrund.⁹

Andelen anställda med utländsk bakgrund inom staten fortsätter att öka, vilket framgår av tabell 5.1. År 2007 hade 11,4 procent av de statsanställda utländsk bakgrund. Jämfört med 2006 har det skett en ökning inom samtliga kompetens kategorier, bland såväl kvinnor som män.

Tabell 5.1 Andel med utländsk bakgrund inom staten samt för befolkningen i arbetsför ålder, 2005–2007

Procent

	2005	2006	2007
Staten totalt ¹	10,6	11,1	11,4
Kvinnor	11,5	11,9	12,2
Män	9,8	10,3	10,7
Fördelat på kompetenskategori			
Ledning	5,6	5,4	5,7
Kärn	11,3	11,6	12,1
Stöd	9,4	10,1	10,3
Befolkningen 20-64 år	18,2	18,8	19,1

Källa: Arbetsgivarverket

¹ Avser personer med månadsavlönad anställning hos obligatoriska och frivilliga medlemmar i Arbetsgivarverket. Tjänstställda m.fl. ingår ej.

En förklaring till de senaste årens ökning är, enligt Arbetsgivarverket, att antalet nyanställda i staten är högt samtidigt som andelen med utländsk bakgrund inom denna grupp har ökat. År 2007 hade 17,2 procent av de nyanställda utländsk bakgrund.¹⁰

Av tabell 5.1 framgår att andelen anställda med utländsk bakgrund inom staten, trots ökningen, totalt sett är lägre än bland befolkningen i arbetsför ålder i dess helhet. År 2007 uppgick andelen personer med utländsk bakgrund bland befolkningen i arbetsför ålder (20–64 år) till 19,1 procent.

Under 2007 avslutades två större uppdrag inom området, båda på regeringens initiativ (dnr Fi2005/6456 och Fi2006/227). Statskontoret ansvarar för att utvärdera dessa. Det ena uppdraget handlar om ett regionalt utvecklingsprojekt om mångfald och antidiskriminering som ett femtiotal myndigheter i fem län har

deltagit i under två år, under ledning av Verva. Statskontoret redovisar sin utvärdering i december 2008. Det andra uppdraget handlar om en försöksverksamhet med avidentifierade ansökningshandlingar samt en jämförande studie om rekrytering med mångfaldsperspektiv som pågick under 2007. Sammanlagt deltog 16 myndigheter, 7 myndigheter i försöksverksamheten och 9 myndigheter i den jämförande studien. Statskontorets utvärdering förväntas bli klar under hösten 2008.

Ett av de högst prioriterade målen i den myndighetsgemensamma strategin Strategi för den statliga arbetsgivarpolitiken 2007–2010, Utmaningar, är att statliga verksamheter ska präglas av integration och mångfald.

Arbetsgivarverket har i bred samverkan med de statliga arbetsgivarna tagit fram och utvecklat en mångfaldsstrategi. Mångfald definieras som den blandning av bakgrund och kompetens som har betydelse för arbete, kvalitet och kundorientering. Strategin, benämnd Inkluderande synsätt – en strategi för mångfald i staten, utgör ett verktyg för myndighetscheferna. Strategin lyfter fram sex områden som arbetet behöver fokusera på för att skapa arbetsplatser med en ökad öppenhet för och ett bättre tillvaratagande av mångfald. Arbetet med att implementera och införliva strategin påbörjas hösten 2008 genom att information ges till samtliga myndighetschefer.

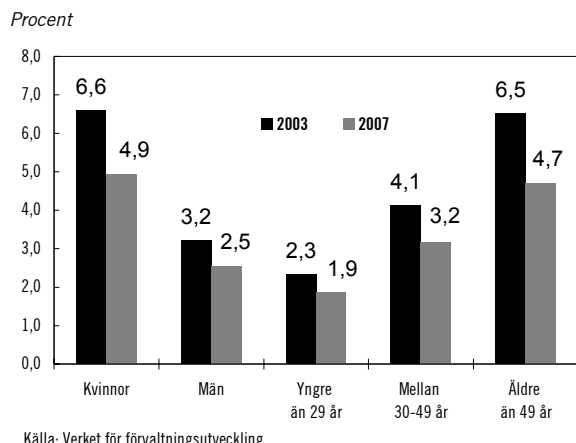
En god arbetsmiljö

Regeringens mål är att arbetsmiljön i staten ska vara god. Målet följs framför allt upp utifrån uppgifter om sjukfrånvaro och sjukpension i staten samt Statistiska centralbyråns arbetsmiljöundersökning, som genomförs på uppdrag av Arbetsmiljöverket.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron har minskat i staten de senaste åren, från 4,8 procent av tillgänglig arbetstid 2003 till 3,7 procent 2007. Mellan 2006 och 2007 minskade sjukfrånvaron med 0,4 procentenheter (dnr Fi2008/3540).

⁹ Med utländsk bakgrund avses personer som är födda utomlands, personer med två föräldrar som är födda utomlands och personer med okänt födelseland.

¹⁰ Med nyanställda avses dels personer som inte var anställda i staten föregående år, dels personer som bytt anställning inom staten sedan föregående år.

Diagram 5.4 Sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid uppdelat på kön och ålder, 2003 och 2007

Som framgår av diagram 5.4 är sjukfrånvaron betydligt högre för kvinnor än för män, men det är samtidigt inom gruppen kvinnor som den största minskningen av sjukfrånvaron ägt rum de senaste fyra åren.

I staten, liksom på arbetsmarknaden i stort, ökar sjukfrånvaron med de anställdas ålder. Sjukfrånvaron har sedan 2003 minskat för samtliga åldersgrupper och den största skillnaden mätt i procentenheter står gruppen anställda över 49 år för.

Staten är den sektor på arbetsmarknaden som har den lägsta sjukfrånvaron. Av Arbetsgivarverkets rapport Arbetsmiljön i statlig sektor 2007¹¹ framgår att andelen statligt anställda som i det stora hela är nöjda med sitt arbete har ökat successivt och att andelen 2007 uppgick till drygt 80 procent, vilket är högre än bland samtliga sysselsatta på arbetsmarknaden. Statsanställda är exempelvis mer nöjda med sina arbetstider än sysselsatta på arbetsmarknaden i sin helhet och anser sig ha ett större inflytande över upplägget på sitt eget arbete. Av de statsanställda uppger 72 procent att det på arbetsplatsen bedrivs ett systematiskt arbetsmiljöarbete, att jämföra med 53 procent för hela arbetsmarknaden. Av rapporten framgår också att de statsanställda upplever mindre fysiska besvär än sysselsatta på övriga arbetsmarknaden, medan de psykiska besvären ligger på samma nivå som för arbetsmarknaden totalt.

¹¹ Arbetsgivarverkets rapport bygger på Statistiska centralbyråns arbetsmiljöundersökning som genomförs vartannat år på uppdrag av Arbetsmiljöverket.

Verva konstaterar i sin rapport om kompetensförsörjningen i staten (Verva 2008:13) att aktiviteter för att tillförsäkra god hälsa på arbetsplatsen är ett viktigt inslag i många myndigheters arbete med att skapa goda arbetsvillkor och därigenom bättre kunna attrahera och behålla kompetens.

Verva uppmärksammar också den oro och förväntan som de anställda vid många myndigheter kan uppleva inför pågående utredningar om verksamheternas framtid.

Antalet statsanställda med nybeviljad sjukpension har minskat med 24 procent från 2004 (se tabell 5.2).

Tabell 5.2 Personer med nybeviljad tillfällig sjukpension respektive nybeviljad sjukpension, 1999–2007

Antal	1999	2004	2005	2006	2007
Tillfällig sjukpension < 100 procent	345	973	977	684	619
Tillfällig sjukpension 100 procent	419	394	361	220	195
Sjukpension	770	653	622	540	496

Källa: Statens pensionsverk

Kunskap och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen

Regeringens mål är att de statligt anställda ska ha kunskap om och förståelse för grundläggande värden i statsförvaltningen och rollen som stats-tjänsteman, dvs. för ett offentligt etos.

Verva tillhandahåller bl.a. utbildningar inom området förvaltningskunskap och etik. Under 2007 har 191 personer deltagit i någon av utbildningarna inom området, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2006. Därutöver har 45 chefer deltagit i kursen etik och ansvar.

Myndigheternas personalansvarsnämnder och Statens ansvarsnämnd har viktiga funktioner när det gäller att upprätthålla allmänhetens förtroende för statlig förvaltning och tillgodose arbetstagarnas intresse av en korrekt handläggning av de enskilda ärendena.¹²

¹² Myndigheternas personalansvarsnämnder handlägger ärenden som rör disciplinansvar, åtalsanmälan, avstängning och skiljande från anställning p.g.a. personliga förhållanden när det gäller statligt anställda. Statens ansvarsnämnd prövar frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avstängning, läkarundersökning eller avskedande när det gäller statligt anställda med högre befattningar, t.ex. myndighetschefer, domare, åklagare, polischefer och professorer.

Under 2007 avgjorde Statens ansvarsnämnd 17 ärenden, varav 8 ärenden om avskedande eller disciplinär åtgärd. Myndigheternas personalansvarsnämnder hanterade samma år sammanlagt 357 ärenden, varav 245 ledde till någon form av åtgärd.

Tabell 5.3 Ärenden som lett till åtgärd av Statens ansvarsnämnd respektive myndigheternas personalansvarsnämnder, 2003–2007

Antal	2003	2004	2005	2006	2007
Statens ansvarsnämnd	7	5	9	6	1
Personalansvarsnämnder	167	219	208	228	245

Källa: Ds 2006:19, Statens ansvarsnämnd och Arbetsgivarverket

Den vanligaste disciplinpåföljden i myndigheternas personalansvarsnämnder under 2007 var varning (115 ärenden). Sett över tid har det totala antalet ärenden som lett till någon åtgärd ökat. Andelen av ärendena som har lett till en åtgärd i förhållande till det totala antalet ärenden ett visst år har dock minskat.

I augusti 2007 startade Verva ett nationellt nätverk mot korruption, mutor och jäv. Syftet med nätverket är att skapa bättre förutsättningar för att öka medvetenheten om korruptionsfrågor och få till stånd en utveckling av riskanalysfrågor på området. Nätverket har hållit två möten och då samlat ett 60-tal deltagare från drygt 40 myndigheter.

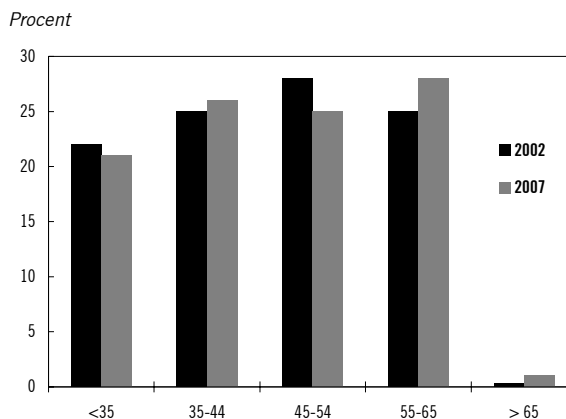
En ändamålsenlig åldersstruktur

En av de utmaningar som statsförvaltningen har att hantera avser generationsväxlingen bland de anställda. För att följa utvecklingen används uppgifter om åldersstrukturen i staten.

Som framgår av diagram 5.5 har andelen anställda inom staten som är 55 år och äldre ökat över tid. År 2007 var 29 procent av de anställda 55 år och äldre, jämfört med 25,3 procent 2002.

Samtidigt har andelen anställda under 35 år minskat något och andelen över 65 år stigit rejält, dock från en låg nivå. I övrigt är åldersstrukturen förhållandevis jämn.

Diagram 5.5 Andelen anställda inom olika åldersgrupper i staten, 2002 och 2007

Källa: Statistiska centralbyrån

Under 2008–2017 beräknas, enligt uppgift från SPV, cirka 57 400 personer i statsförvaltningen uppnå pensionsåldern. Antalet förväntas stiga från cirka 3 900 år 2008 och nå ett maximum på cirka 6 900 år 2013. Sedan 1998 har genomsnittsåldern för personer som tar ut ålderspension stigit från 62 till 64 år 2007. Det kan också konstateras att fler statsanställda fortsätter att arbeta efter 65-årsdagen. Antalet statsanställda som är 67 år eller äldre har ökat från drygt 30 personer 2002 till nästan 540 personer 2007.

Av Vervas analys av kompetensförsörjningen i staten framgår att generationsväxlingen är en aktuell fråga för de flesta av myndigheterna. Medvetenheten om frågans betydelse bedöms vara hög. Samtidigt konstaterar Verva att det finns flera faktorer som påverkar hur väl myndigheterna klarar generationsväxlingen, bl.a. vilken kompetens som kommer att behövas framöver, huruvida den kompetensen finns tillgänglig för staten och inte minst myndigheternas attraktionskraft.

Stöd för de statliga styrelserna och insynsråden

m.m.

Med anledning av bl.a. den nya myndighetsförordningen (se avsnitt 3.2.1) har en ny vägledning för statliga myndigheters styrelser tagits fram och distribuerats till förvaltningen. Foldrar som riktar sig till ledamöter i myndighetsstyrelser respektive insynsråd har tagits fram och tillställts ledamöterna. Samtliga ledamöter har bjudits in till en introduktion.

Ledarskapet i staten

Regeringens målsättning är att utnämningsspolitiken ska präglas av förutsägbarhet, spår-

barhet och öppenhet. Stora steg har tagits för att genomföra den utnämningsspolitik som Allians för Sverige utlovade inför valet 2006.

Kravprofiler introducerades som ett obligatoriskt urvalsinstrument omedelbart efter regeringsskiftet 2006. I budgetpropositionen för 2008 redovisade regeringen sitt mål att det i fortsättningen ska vara mer regel än undantag att rekrytering av myndighetschefer föregås av intresseannonsering. Räknat från den 20 september 2007, då budgetpropositionen överlämnades till riksdagen, har regeringen rekryterat totalt 41 myndighetschefer, exklusive rektorer¹³. Sammanlagt 23 personer har rekryterats efter föregående intresseannonsering, medan 18 har rekryterats genom andra sökanaler. Detta innebär att 56,1 procent av rekryteringarna har föregåtts av intresseannonsering. Läger man till de 6 rektorer som anställts under samma period stiger andelen rekryteringar efter ett öppet ansökningsförfarande till 61,7 procent.

Av de 18 rekryteringar som inte föregåtts av intresseannonsering avser 7 landshövdingar, vilka utgör en kategori myndighetschefer beträffande vilka regeringen konsekvent valt att inte använda intresseannonsering som sökanal. Av de återstående 11 rekryteringarna var samtliga utom 1 anställda i staten vid tidpunkten för rekryteringen.

En upphandling av rekryteringskonsulter är nu avslutad och ramavtal finns för de externa stödsatser som regeringen bedömer kan komma att krävas. Hittills har Regeringskansliet genom direktupphandling anlitat externa rekryteringskonsulter i cirka 10 av de totalt 41 rekryteringar som genomförts sedan tiden för budgetpropositionen för 2008.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2008 en översyn av sekretesslagstiftningen i syfte att pröva möjligheterna till en sekretessreglering vid rekrytering av myndighetschefer. Översynen skulle göras mot bakgrund av att lämpliga kandidater kan vara ovilliga att ge sitt intresse till känna i ett öppet ansökningsförfarande. Denna ovilja kan bota i en oro för att den nuvarande arbetssituationen, inte minst relationen till arbetsgivare och medarbetare, kan

påverkas negativt. Därtill kommer att hittillsvarande erfarenheter entydigt pekar på att män är mer benägna än kvinnor att visa sitt intresse för de nu aktuella befattningarna. Drygt 70 procent av de inkomna intresseanmälningarna har lämnats in av män, medan knappt 30 procent lämnats in av kvinnor. Regeringen beslutade mot denna bakgrund i juni 2008 om direktiv till en särskild utredare att utreda frågor om sekretess i ärenden om anställning som myndighetschef (dir. 2008:81). Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2009.

Andelen nyrekryterade myndighetschefer som är kvinnor har ökat betydligt under de senaste åren. Av de 41 myndighetschefer som regeringen rekryterat sedan tiden för budgetpropositionen för 2008 är 20 män och 21 kvinnor. Läger man till de 6 rektorer som anställts under samma period blir fördelningen 25 män och 22 kvinnor. Under innevarande mandatperiod har regeringen totalt rekryterat 70 myndighetschefer, 30 kvinnor och 40 män, se tabell 5.4. I kategorin landshövdingar har antalet kvinnor ökat från 5 i oktober 2006 till 9 i augusti 2008.

Tabell 5.4 Könsfördelning nyutnämnda myndighetschefer oktober 2006–augusti 2008

Titel	Kvinnor	Män	Summa
Generaldirektörer ¹	20	16	36
Landshövdingar	7	3	10
Rektorer	2	5	7
Överintendenter	0	4	4
Övriga titlar*	1	12	13
Totalt	30	40	70

¹ Här ingår myndighetschefer med andra eller unika titlar såsom ombudsmän, direktörer, ordföranden samt rikspolischef, riksåklagare etc.

Tabell 5.5 Könsfördelning samtliga myndighetschefer, 8 september 2008

Titel	Kvinnor	Män	Summa
Generaldirektörer	45	66	111
Landshövdingar	9	12	21
Rektorer	16	20	36
Överintendenter	3	7	10
Övriga titlar ¹	10	29	39
Totalt²	83	134	217

¹ Här ingår myndighetschefer med andra eller unika titlar såsom ombudsmän, direktörer, ordföranden samt rikspolischef, riksåklagare etc.

² Inklusivt vikarierande myndighetschefer.

Regeringen har beslutat om en rad organisatoriska förändringar av statsförvaltningen. Detta har bl.a. fått till följd att nya myndigheter bildats, som då ersatt en eller flera myndigheter

¹³ Rektorer rekryteras efter förslag av lärosätet i fråga. Processen på lärosätet bygger i de flesta fall på en öppen rekrytering där kandidaterna prövas av olika organ innan styrelsen slutligen föreslår regeringen en kandidat.

När en ny myndighet ska inrättas utses regelmässigt en organisationskommitté som leds av en särskild utredare. Organisationskommitténs uppdrag är att förbereda den nya myndighetens start. Praxis är att det är den särskilde utredaren som leder organisationskommittén som också blir den nya myndighetens förste chef. Regeringen har infört en ordning där man intresseannonserat efter organisationsutredare. Den som får detta uppdrag anställs under utredningsfasen som generaldirektör med placering i Regeringskansliet och därefter anställs personen, om allt går planenligt, som chef för den nya myndigheten. De intresseannonseringar efter organisationsutredare som hittills varit aktuella har avsett Statens skolinspektion, Trafikinspektionen¹⁴, Diskrimineringsombudsmannen, en ny myndighet för hållbar utveckling och en ny myndighet för tillväxtpolitiska analyser.

Regeringen har hittills annonserat efter sammanlagt 34 myndighetschefer och 5 organisationsutredare. Den 1 september 2008 hade regeringen fattat beslut i 29 av dessa ärenden, medan 10 var föremål för beredning.

Såvitt avser anställning som myndighetschef har i genomsnitt 24 personer lämnat in en intresseanmälan till varje utlyst befattning. Flest intresseanmälningar hittills, 55 stycken, genererade annonsen efter ny generaldirektör för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Samtliga annonseringar utom två har lockat fler än 10 sökanden. Annonseringarna efter en ny barnombudsman och en ny chef för Arkitekturmuseum har lockat fler kvinnor än män att söka. Beredningstiden mellan den sista dagen för att lämna in en intresseanmälan och regeringens beslut har i genomsnitt uppgått till tre månader.

5.3.3 Analys och slutsatser

Myndigheternas redovisningar visar att kompetensförsörjningen i staten i huvudsak fungerar väl. På många myndigheter pågår ett arbete för att på olika sätt säkerställa kompetensen utifrån verksamhetens behov. Regeringen noterar att utvecklingen är positiv för de flesta

delmål som har ställts upp för staten som arbetsgivare. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskar. Andelen anställda med utländsk bakgrund ökar på alla nivåer och sjukfrånvaron fortsätter att minska. Andelen kvinnor på ledande befattningar kvarstår dock på samma nivå som 2006.

I jämförelse med den övriga arbetsmarknaden har staten en äldre personalstyrka. År 2007 var medelåldern för statligt anställda kvinnor och män 46 år. En jämförelse av utvecklingen mellan 2002 och 2007 visar att staten har fått fler äldre bland sina anställda, medan de yngre blivit färre. Det är positivt att äldre medarbetare väljer att stanna kvar längre i sin anställning. Samtidigt är det angeläget att de statliga arbetsgivarna fortsätter att arbeta för att attrahera yngre arbetskraft mot bakgrund av generationsväxlingen och personalförsörjningen framöver. De statliga arbetsgivarna måste utveckla sin förmåga att marknadsföra staten som arbetsgivare.

Enligt regeringens bedömning bedriver Arbetsgivarverket ett strategiskt arbete med sin egen kompetensförsörjning. Verkets plan för kompetensförsörjningen är integrerad i verksamhetsplaneringen och arbetet med att utveckla organisationen. Flera ny- och ersättningsrekryteringar har genomförts under 2007. Arbetsgivarverket har gjort stora satsningar för att de nyanställda snabbt ska komma in i verksamheten, bl.a. genom att erbjuda olika introduktionsprogram. Verket arbetar också aktivt med att säkerställa att medarbetarna har hög kompetens, bl.a. genom ett strukturerat informationsutbyte samt olika utbildningar och seminarier.

Regeringens sammanvägning av ett antal indikatorer (SPV:s driftkostnader, Nöjd-kundindex, Analys av kostnadsutvecklingen, Säkerheten i form av andelen felaktiga utbetalningar, För mycket utbetald pension och Aktualiseringsgrad) pekar på att SPV hanterar den statliga tjänstepensioneringen och statens tjänstegrupp-livförsäkring på ett effektivt och korrekt sätt. Ytterligare investeringar i form av systemförändringar och tid behövs dock för att omhänderta regelstyrda förändringar. Detta är inte minst viktigt nu i takt med att en automatisk beviljning av pensionsförmåner införs.

Regeringen bedömer att SPV arbetar målmedvetet med sin strategiska kompetensförsörjning. Cirka 25 procent av personalen vid SPV går i pension under perioden fram till 2015. SPV arbetar för att minska beroendet av nyckelpersoner

¹⁴ Regeringen bestämde efter genomförd annonsering att myndigheten ska benämnas Transportstyrelsen.

och bredda kompetensen i syfte att trygga den långsiktiga kompetensförsörjningen. Detta sker bl.a. genom intern fadderverksamhet och ett traineeprogram. Utöver detta medverkar experter inom organisationen i de omfattande interna utbildningarna för att sprida sina kunskaper. SPV deltar både i samarbetet mellan olika arbetsgivare som verkar inom branschområdet bank, pensioner och försäkring, och i samarbetet kring samt utvecklingen av arbetsgivarfrågor mellan olika arbetsgivare i Sundsvallsregionen.

5.4 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har granskat den pensionsinformation som lämnas till medborgarna. I rapporten Staten och pensionsinformationen (RiR 2008:3) påstår Riksrevisionen att en statsanställd kan få tre olika prognoser för sin tjänstepension om de jämför uppgifter från SPV, Minpension.se samt de uppgifter som årligen lämnas av Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten. Regeringen anser att detta inte är en riktig slutsats eftersom redovisningen från de två sist nämnda myndigheterna aldrig har innehållit uppgifter om tjänstepension, utan enbart om den allmänna pensionen. SPV behöver dock utveckla den information som verket levererar till Minpension.se. Riksrevisionens rapport kommer att vara ett bra stöd i SPV:s arbete för en förbättrad pensionsinformation och för att förbättra utfallet i de Nöjd-kund-index undersökningar som genomförs.

5.5 Politikens inriktning

Regeringens mål för staten som arbetsgivare är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. Genom den arbetsgivarpolitiska delegeringen har myndigheterna en betydande frihet att själva utforma sin organisation och kompetensförsörjning.

En strategisk kompetensförsörjning

Regeringen har årligen sedan 1997 följt upp myndigheternas kompetensförsörjning och redovisat detta till riksdagen. En inom Regeringskansliet samlad uppföljning av myn-

digheternas redovisningar för perioden 1997–2006 pågår.

Regeringen och myndigheterna har behov av stöd i kompetensförsörjnings- och arbetsgivarpolitiska frågor för att fullgöra sina uppgifter. Regeringen avser att återkomma till riksdagen om hur arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen kommer att utvecklas. Den samlade uppföljningen kommer att utgöra en viktig grund för regeringens ställningstagande vad gäller utvecklingen av dessa frågor.

Delmålen för de statliga arbetsgivarna

Situationen är inte tillfredsställande när det gäller andelen kvinnor på ledande befattningar i staten. Visserligen har andelen kvinnor ökat kontinuerligt från 1999 till 2006, om än långsamt. Andelen är dock fortfarande låg, 34 procent. För övriga delmål har det skett en positiv utveckling.

Regeringen har gett Verva i uppdrag att leda och samordna ett program för kvinnors karriärutveckling i staten (dnr Fi2008/2097). Det övergripande syftet med programmet är att andelen kvinnor på chefs- och expertfunktioner i staten ska öka och därigenom bidra till minskade löneskillnader mellan kvinnor och män inom staten. Programmet ska pågå till och med den 31 december 2010 och därefter avrapporteras senast den 1 mars 2011. En utvärdering av programets effekter kommer att genomföras i särskild ordning efter det att programmet har avslutats.

Ett nytt råd för stöd i strategiska kompetensförsörjningsfrågor

Regeringen avser att stärka och effektivisera viss verksamhet inom det förvaltningspolitiska området, se avsnitt 3.4. Bland annat kommer den strategiska kompetensförsörjningen att stärkas genom att ett råd för stöd i dessa frågor inrättas den 1 januari 2009. Rådet ska utgöra ett stabsstöd åt regeringen. I detta ingår att svara för genomförandet av över tid olika projekt, som syftar till att bidra till ökad kunskap på myndigheterna inom regeringens prioriterade områden. Rådet får vidare ansvar för att tillhandahålla EU-utbildningar.

Ett projekt för offentligt etos

Under 2009 kommer ett tvåårigt projekt om offentligt etos i statförvaltningen att börja förberedas. Projektet kommer att pågå under 2010 och 2011. Syftet är att inspirera de statliga arbetsgivarna att med medborgare, verksamhet

och personal i fokus verka för att öka allmänhetens förtroende för den statliga förvaltningen och även stärka förvaltningens effektivitet. De anställdas kunskaper om och förståelse för förvaltningens grundläggande värden och rollen som statstjänsteman ska stärkas.

Ett professionellt ledarskap med utgångspunkt i förtjänst och skicklighet

Regeringens bedömning: En chefspolicy som samlar behandlar frågor om rekrytering, utveckling och avveckling av statliga myndighetschefer tas fram. Under 2009 tas ställning till behovet av en särskild sekretessreglering i syfte att öka rekryteringsunderlaget.

Skälen för regeringens bedömning: Alliansen gick till val 2006 med målsättningen att reformera utnämningssystemet, med utgångspunkt i regeringens krav på förtjänst och skicklighet. Stora steg har tagits mot en utnämningssystem präglad av förutsägbarhet, spårbarhet och öppenhet.

Syftet med regeringens reformerade utnämningssystem är att finna de bäst lämpade cheferna för varje enskild rekrytering. En utvecklad och mer genomarbetad rekryteringsprocess är ett viktigt medel för att detta syfte ska kunna uppnås.

Regeringen ställer höga krav på de statliga myndighetscheferna. Förutom förmåga att leda verksamheten i enlighet med de riktlinjer statsmakterna bestämmer krävs också kunskaper och skicklighet avseende rollen som verksamhetsföreträdare och som företrädare för staten som arbetsgivare.

Rollen som verksamhetsföreträdare innebär att myndighetschefen ska ha förmåga att kunna kommunicera på ett adekvat sätt. Den bild av myndigheten som allmänheten får bestäms inte sällan av myndighetschefens kapacitet som

kommunikatör. Det är således viktigt att hitta chefer som är kompetenta på området, men givetvis också att myndighetscheferna får den utbildning som kan behövas.

Rollen som arbetsgivare tar sin utgångspunkt i den delegerade arbetsgivarpolitiken, vilket innebär att det är myndighetscheferna som förfogar över den statliga arbetsgivarpolitiken, dels på myndigheten, dels i samarbete med övriga myndighetschefer. Myndighetschefen ansvarar för att myndigheten på ett kompetent sätt klarar av att attrahera, rekrytera, utveckla och, i förekommande fall, avveckla myndighetens personal. Myndighetscheferna ska besitta den kompetens som krävs för att dessa ska kunna ta det ansvar som den delegerade arbetsgivarpolitiken kräver.

Ett antal steg har tagits i syfte att professionalisera rekryteringsprocessen av statliga myndighetschefer.

Upprättandet av en kravprofil är numera den naturliga startpunkten vid varje rekrytering. Annonsering har blivit huvudregel vid val av sökkanal. En upphandling av externt rekryteringsstöd har genomförts. En utredning med uppdrag att pröva möjligheterna till en särskild sekretessreglering vid rekrytering av myndighetschefer har tillsatts. Sammantaget innebär dessa åtgärder att regeringen visat att man menar allvar med målsättningen om en utnämningssystem präglad av förutsägbarhet, spårbarhet och öppenhet.

Regeringen som arbetsgivare har dock inte enbart ansvar för rekrytering av myndighetschefer utan även skyldighet att utveckla och, i förekommande fall, avveckla dessa. Samtliga myndighetschefer erbjuds ledarskapsutveckling i syfte att dels stärka chefen i dennes nuvarande roll, dels ge denne goda förutsättningar att i framtiden kunna verka som chef i andra organisationer. Regeringen avser att ta fram en ny chefspolicy som behandlar samtliga delar av myndighetschefsrollen i syfte att än mer förtydliga och utveckla de krav som ställs på ett ledarskap i staten.

6 Statistik

6.1 Omfattning

Statistik omfattar Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet som är produktion, spridning, utveckling och samordning av statistik. Närmare hälften av verksamheten finansieras genom avgifter från främst uppdragsfinansierad statistikproduktion.

6.2 Mål och villkor

Målet för verksamheten är statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Ett villkor är att kostnaderna för uppgiftslämnandet ska minska och att statistikproduktionen ska vara effektiv.

6.3 Resultatredovisning

6.3.1 Mål

För att bedöma måluppfyllelsen används kvalitativa mått på statistikens kvalitet, produktivitet utveckling och uppgiftslämnarnas kostnader samt SCB:s redovisning av verksamheten.

6.3.2 Resultat

SCB har ansvar för att producera officiell statistik inom ett flertal områden, t.ex. arbetsmarknad och nationalräkenskaper. På uppdrag producerar SCB statistik åt statistikansvariga myndig-

heter och andra beställare. SCB har också ett ansvar för samordning av den officiella statistiken.

Den löpande statistikproduktionen och planerade förändringar har genomförts planenligt.

Dessutom har ett omfattande utvecklings- och förändringsarbete genomförts, det s.k. Lotta-projektet, som nu har avslutats. Syftet har varit att för alla delar i produktionsprocessen ta fram och fastställa standardiserade verktyg och metoder samt rutiner för kvalitetssäkring och utvärdering. För att uppnå en mer effektiv statistikproduktion har utgångspunkten varit ett processororienterat arbetssätt.

Förbättringarna av den ekonomiska statistiken har fortsatt och anpassningar till EU:s regelverk har genomförts.

Tabell 6.1 Nyckeltal för SCB:s verksamhet

	2003	2004	2005	2006	2007
Innehåll ¹	+ 9	+ 17	+ 16	+ 8	+ 6
Aktualitet ¹	+ 7	+ 5	+ 6	+ 7	+ 4
Tillförlitlighet ¹	+ 11	+ 17	+ 17	+ 12	+ 7
Tillgänglighet ¹	+ 22	+ 23	+ 15	+ 15	+ 6
Databas-användare	35200	35900	37500	38900	40000
Databasuttag (1000-tal)	477	587	653	769	693
Jämförbarhet ¹	+ 5	+ 2	+ 1	+ 4	+ 1
Nöjd-kund-index ²	72	71	73	73	-
Punktlighet / tidshållning	79%	83%	89%	96%	97%
Totala kostnader (mnkr)	885	904	903	927	968
Produktivitetsförändring	0,9%	4,0%	3,3%	7,0%	3,6%
Uppgiftslämnar-kostnader för hela statistikområdet enligt Nutek (mnkr)	u.s.	u.s.	u.s.	ca299 ³	ca301
Allmänhetens inställning (mycket eller ganska positiv) (%)	47	47	50	50	- ⁴
Antal registerutdrag enl. PUL	900	3700	2500	395	231

¹ Produktansvarigas vid SCB bedömning av kvalitetsutvecklingen. Andelen produkter (%) med förbättrad kvalitet minus andelen produkter med försämrad kvalitet jämfört med föregående år.

² Nöjd-kund-index-talet kan variera mellan 1 och 100. Genomfördes ej 2007.

³ Justerad siffra enligt Nutek:s rapport (R 2008:27).

⁴ Genomfördes ej 2007.

Löpande statistikproduktion

Resultatet från SCB:s enkät 2007 om kvalitetsutvecklingen av statistikproduktionen visar på en positiv trend för de fem huvudkomponenter som ingår, men ökningstakten är lägre jämfört med föregående år. Den lägre förbättringstakten i de enskilda produkternas kvalitet har påverkats av att utvecklingsresurserna främst styrts om till att fokusera på gemensamma processer i Lotta-projektet, vars syfte är att bl.a. ta fram standardiserade metoder och verktyg. Projektet har omfattat samtliga delar av produktionsprocessen, men med tyngdpunkt på datainsamlingsområdet, för att stötta både en rationalisering av denna delprocess och för att bidra till en minskad uppgiftslämnarbörda.

Resultatet av Lotta-projektet kommer att synas fr.o.m. 2008.

Under 2007 har 97 procent av produkterna publicerats enligt plan, vilket innebär att punktligheten i publiceringen har förbättrats något.

Produktivitetsutvecklingen den senaste femårsperioden har varit 3,7 procent per år igenomsnitt, vilket innebär att regeringens krav på en ökning om minst 3 procent har uppfyllts. För 10-årsperioden fr.o.m. 1998 t.o.m. 2007 är motsvarande genomsnittliga ökning 3,1 procent.

Verket för Näringslivsutveckling (Nutek) genomför mätningar av företagens administrativa kostnader för att lämna uppgifter som uppkommer på grund av lagstiftningen inom hela statistikområdet. Mätningarna ingår i regeringens arbete med regelförenkling. Näringslivets administrativa kostnader för statistikområdet avser främst undersökningar som rör beräkning av nationalräkenskaperna. Enligt Nutek:s senaste rapport (R 2008:27) är de administrativa kostnaderna inom hela statistikområdet i det närmaste oförändrade från den 2 juli 2006 till den 31 december 2007. SCB är den statistikansvariga myndighet vars produkter ger upphov till de största kostnaderna för företagen. Under mätperioden ovan har SCB minskat företagens administrativa kostnader som är kopplade till SCB:s produkter med 1,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,6 procent. Den största uppgiftslämnarbördan för företagen utgörs av Intrastat, en EU-reglerad undersökning om utrikeshandeln. Intrastat står för cirka 51 procent av de administrativa kostnader som SCB:s undersökningar ger upphov till, enligt myndighetens egen beräkning. Först om några år kommer de förändringar som syftar till förenklingar inom EU-området att få genomslag på företagens kostnader.

För att ge en samlad bild över den totala kostnaden för både företag och andra uppgiftslämnare för att lämna uppgifter till statistiken, genomför SCB egna mätningar som även inkluderar övriga undersökningar, dvs. undersökningar utan uppgiftslämnarplikt. SCB:s egna mätning visar att företagets och andra uppgiftslämnarens administrativa kostnader ökat 2007 jämfört med 2006 med cirka 11 miljoner kronor eller 1,8 procent. Bakgrunden till ökningen är främst åtgärdsplanen att förbättra den ekonomiska statistiken som medfört ett behov av ny statistik, vilket inneburit en ökad insamling av uppgifter från vissa företag.

Förbättringar av den ekonomiska statistiken

Den ekonomiska statistiken har förbättrats, framför allt nationalräkenskaperna, bl.a. genom satsningar på längre tidsserier och bättre konsistens mellan nationalräkenskaper, finansräkenskaper och betalningsbalansstatistik. Dessutom har SCB genomfört en fortsatt satsning på förbättringar av prisstatistiken med bl.a. produktion av tjänsteprisindex för ytterligare branscher.

Det europeiska statistiksystemet

Statistiken påverkas i hög grad av beslut inom EU. Det gäller speciellt den ekonomiska statistiken, men i allt större utsträckning också arbetsmarknads-, välfärds-, miljö- och regionalstatistik.

Under föregående och innevarande år har arbetet bl.a. omfattat fortsatt implementering avseende uppförandekoden (Code of practice), prioriteringar inom det europeiska statistiksystemet, en ny statistiklag samt femårsprogrammet 2008–2012. De EU-anpassningar av statistiken som har genomförts har bl.a. omfattat makroekonomisk statistik och företagsstatistik samt arbetsmarknads-, utbildnings- och välfärdsstatistik.

6.3.3 Analys och slutsatser

SCB har inom ramen för sitt ansvarsområde producerat, spridit och utvecklat statistiken plan enligt. Verksamhetsresultatet 2007 har uppnåtts med 2 procents ökade resurser jämfört med föregående år, vilket motsvarar 19 miljoner kronor. Närmare hälften av intäkterna kommer från avgifter. De totala kostnaderna ökade med 4 procent, vilket motsvarar 41 miljoner kronor.

Regeringen bedömer att målen för verksamheten i huvudsak har uppfyllts samt att resultatet

verksamt bidragit till samhällets informationsinfrastruktur i form av statistik av god kvalitet. Statistiken har i stor utsträckning använts som underlag för beslutsfattande, samhällsdebatt och forskning.

6.4 Politikens inriktning

Statistikens kvalitet är även fortsättningsvis en överordnad uppgift. Regeringen anser att SCB bör stärka sina säkerhetsrutiner i statistikproduktionsprocessen.

Det övergripande och viktigaste målet för den ekonomiska politiken är att minska utanförskapet och få fler människor i arbete. Att kunna följa hur sysselsättningen utvecklas totalt och för specifika grupper är därför av största vikt för regeringens arbete. För att bättre kunna följa arbetsmarknadssituationen för befolkningen i arbetsför ålder behöver arbetsmarknadsstatistiken stärkas. Den ekonomiska statistiken har samtidigt en fortsatt hög prioritet och åtgärdsplanen för den ekonomiska statistiken ska fullföljas. En mindre omprioritering inom SCB:s ekonomiska ramar kommer att göras från de resurser som avsätts för den ekonomiska statistiken till förmån för arbetskraftsundersökningarna.

SCB ska vidare öka sina ansträngningar för att minska uppgiftslämnarnas administrativa kostnader till följd av statliga regelverk inom statistikområdet.

SCB:s åtgärder för att öka effektiviteten i statistikproduktionen och minska kostnaderna ska fortsätta.

7 Prognos- och uppföljningsverksamhet

7.1 Omfattning

Prognos- och uppföljningsverksamhet omfattar uppföljning och analys av utfall samt utarbetande av kort- och medelfristiga prognoser och analyser avseende den samhällsekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna. Budgetprognoser och prognoser för svensk och internationell makroekonomi är viktiga verksamheter inom området. Därutöver ingår också miljöekonomiskt utvecklingsarbete samt arbete med att ta tillvara resultat från den national-ekonomiska forskningen som är relevanta för Regeringskansliet. Verksamheten är i huvudsak anslagsfinansierad och bedrivs inom Ekonomistyrningsverket (ESV), Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet.

7.2 Mål

Målet är tillförlitliga och väldokumenterade prognoser, analyser och uppföljning av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

För att bedöma måluppfyllelsen av prognos- och analysverksamheten används dels kvantitativa mått på prognosprecisionen för de viktigaste prognosvariablerna, dels de omdömen om prognoserna och analyserna som lämnas av användarna.

För ESV:s prognoser gäller att de ska vara tillförlitliga och ha hög precision. De bakomliggande analyserna ska vara tolkningsbara och dokumenteras tydligt.

Konjunkturinstitutets mål är att prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska

utvecklingen inom och utom landet ska vara tillförlitliga som beslutsunderlag. De makroekonomiska prognosernas precision redovisas och kommenteras regelbundet, bl.a. i Konjunkturinstitutets årsredovisning.

Finanspolitiska rådet ska bidra till målet genom att följa upp och bedöma måluppfyllelsen i finanspolitiken och i den ekonomiska politik som riksdagen och regeringen beslutar om. Finanspolitiska rådet ska även verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken.

7.3 Resultatredovisning

7.3.1 Resultat

ESV:s uppdrag inom verksamhetsområdet är att tillgodose statsmakernas och allmänhetens behov av information om den statliga ekonomin. ESV lämnar kvartalsvis kort- och medelfristiga prognoser till regeringen över statsbudgeten, månadsvisa uppföljningar av budgetens utfall och en årlig uppföljning av prognosprecisionen samt underlag för årsredovisning för staten. ESV producerar även finansstatistik över den statliga verksamheten som underlag till nationalräkenskaperna. Vidare lämnar ESV även underlag till årsredovisning för staten och statsbudgetens utfall.

ESV:s prognoser byggs upp underifrån genom prognoser på enskilda anslag och inkomsttitlar. Detta innebär att prognosen på aggregaten byggs upp av en stor mängd delkomponenter. ESV har under året arbetat med att ytterligare förbättra verktygen för att kunna analysera den helhets-

bild som framträder av prognoserna på de enskilda delarna. Bland annat har man utvecklat analysen av skillnaderna mellan utfall och prognos i olika realekonomiska kategorier för statsbudgetens utgifter. Syftet med analysen är att ge underlag för att på ett bättre sätt undvika systematiska fel i prognoserna.

ESV inledde under hösten 2007 ett utvecklingsarbete för att fördjupa kunskapen om vilka variabler som påverkar företagens beskattningsbara vinst. Målet är att förbättra prognoserna på detta område.

ESV gör årligen en uppföljning av träffsäkerheten i föregående års budgetprognoser. Avsikten är att analysera större avvikelser från utfallet och redovisa eventuella systematiska fel. Uppföljningen för 2007 visar att budgetprognoserna har god träffsäkerhet. Under perioden 1999–2007 avvek prognoserna för takbegränsade utgifter i genomsnitt med 4,1 miljarder kronor från det faktiska utfallet. Det motsvarar 0,5 procent av utgifterna under utgiftstaket. Inkomstprognoserna avvek under samma period med 11 miljarder kronor eller 1,5 procent av inkomsternas omslutning. Träffsäkerheten för budgetprognoserna avseende 2007 var sämre än genomsnittet under perioden vad beträffar de takbegränsade utgifterna. För inkomsterna var dock precisionen den näst bästa sedan 1999. De fem prognostillfällena under 2007 resulterade i ett medelfel om 0,8 procent för takbegränsade utgifter och 0,2 procent för statsbudgetens inkomster. Detta var en marginell försämring av utgiftsprognoserna jämfört med 2006 och en avsevärd förbättring av inkomstprognoserna. Det bör dock tilläggas att den goda precisionen på inkomstsidan delvis är en effekt av att under- och överskattningar på olika områden tillåts ta ut varandra. Avvikelserna på enskilda områden var dock inte mindre 2007 än tidigare år.

Enligt ESV:s bedömningsskala uppfylldes målet om hög precision fullt ut för inkomstprognoserna men endast delvis för utgiftsprognoserna.

De takbegränsade utgifterna överskattades på totalnivå i de två första prognoserna för 2007 medan de underskattades i de två följande och låg nära utfallet i den sista budgetprognosen. Till följd av faktorer som klassas under kategorin Övrigt överskattades utgifterna på ett flertal utgiftsområden, bl.a. Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, Arbetsmarknad,

Utbildning och universitetsforskning samt Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar.

Viktiga förklaringar till detta var att nedgången av antalet sjukpenningdagar under 2007 blev kraftigare än beräknat, vilket ledde till en överskattning av utgifterna för sjukpenning i samtliga prognoser. Utgifterna för Arbetsmarknad överskattades till följd av att den genomsnittliga kostnaden per öppet arbetslös blev lägre än beräknat. Effekterna av de regeländringar som infördes för arbetslöshetsersättningen i början av året blev större än väntat. Orsaken till de lägre utgifterna inom utbildningsområdet var att det gynnsamma arbetsmarknadsläget bidrog till att universitet och högskolor inte fyllde sina studieplatser under 2007. Överskattningen av prognoserna för jordbruksområdet berodde dels på att landsbygdstöden för programperioden 2007–2013 inte har kommit igång samt på att osedvanligt höga världsmarknadpriser för jordbruksprodukter gjorde att utgifterna för intervention och exportbidrag blev lägre än väntat.

Konjunkturinstitutet bedriver regelbunden prognosverksamhet samt utvecklar metoder och modeller för prognoser och makroekonomiska analyser. Institutet publicerar också barometerundersökningar av företag och hushåll samt arbetar med frågor som rör den ekonomiska statistikens kvalitet och utveckling.

Den genomsnittliga precisionen i de prognoser som Konjunkturinstitutet gjorde under 2006 och 2007 för den makroekonomiska utvecklingen under 2007 redovisas för tre nyckelvariabler i den sista kolumnen i tabell 7.1. Mätt på detta sätt var träffsäkerheten i Konjunkturinstitutets prognoser för BNP-tillväxten 2007 sämre än den varit de senaste åren och sämre än genomsnittsprognosen för ett antal prognosinstitut. En jämförelse med andra prognosmakare finns i Finansdepartementets senaste prognosutvärdering i 2008 års ekonomiska vårproposition (prop. 2007/2008:100, bil. 2 avsnitt 2). När det gäller prognoserna för arbetslösheten och inflationen avseende 2007 hade Konjunkturinstitutet mindre prognosfel än de flesta andra prognosmakarna.

Tabell 7.1 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år

Medelvärde av absoluta prognosfel för Konjunkturinstitutet samt ett medelvärde för prognosinstitut¹. Procentenheter

	2003	2004	2005	2006	2007
BNP, volymutveckling, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,7	0,7	0,3	1,0	0,9
- Medelvärde	0,6	0,9	0,4	1,0	0,7
Arbetslöshet, nivå, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,5	0,6	0,6	0,3	0,2
- Medelvärde	0,6	0,6	0,6	0,4	0,3
Inflation, KPI, årsmedelvärde, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,1	0,4	0,6	0,2	0,2
- Medelvärde	0,4	0,7	0,6	0,2	0,3

¹Institut: Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, Svenskt Näringsliv, Nordea, SEB, Handelsbanken, Swedbank, OECD, Riksbanken.

Utöver den regelbundna kvantitativa prognosverksamheten genomför Konjunkturinstitutet fördjupade analyser inom olika specialområden av betydelse för förståelsen av den makroekonomiska utvecklingen. Analyserna ingår i det kontinuerliga utvecklingsarbetet och redovisas bl.a. i form av fördjupningsrutor i publikationen Konjunkturläget. Institutet genomför även mer omfattande specialstudier. Såväl den regelbundna kvantitativa prognosverksamheten som den fördjupade makroekonomiska analysen förutsätter ett kontinuerligt metodutvecklingsarbete. Utvecklingsinsatserna inom det makroekonomiska området inriktades även under 2007 bl.a. på att ta fram en finanspolitisk tankeram som ska användas i prognosarbetet. Detta arbete resulterar bl.a. i att prognoserna för de offentliga finanserna och den reala ekonomin kommer att grundas på en prognos av den troliga finanspolitiken snarare än på bara beslutade och aviserade regler.

Inom det miljöekonomiska området blir Konjunkturinstitutet alltmera involverad i miljömålsarbetet. Under 2007 har institutets allmän jämviktsmodell EMEC bl.a. använts på uppdrag av Naturvårdsverket för att analysera samhällsekonomiska effekter av alternativa tilldelningar av utsläppsrätter för att uppnå klimatmålet till 2020. Institutet har även gjort samhällsekonomiska kalkyler till kontrollstation 2008 för utvärdering av Sveriges klimatpolitik, analyserat kostnadseffektiviteten i klimatinvesteringsprogrammen (Klimp), en analys av hur ekonomiska styrmedel kan bidra till att nå miljömålet Giftfri miljö samt en samhällsekonomisk konsekvensbedömning av Klimatberedningens åtgärdsförslag.

Finanspolitiska rådet lämnade den 15 maj 2008 sin första rapport Svensk finanspolitik till regeringen. Med rapporten som utgångspunkt anordnade finansutskottet en offentlig utfrågning av rådets ordförande och finansministern. Rådets rapport fick brett genomslag i den samhällsekonomiska debatten, bl.a. ett flertal nyhetsinslag i TV och radio samt ett stort antal tidningsartiklar. Rådet har även under sitt första verksamhetsår arrangerat två offentliga konferenser med drygt 400 deltagare, ett flertal seminarier, ett tiotal presentationer av rapporten, fyra utrikes delegationsmöten samt publicerat sju underlagsrapporter i rådets skriftserie Studier i finanspolitik. I Förslag till statsbudget, finansplan m.m. avsnitt 10.1 kommenterar regeringen rådets rapport.

Under 2007 anordnade Ekonomiska rådet två vetenskapliga konferenser dels om välfärds politik, dels om finanspolitik. Ekonomiska rådet har även under året haft regelbundna seminarier på Finansdepartementet där aktuella ekonomiskpolitiska ämnen behandlats.

Ekonomiska rådet upphörde som myndighet den 1 november 2007.

7.3.2 Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att målet för ESV:s verksamhet i stort är uppfyllt. De statliga insatserna har resulterat i prognoser och utfallsinformation av god kvalitet till regeringen som underlag för beslutsfattande liksom information till allmänheten om den statliga ekonomin.

När olika konjunkturbedömares prognosprecision ska jämföras är det olämpligt att utgå från resultaten för ett enskilt år eftersom tillfälligheter då får stort genomslag. I tabell 7.2 redovisas därför femåriga glidande medelvärden för de olika institutens prognosfel. Tabellen visar att Konjunkturinstitutets precision ligger i nivå med genomsnittet för prognosinstitut.

De olika svenska prognosinstitutens bedömningar är inte oberoende av varandra. Konjunkturinstitutets rapporter och databaser används i stor utsträckning av andra prognostiker som underlag och utgångspunkt för deras prognoser.

Tabell 7.2 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år

Femåriga glidande medelvärden av absoluta prognosfel för Konjunkturinstitutet samt ett medelvärde för prognosinstitut¹. Procentenheter

	2003	2004	2005	2006	2007
BNP, volymutveckling, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7
- Medelvärde	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7
Arbetslöshet, nivå, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
- Medelvärde	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4
Inflation, KPI, årsmedelvärde, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,4	0,4	0,5	0,3	0,3
- Medelvärde	0,4	0,5	0,5	0,3	0,4

¹Institut: Finansdepartementet, Konjunkturinstitutet, Svenskt Näringsliv, Nordea, SEB, Handelsbanken, Swedbank, OECD. OECD ingår dock inte i jämförelsen för inflationen.

Vid sidan av det kontinuerliga arbetet med att förbättra den kvantitativa prognosprecisionen har Konjunkturinstitutet under de senaste åren utvecklat sina rapporter i riktning mot en mer fördjupad analys. Regeringens bedömning är att detta har gjort rapporterna mer användbara som underlag för diskussioner och beslut i ekonomisk-politiska frågor.

Målen för de makroekonomiska prognosernas precision bedöms vara uppfyllda. Även när det gäller de kvalitativa målen för den makroekonomiska prognosverksamheten bedöms målen vara uppfyllda. Regeringen gör bedömningen att verksamheten har bidragit till att utveckla den ekonomiska statistikens kvalitet.

Regeringen bedömer att Finanspolitiska rådet genom publiceringen av rapporten Svensk finanspolitik, arrangerande av konferenser och seminarier, den egna skriftserien m.m. har uppnått målen om en ökad öppenhet och tydlighet kring den ekonomiska politikens syften och effektivitet.

7.4 Politikens inriktning

Tillförlitlighet och hög precision ska även i fortsättningen gälla för ESV:s budgetprognoser. Utvecklingsarbetet ska fortsätta. ESV ska bl.a. förstärka sin analyskompetens avseende makroekonomi samt ytterligare förbättra sin bevakning och analys av utvecklingen av statens finanser med löpande återkoppling till Regeringskansliet. Dokumentationen av prognoserna ska tydliggöra underliggande analyser och bedömningar under respektive prognosområde.

Inom den makroekonomiska prognos- och analysverksamheten ska Konjunkturinstitutet även i fortsättningen prioritera förbättrad prognosprecision genom utveckling och fördjupning av den ekonomiska analysen samt genom fortsatt metod- och modellutveckling. Konjunkturinstitutet tillfördes förra året medel för att ytterligare kunna höja kvaliteten i sitt makroekonomiska prognos- och analysarbete. Det är i dagsläget för tidigt att analysera effekten av detta tillskott.

Inom den miljöekonomiska verksamheten ska särskild vikt ges åt samhällsekonomisk analys som förbättrar beslutsunderlaget för svensk miljöpolitik.

En översyn och utvärdering genomförs av arbetet med anknytning till utvecklingen av monetära miljöräkenskaper och miljöekonomisk analys (dnr Fi2008/2301). Utvärderingen omfattar erfarenheterna av de tre uppdrag med efterföljande arbete som regeringen 1993 lade på Statistiska centralbyrån, Statens naturvårdsverk samt Konjunkturinstitutet (prop. 1993/94:100, bilaga 1.4). Sedan uppdraget gavs 1993 har ingen samlad utvärdering gjorts. Resultat av översynen ska redovisas till regeringen senast den 31 mars 2009.

Finanspolitiska rådet ska även i fortsättningen, med utgångspunkt i den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen, följa upp och granska om de grundläggande målen för finanspolitiken uppnåtts. Senast den 15 mars varje år ska rådet publicera sin rapport.

8 Fastighetsförvaltning

8.1 Omfattning

Området fastighetsförvaltning omfattar förvaltning av de fastigheter som av försvarspolitiska, kulturhistoriska eller andra skäl inte ansetts lämpliga att förvalta i bolagsform, bl.a. regeringsbyggnader, länsresidens, ambassader, de kungliga slotten, museer, teatrar, monument, försvarsfastigheter, markområden samt vissa fastigheter som donerats till staten.

Kulturarvs- och vissa andra fastigheter förvaltas av Statens fastighetsverk (SFV). Fortifikationsverket (FortV) förvaltar fastigheter för i huvudsak försvarsändamål. Verksamheten finansieras i huvudsak genom avgifter, dvs. hyresintäkter. I området ingår också statens lokalförslörjning.

8.2 Mål

Målet för området är en kostnadseffektiv statlig kapital- och fastighetsförvaltning. Förvaltningen ska ske med rimligt risktagande samt med likvärdig avkastning och service i jämförelse med andra alternativ. I korthet innebär det för de fastighetsförvaltande myndigheterna följande övergripande målsättningar:

- Fastigheterna ska förvaltas så att godushållning och hög ekonomisk effektivitet uppnås.
- Fastigheternas värden ska bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktig lämplig nivå.
- Hyresgästerna ska ges ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler, markområden och anläggningar.

- Myndigheterna ska uppfattas som goda och serviceinriktade hyresvärdar.
- Hänsynen till miljö- och kulturmiljövärden ska i tillämpliga delar motsvara vad som gäller för andra stora fastighetsförvaltare.

De båda myndigheterna ska i sin verksamhet uppnå ett resultat efter finansiella poster som motsvarar en viss avkastning på genomsnittligt myndighetskapital. Avkastningskravet för 2008 ligger på 5,5 procent för SFV och 5,6 procent för FortV.

Målet när det gäller SFV:s bidragsfastigheter är att intäkterna på sikt ska öka. Bidragsfastigheterna är de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott.

8.3 Resultatredovisning

8.3.1 Resultat

SFV och FortV är de två största förvaltarna av statens fastigheter. De förvaltar olika kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ett stort antal försvarsanläggningar med tillhörande byggnader. Fastigheternas värdeförändring sedan 2004 framgår av tabellen 8.1.

Tabell 8.1 Statens byggnader, mark och annan fast egendom

Bokfört värde i miljoner kronor

	2004	2005	2006	2007
Staten totalt	38 939	39 591	39 935	41 407
- varav SFV	12 161	13 039	12 899	13 322
- varav FortV	9 723	8 498	8 672	9 665
SFV och FortV:s andel	56,2 %	54,4 %	54,0 %	54,1 %

Uppgifterna i tabellen bör tolkas med viss försiktighet då bl.a. vissa tillgångar med kulturhistoriskt värde undantas från krav på att tas upp i balansräkningen. Andra myndigheter som förvaltar fast egendom är bl.a. Kammarkollegiet, Statens jordbruksverk, Sveriges lantbruksuniversitet, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och vissa affärsverk.

SFV:s bokförda värde för byggnader, mark och annan fast egendom uppgick på balansdagen den 31 december 2007 till 13,3 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 19 procent sedan 1998 och en ökning med 10 procent jämfört med 2004. Orsaken till ökningen sedan 2004 är främst övertagande av fastigheter från Försäkringskassan, förvärv och ombyggnation av Centralposthuset i Stockholm och köpet av House of Sweden i Washington.

FortV:s bokförda värde på byggnader, mark och annan fast egendom uppgick på balansdagen den 31 december 2007 till 9,1 miljarder kronor, vilket är en minskning med cirka 17 procent sedan 1998 och en minskning med cirka 7 procent jämfört med 2004. Minskningen beror främst på avyttringar och nedskrivningar som konsekvenser av försvarsbesluten 1996, 2000 och 2004. Myndighetens bokförda värde har dock ökat något i förhållande till föregående år beroende på den ökade investeringstakt som följt av tidigare försvarsbeslut.

Tabell 8.2 Fastighetsförvaltningens omfattningLokalarea (1000m²)

	2005	2006	2007
Statens fastighetsverks bestånd	1 728	1 742	1 756
varav inrikes hyresfastigheter	1 215	1 223	1 232
varav utrikes hyresfastigheter	154	152	157
varav bidragsfastigheter	359	367	367
Försvarsfastigheter ¹	3 250	3 100	3 050

¹ Försvarsanläggningar redovisas normalt som bruttoarea, omräkningsfaktor till lokalarea är 0,83 (omräkningsfaktor var tidigare 0,8).

SFV:s lokalarea har ökat marginellt de tre senaste åren.

Uppgifterna om lokalarea för FortV omfattar enbart uthyrningsbar yta i det öppna beståndet. FortV:s lokalarea har minskat något de tre senaste åren som en konsekvens av försvarsbesluten 2000 och 2004.

För 2007 uppgick SFV:s resultat till cirka 355 miljoner kronor. Avkastningskravet till staten omfattade 178 miljoner kronor för 2007, vilket motsvarar 5,4 procent av det genomsnittliga myndighetskapitalet.

Tabell 8.3 Uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Utfall 2005	Utfall 2006	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009
Totala intäkter	2 014	2 079	2 328	2 524	2 598	2 430
Totala kostnader	1 896	1 901	2 101	2 169	2 359	2 278
Resultat	118	178	227	355	239	152

FortV:s resultat av verksamheten under 2007 uppgick till cirka 222 miljoner kronor. Statens avkastningskrav uppgick till 130 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,2 procent av det genomsnittliga myndighetskapitalet. Prognosen för 2008 års resultat är lägre än tidigare år vilket beror på att FortV under 2008 lämnat kompensation till sina hyresgäster för tidigare överuttag av hyror.

Tabell 8.4 Uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Utfall 2005	Utfall 2006	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009
Totala intäkter	3 115	2 851	2 615	2 988	2 958	3 210
Totala kostnader	2 726	2 462	2 388	2 766	2 957	3 065
Resultat	389	389	227	222	9	145

Effektiv lokalförsörjning

Ekonomistyrningsverket (ESV) har på regeringens uppdrag utrett förutsättningarna för att ingå ramavtal med konsulter som statliga myndigheter kan anlita som stöd inom lokalförsörjningsområdet. Uppdraget redovisades i april 2008 (dnr Fi2008/3175). ESV gjorde i sin redovisning bedömningen att tillräckliga förutsätt-

ningar inte föreligger för myndigheten att upphandla ett gemensamt ramavtal för lokalförsörjningstjänster.

8.3.2 Analys och slutsatser

SFV har genomfört sina instruktionsenliga uppgifter, uppfyllt de mål som regeringen ställt och genomfört sitt uppdrag på ett fullgott sätt. Mätningar avseende kundernas uppfattning om myndigheten har genomförts under 2007 och dessa visar på goda resultat vad avser kundnöjdhet. Myndigheten har även uppfyllt sitt avkastningskrav. Behovet av underhållsåtgärder på bidragsfastigheterna är även fortsättningsvis omfattande. Regeringen har därför uppdragit åt Riksantikvarieämbetet att dels se över nuvarande kriterier för vilka fastigheter som ur ett kulturhistoriskt perspektiv ska förvaltas av staten, dels redovisa förslag om en övergripande inriktning på arbetet med att bevara dessa statliga fastigheter. Regeringen har också uppdragit åt SFV att, utifrån den av Riksantikvarieämbetet redovisade översynen av kriterier för vilka fastigheter som ur ett kulturhistoriskt perspektiv ska förvaltas inom staten, lämna förslag till vilka fastigheter, inklusive s.k. bidragsfastigheter, som bör förvaltas långsiktigt inom staten. SFV ska också utvärdera den nu gällande inriktningen och målsättningen för myndighetens förvaltning av s.k. bidragsfastigheter och redovisa en lämplig modell för en framtida förvaltning. SFV ska också enligt uppdraget redovisa en beräkning av myndighetens kostnader och intäkter för förvaltningen av de berörda fastigheterna. Dessa uppdrag kommer att utgöra ett underlag för beslut om ramar för förvaltning av s.k. bidragsfastigheter. Uppdraget till SFV ska redovisas senast den 1 februari 2009.

Regeringen bedömer att FortV uppfyllt de mål regeringen ställt. Erfarenhetsmässigt har det visat sig vara svårt att vid försäljning av vissa fastigheter få ersättning för de kostnader som

tidigare lagts ner eftersom marknadsvärdet är betydligt lägre än investeringskostnaderna för denna typ av särskilt anpassade byggnader. Regeringen anser att FortV:s försäljningar genomförts affärsmässigt och att statens intressen tillvaratagits på ett bra sätt. FortV har presterat ett gott resultat. Myndighetens mätningar gällande kundnöjdhet visar på goda relationer med nöjda hyresgäster. Myndigheten har under året genomfört sina uppdrag på ett tillfredsällande sätt.

I den rapport som ESV på regeringens uppdrag lämnat framgår, som nämnts ovan, att myndigheten bedömer att tillräckliga förutsättningar inte föreligger för att upphandla ett gemensamt statligt ramavtal för lokalförsörjningstjänster. Regeringen delar den bedömningen och vidtar därför ingen åtgärd utan följer i stället ESV:s fortsatta arbete med att ta fram ett informativt stöd till andra myndigheter vad avser lokalförsörjningsfrågor.

8.4 Politikens inriktning

De av riksdagen 1991 beslutade lokalförsörjnings- och fastighetsreformerna som låg till grund för omorganisationen av statens fastighetsförvaltning 1993 ligger fast.

FortV ska inom ramen för målen anpassa sin verksamhet till förändrade förutsättningar till följd av bl.a. försvarspolitiska beslut.

Hyressättningsprinciper

Regeringen har för närvarande inte för avsikt att förändra de grundläggande principerna för hyressättningen för statliga myndigheter. Regeringen har dock för avsikt att även fortsättningsvis följa utvecklingen inom området för att långsiktigt säkerställa en effektiv fastighetsförvaltning och lokalförsörjning inom staten.

9 Finansinspektionen

9.1 Omfattning

Avsnittet avser den verksamhet som bedrivs inom Finansinspektionen och omfattar tillsyn, reglering och tillståndsgivning inom den finansiella sektorn.

9.2 Resultatredovisning

9.2.1 Resultat

Vid utgången av 2007 redovisade Finansinspektionen anslagsfinansierade utgifter på 202,2 miljoner kronor, vilket innebar ett överskridande på totalt 3,4 miljoner kronor. Utöver tilldelat anslag finansieras Finansinspektionen även av avgifter för prövning av tillstånd och anmälningar. Kostnaderna för de olika verksamheterna fördelas enligt tabellen nedan.

Tabell 9.1 Procentuell fördelning av Finansinspektionens kostnader per verksamhet

Procent				
Verksamhet	2004	2005	2006	2007
Tillsyn	59	59	57	63
Regelgivning	23	19	19	16
Tillstånd och anmälningar	12	16	19	17
Statistik	6	6	5	4

Tillsyn

Inom Finansinspektionen är tillsyn av de finansiella företagen och marknaderna en av huvuduppgifterna. Under 2007 förbrukades 63 procent av myndighetens resurser inom området tillsyn. Tillsynen delas upp i stabilitetstillsyn och marknadstillsyn. Båda dessa tillsynsgrenar innehåller

konsumentskyddsaspekter. Den stabilitetsinriktade tillsynen hänger samman med risker som avser hela det finansiella systemet. Riskerna är dock inte jämnt fördelade i den finansiella sektorn. Företag av olika storlek och typ uppvisar skillnader i exponering och känslighet för störningar som kan inträffa. Finansinspektionen tillämpar därför en tillsynsstrategi där företagen delas in i fyra riskklasser efter den påverkan de bedöms ha på det finansiella systemet, där riskklass I bedöms ha mest betydelse för stabiliteten.

Tabell 9.2 Totalt nedlagd tid i timmar på tillsynsaktiviteter i riskklasserna

Timmar				
	2004	2005	2006	2007
Riskklass I	21 142	14 904	12 683	15 368
Riskklass II	4 303	8 405	9 984	11 334
Riskklass III	6 439	3 667	10 400	9 035
Riskklass IV	432	180	721	715
Summa	32 316	27 156	33 788	36 452

I riskklass I finns främst de största bankerna. Riskuppbyggnaden i de fyra största bankerna är fortfarande begränsad och Finansinspektionen bedömer att förmågan hos bankerna att identifiera och hantera risker har ökat parallellt med anpassningen till det nya regelverket för kapitalkrav. Stabiliteten i banksystemet är enligt Finansinspektionen generellt sett god. De risker Finansinspektionen tidigare pekat på kvarstår vad gäller turbulensen på kreditmarknaderna, konjunkturavmattning och utvecklingen i Baltikum. De senaste åren har tillsynsinsatserna av företagen i riskklasserna I och II prioriterats mer än tidigare.

Bostadsutlåningen till svenska hushåll utgör den största exponeringen i flertalet av de större bankerna. Finansinspektionen bedömer dock att riskerna i bostadsutlåningen inte utgör ett hot mot stabiliteten på den svenska finansmarknaden. Fallande bostadspriser riskerar däremot att drabba enskilda hushåll.

Under 2007 genomförde Finansinspektionen 13 temaundersökningar där vissa speciella frågeställningar närmare penetreras. Några temaundersökningar har lett till fördjupade analyser och undersökningar i företag där brister påvisats. Skuldtäckningsgraden i försäkringsföretagen, pensionsbolagens värdebesked och försäkringsförmedlarnas verksamhet är några av områdena som har granskats.

Finansinspektionen har även redovisat arbetet med att nå ökad samstämmighet mellan tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet, samt hur reglerna påverkar möjligheterna till matchning mellan skulder och åtaganden för livförsäkringsbolagen (Fi2008/1150).

I en särskild rapport till regeringen om konsumentskyddet inom det finansiella området bedömer Finansinspektionen att konsumentens ställning på finansmarknaden är god, trots de intressekonflikter som finns mellan finansiella företag och deras kunder, samt det informationsunderläge som konsumenten ofta har vid användandet av finansiella produkter. Högst prioritet i Finansinspektionens konsumentinriktade arbete har sparande i traditionell pensionsförsäkring, fondsparande och ansvarsförsäkring (Fi2008/3742). I samma rapport redovisar Finansinspektionen också det pågående arbetet med olika initiativ till förbättrad privatekonomisk utbildning. Initiativ tas till en portal, finanskunskap.se. En satsning ska genomföras inom skolorna och initiativ ska tas för att på olika vägar öka kännedomen och kunskaperna om de olika pensionerna.

En markant ökning av sanktionsärenden kan noteras bl.a. till följd av nya tillsynsbestämmelser. Finansinspektionen har sedan november 2007 utvidgade möjligheter att besluta om sanktioner genom det nya regelverket på värdepappersmarknadsområdet och sedan slutet av juli 2008 gäller detta även på fondområdet.

Vid utebliven eller försenad anmälan från den som har insynsställning i ett marknadsnoterat företag tar inspektionen ut en avgift av den anmälningsskyldige. Bestämmelserna skärptes under 2005, vilket förklarar ökningen enligt

tabellen nedan. Medlen som sanktionsavgifterna genererar förs till inkomsttitel på statsbudgeten.

Tabell 9.3 Avgifter enligt 20 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument

Tusental kronor	
År	Avgift
2001	1 800
2002	3 483
2003	3 054
2004	5 102
2005	16 125
2006	6 446
2007	7 188

Finansinspektionen har konstaterat att de svenska bankerna brister i efterlevnaden av EU:s gemensamma regler som syftar till att spåra penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket kan försvåra utredningsarbetet för de europeiska polismyndigheterna. Anledningen tycks vara bristande kunskap om reglerna, och brister i systemstöd. De svenska bankerna tar emot många betalningar från utländska banker som inte heller de uppfyller kraven. Undersökningen, som är en uppföljning av Europaparlamentets förordning om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel (1781/2006), omfattar samtliga svenska banker.

Sms-låneföretagen är skyldiga att identifiera sina kunder. Finansinspektionen har genom undersökningar medverkat till att dessa företag förbättrat rutinerna för att identifiera sina kunder enligt lagen om penningtvätt och terroristfinansiering. Företagen har också informerats om att misstankar om penningtvätt ska rapporteras vidare till Finanspolisen.

Regelgivning

Finansinspektionen har i sin regelgivning fokuserat på nya EG-direktiv som trätt i kraft under året. Nya regler inom värdepappersmarknadsområdet har införts. Detta har stor betydelse för att säkerställa en god finansiell stabilitet i företagen. Nya föreskrifter om ägar- och ledningsprövning tar också sikte på företagens stabilitet genom att säkerställa ledningens och styrelsens kompetens och lämplighet. Nya EG-regler som syftar till att stärka konsumentens position har införts i svensk rätt under året. Reglerna innebär såväl ökade informationskrav för noterade bolag, värdepappersbolag, börser och handelsplatt-

formar som nya uppföranderegler för framför allt värdepappersbolag.

Finansinspektionen arbetar med olika typer av insatser för att förbättra informationsgivningen till berörda företag och konsumenterna t.ex.:

- Externa referensgrupper vid regeländringar för att tidigt få branschens synpunkter.
- Informationsseminarier för företagen i samband med remissbehandling av större regeländringar.
- Behovs- och konsekvensanalyser i samband med nya eller ändrade regler som publiceras bl.a. på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se
- Vägledningar publiceras på hemsidan för att tydliggöra innebörden av nya regler och hur lag och annan författning kan tolkas.

Tillstånd

Finansinspektionen bedriver en omfattande verksamhet med att ge olika typer av tillstånd för att bedriva finansiell verksamhet. Inspektionen tar även emot olika slag av anmälningar från företagen. Under 2007 inkom 6 119 ärenden avseende ansökningar om tillstånd samt anmälningar till Finansinspektionen. Den genomsnittliga handläggningstiden har minskat sedan 2006.

Tabell 9.4 Genomsnittlig handläggningstid i dagar för tillstånds- och anmälningsärenden

Antal dagar/ärende

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Handläggningstid	34	53	37	25	21	31	29

Finansinspektionen har ett serviceåtagande för tillstånds- och anmälningsärenden, vilket anger ramar för den tid det ska ta att handlägga ett ärende av ett visst slag på ett korrekt sätt. Under 2007 handlades 90 procent av ärendena inom utsatt tid.

Statistik

Finansinspektionen ansvarar för den officiella finansmarknadsstatistiken och avser att inrätta ett råd bestående av kvalificerade användare av statistiken. Rådets uppgift ska bl.a. vara att lämna synpunkter på utformning och kvaliteten på statistiken, samt identifiera utvecklingsbehov. Kostnaderna för den officiella finansmarknadsstatistiken uppgick under året till 10,3 miljoner

kronor, varav 9,7 miljoner kronor avser ersättning till SCB enligt avtal.

Samverkan

Samarbetet med Ekobrottsmyndigheten har utvecklats positivt. Gemensamma insatser har resulterat i bättre och mer effektiva rutiner, vilket bl.a. kännetecknas av att fler ärenden kunnat lämnas över till Ekobrottsmyndigheten.

Tabell 9.5 Antalet ärenden som anmäldes till Ekobrottsmyndigheten

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Insider	8	15	15	19	60	129
Otillbörlig marknads- påverkan	5	6	1	6	33	60

Finansinspektionen har under året utarbetat en processbeskrivning för det löpande samarbetet med Konsumentverket. Finansinspektionen har redovisat insatser och initiativ som vidtagits som företrädare för staten i styrelserna för Konsumenternas Bank- o finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Finansinspektionen har inom ramen för sin krisberedskapsförmåga fortsatt arbetet med det privatoffentliga samverkansprojekt som inleddes under 2005 och som finansieras av Krisberedskapsmyndigheten. Under året har en övning genomförts som omfattade drygt 30 företag och cirka 1 000 personer. Därtill har Finansinspektionen genomfört en gemensam övning med Riksbanken och Finansdepartementet samt en gemensam övning tillsammans med bl.a. tillsynsmyndigheter i Norden och Baltikum. Finansinspektionen bedömer att de har god eller i huvudsak god förmåga. Men bedömer att det finns vissa brister och risker att hantera (Fi2008/1648). De gränssättande faktorer som kan påverka myndighetens förmåga att hantera allvarliga störningar är tillgången till diesel vid långvariga elavbrott samt olycka eller terrorangrepp med radioaktiva ämnen. Finansinspektionen har använt cirka 8,7 miljoner kronor från Krisberedskapsmyndigheten under 2007, för att driva samverkansprojekt, genomföra övningar och investeringar i andras anläggningar för att stärka krisberedskapen.

9.2.2 Analys och slutsatser

Finansinspektionen har en viktig roll att fylla inom den finansiella sektorn. Den finansiella tillsynen är central för såväl stabiliteten i systemet som konsumentskyddet. Verksamheten vid Finansinspektionen kännetecknas av att det återkommande genomförs ändringar i tillsynsuppdraget och i regelgivningen. Arbetet med att ta fram nya regler har varit omfattande och har fullföljts enligt plan.

En betydande del av Finansinspektionens resurser används för tillståndsprovning. Denna bör vara snabb och förutsägbar, särskilt som provningen ofta berör nya företag eller företag som utvecklas. Handläggningstiderna för tillståndsprovningen minskar vilket är resultatet av ett medvetet arbete med effektivisering.

Finansinspektionen har liksom tillsynsmyndigheterna i övriga medlemsstater i EU fått en allt större arbetsbörda genom deltagande europeiska tillsynskommittéer och ökande krav på tillsynssamarbete och tillsynskonvergens, inklusive krishantering. Dessa kommittéer utgör ett led i Lamfalussy-modellen, som syftar till att möjliggöra ett snabbare lagstiftningsförfarande inom finansmarknadsområdet och en effektivare inre marknad för kapital och finansiella tjänster. Modellen infördes 2001 på värdepappersmarknadsområdet. Processen utvidgades 2005 till att omfatta även bank-, försäkrings- och fondområdena. Inom kommittéerna pågår ett intensivt arbete i syfte att utveckla en gemensam europeisk tillsynskultur och säkerställa att tillsynen inom EU blir likvärdig, oavsett land. Finansinspektionen har till uppgift att aktivt bidra till detta samarbete.

Regeringens bedömning är att Finansinspektionen i stort har levt upp till ställda krav inom de givna ramarna. Därmed har Finansinspektionen bidragit till gällande mål. Regeringen anser att omfattningen av tillsynen bör utvidgas, vilket bör kunna ske under 2009.

9.3 Politikens inriktning

Flera nya reformer har genomförts inom det finansiella området och fler planeras. Uppgiften att genomföra dessa reformer ligger huvudsakligen på Finansinspektionen.

Beslutade reformer

Som en följd av beslut om prop. 2007/08:35 om Elektronisk ingivning för vissa finansiella företag m.m. kan vissa handlingar i banker och försäkringsbolag numera undertecknas elektroniskt och ges in elektroniskt till Bolagsverket. Detta innebär att de formella kraven förenklats samtidigt som de finansiella företagen ges bättre möjligheter att använda IT-lösningar till att minska sina administrativa kostnader.

Till följd av beslut om prop. 2007/08:57 Tillåtna tillgångar i värdepappersfonder m.m. har Finansinspektionen större möjligheter att ingripa mot fondbolag. De bolag som bryter mot reglerna ska kunna få en varning eller anmärkning kombinerad med straffavgift. Reformen har därmed förstärkt Finansinspektionens möjligheter att ingripa när fondbolag inte lever upp till de krav som spararna har rätt att ställa på en seriös verksamhet, vilket på sikt också är bra för fondbranschens förtroende.

Som en följd av beslut om prop. 2007/08:55 om Nya skatteregler för pensionsförsäkring m.m. är det numera möjligt att pensionsspara med avdragsrätt hos försäkringsgivare från nästan hela Europa. Samtidigt har skattekontrollen stärkts för att undvika skatteplanering. Reformen ger pensionsspararna med flytträtt möjlighet att flytta sitt pensionssparande när de inte är nöjda. Det stärker konkurrensen mellan försäkringsbolagen, vilket på sikt även gynnar utvecklingen av Finansplats Stockholm.

Som en följd av beslut om prop. 2007/08:40 om Återförsäkring kan svenska försäkringsbolag som bara meddelar återförsäkring (återförsäkringsbolag) i högre grad omfattas av samma rörelseregler som gäller för direkt försäkring. Reformen innebär att EG-direktivet om återförsäkring genomförts i svensk rätt.

Planerade reformer och insatser

Förhandlingar om ett nytt direktiv för försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) pågår för närvarande inom EU. När direktivet antagits fortsätter arbetet med genomförandebestämmelser. Redan nu ställer detta arbete stora krav på Finansinspektionen.

Vissa förslag till ändringar i lagen om bank- och finansieringsrörelse förbereds. Syftet är att presentera förslag om att vissa företag inte ska anses driva tillståndspliktig finansieringsrörelse om de tillhandahåller finansiering i samband med

avsättning av tjänster och varor i vissa fall, s.k. säljstödande finansiering.

Avseende marknadsmissbruksfrågor pågår ett arbete för att ta fram förslag som innebär ett nytt undantag från bestämmelserna om insiderbrott för vissa transaktioner i enlighet med aktierelaterade incitaments- och sparprogram. Förslag presenteras under hösten 2008.

Regeringen avser att under hösten presentera lagförslag för genomförande av tredje penningtvättsdirektivet. Reformen syftar till att nuvarande bestämmelser om penningtvätt behålls i sin nuvarande struktur men utökas med syftet att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för finansiering av terrorism. Avsikten är att ansvaret för tillsynen av bestämmelserna ska förbli fördelat på olika instanser. För att effektivisera genomförande av reformen och tillsynen ska dock ett nytt samordningsorgan inrättas på Finansinspektionen under 2009. Vidare är också avsikten att några

länsstyrelser, samt Bolagsverket får nya uppgifter i samband med att reformen genomförs.

Konsumentskyddet och kunskaperna om finansmarknadsområdet är viktig för att sektorn ska kunna utvecklas. Finansinspektionen har till uppgift att stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden genom information och genom att initiera privatekonomisk utbildning.

Resurstillskott och översyn

Det krävs ökade resurser inom Finansinspektionen för att utvidga tillsynen, genomföra satsningar inom konsumentområdet och för att kunna inrätta ett nytt samordningsorgan inom penningtvättsområdet. Regeringen föreslår därför att anslaget för Finansinspektionen ökas. Regeringen har också initierat en översyn av Finansinspektionens verksamhet, innefattande bl.a. en analys av myndighetens långsiktiga resursbehov. Därefter kommer ytterligare förstärkningar att övervägas.

10 Riksgäldskontoret

10.1 Omfattning

Riksgäldskontoret är statens finansförvaltning. Uppdraget är att finansiera det som regering och riksdag har beslutat. Att hantera statsskulden ingår också i uppdraget.

Finansieringen går över statens centralkonto dit alla inbetalningar av skatter, avgifter och tull med mera förs. Från centralkontot hämtas pengar till alla statens utbetalningar, exempelvis till pensioner, barnbidrag, väginvesteringar och till myndigheternas förvaltning. Riksgäldskontoret är på detta sätt statens internbank och har i uppgift att förse de cirka 250 statliga myndigheterna, affärsverken och vissa bolag med anslag, lån och placeringsmöjligheter. Riksgäldskontoret ger också ut garantier och lån, efter beslut av riksdag och regering. Sedan den 1 januari 2008 ansvarar Riksgäldskontoret för insättningsgarantin och investerarskyddet.

Riksgäldskontoret ansvarar för att hantera statsskulden. Målet är att låna så billigt som möjligt utan att ta för stora risker. Regeringen styr statsskuld förvaltningen genom årliga riktlinjer.

10.2 Resultatredovisning

Riksgäldskontoret har under 2007 genomfört sina uppgifter inom de ramar som stått till förfogande. Förvaltningskostnaderna blev 269 miljoner kronor, vilket var 1 miljon kronor lägre än tilldelat anslag.

10.2.1 Resultat

Statens internbank

Arbetet med att utveckla statens interna finansfunktion har fortsatt under 2007. Utvecklingen har lett till snabbare information och minskat pappersflöde mellan myndigheterna och Riksgäldskontoret. En del i detta är att myndigheterna själva kan ta ut mer information via det internetbanksliknande systemet SIBWebb. SIBWebb används av myndigheterna för att ta upp lån och göra placeringar hos statens internbank. När det gäller vidareutvecklingen av regelverket för statliga betalningar togs ett viktigt steg i och med den nya förordningen för statens betalningar som trädde i kraft den 1 januari 2007. Förordningen innebar en modernisering och anpassning till den gällande praxis som utvecklats för de statliga betalningarna.

Riksgäldskontoret har regeringens uppdrag att upphandla ramavtal för betalningstjänster åt statens cirka 270 myndigheter. Avtalen gäller såväl förmedling av skatter och transfereringar som förmedling av myndigheternas betalningar för exempelvis lön och hyra. Den 1 april 2007 började nya ramavtal att gälla. Avtalen sträcker sig till utgången av mars 2010, varefter Riksgäldskontoret har möjlighet att förlänga avtalen ytterligare ett år. De banker Riksgäldskontoret tecknade avtal med är som tidigare Nordea, SEB och Swedbank. De nya avtalen, som ersatte avtalen från 2003, innehåller flera nyheter bl.a. som en följd av nya EU-direktiv för offentlig upphandling. Betaltjänsterna rangordnades, vilket innebär att myndigheterna tydligare än tidigare styrs att använda de mest kostnadseffektiva betalningstjänsterna i respektive bank. För mindre myndigheter är det möjligt att använda

ett bastjänstpaket innehållande de vanligaste tjänsterna. I de nya avtalen är ersättningen cirka 30 procent lägre än i de tidigare avtalen. Under 2007 gjordes statliga betalningar för 4 600 miljarder kronor över Statens centralkonto i Riksbanken (SCR).

Tabell 10.1 Antalet betalningar samt kostnader för betalningar i statens betalsystem

	2004	2005	2006	2007
Antal betalningar (miljoner)	120	125	123	127
Total kostnad (miljoner kr)	176	161	152	122
Kostnad/betalning (kr/st.)	1,47	1,28	1,24	0,95

Antalet statliga betalningar under 2007 uppgick till 127 miljoner, en ökning med 4 miljoner jämfört med föregående år. Samtidigt minskade kostnaderna för förmedling med 30 miljoner kronor till 122 miljoner kronor. Styckkostnaden för en statlig betalning minskade med 29 öre till 0,95 kronor 2007. De lägre kostnaderna beror framförallt på lägre priser i de nya avtalen, men också på att myndigheterna minskat användningen av dyra utbetalningskort till förmån för kontoinsättningar. Nordea och Swedbank förmedlade vardera runt 40 procent av antalet betalningar medan SEB stod för runt 20 procent. Sett till betalningsvolymen förmedlade Nordea drygt 50 procent, medan SEB stod för drygt 30 procent och Swedbank för runt 15 procent.

Den samlade utlåningen från statens internbank till myndigheter, affärsverk och vissa bolag uppgick till 257 miljarder kronor vid 2007 års slut. Detta var 2 miljarder kronor lägre än vid föregående årsskifte. Den enskilt största låntagaren var CSN, vars upplåning ökade med 5 miljarder kronor under året till 149 miljarder kronor. De statliga bolagen ökade sin upplåning med 2 miljarder kronor till 18 miljarder kronor. Botniabanan AB står för merparten av upplåningen till bolag.

Den samlade inlåningen till statens internbank från myndigheter, affärsverk och vissa bolag uppgick till 76 miljarder kronor vid 2007 års slut. Detta var en ökning med 4 miljarder kronor under året. Hälften av ökningen berodde på att myndigheterna inte använde hela sin anslagstilldelning, vilket innebär att behållningarna på myndigheternas räntekonto i Riksgäldskontoret ökar. Resten av ökningen svarade främst PPM och Exportkreditnämnden för.

Riksgäldskontorets årliga kundenkät visar att myndigheterna fortsatt ser positivt på de produkter och tjänster som kontoret erbjuder; nöjd kundindex sjönk dock en enhet till 81 från 82 jämfört med föregående år, men är således fortfarande kvar på en hög nivå.

Statsskuldförvaltning

Statsskuldspolitiken styrs av det övergripande målet att statens skuld ska förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen ska ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer. Regeringen styr statsskuldspolitiken genom treåriga riktlinjebeslut som fattas i november varje år. När regeringen har fattat riktlinjebeslut svarar Riksgäldskontoret för att strategiska beslut fattas inom ramen för regeringens riktlinjer och att dessa omsätts i den operativa förvaltningen av skulden. Centralt i riktlinjerna är besluten om skuldens sammansättning och löptid, eftersom dessa båda parametrar är avgörande för avvägningen mellan kostnad och risk. Riksgäldskontoret lämnar förslag till riktlinjebeslut och Finansdepartementet remitterar förslaget till Riksbanken för yttrande. Regeringen har hittills årligen lämnat en utvärderingsskrivelse avseende statens upplåning och skuldspolitiken till riksdagen, men fr.o.m. 2008 kommer skrivelsen att lämnas vartannat år. Anledningen till att uppföljningen kommer att göras mindre frekvent är bl.a. att statsskuldspolitiken budgetmässiga betydelse minskat.

Eftersom målet för statsskuldspolitiken är långsiktigt, utvärderas statsskuldspolitiken över rullande femårsperioder. I regeringens skrivelse (skr. 2007/08:104) utvärderades statens upplåning och skuldspolitiken för åren 2003–2007. Skrivelsen innehåller även en extern granskningsrapport av statsskuldspolitiken. Under den nämnda perioden har regeringen förändrat den långsiktiga skuldsammansättningen i riktning mot en mindre andel valutaskuld och en större andel realskuld, samtidigt har också löptiden i statsskulden kortats. Riksgäldskontorets strategiska beslut att sänka amorteringstakten i valutaskulden med sammanlagt 12 miljarder kronor 2005 och 2006 (då kronan var svag) har hittills minskat lånekostnaden med 0,4 miljarder kronor. Riksgäldskontorets beslut att öka andelen schweizerfranc i riktmarkesportföljen, i förhållande till en riskminimerande portfölj, har

över utvärderingsperioden lett till besparingar på 3,5 miljarder kronor. Realupplåningen bidrog till realiserade kostnadsbesparingar på 0,8 miljarder kronor under 2007 och 12,7 miljarder kronor för perioden. Resultatet har uppkommit till följd av låga inflationsutfall, vilket gynnat upplåningen i realobligationer jämfört med upplåning i nominella obligationer. Den aktiva förvaltningen i utländsk valuta visade en förlust på 0,2 miljarder kronor under 2007, vilket förklaras av att Riksgäldskontoret under våren 2007 var positionerat för en generell ränteuppgång i Europa och USA. Sett över hela utvärderingsperioden uppgår resultatet i den aktiva förvaltningen i utländsk valuta till 0,8 miljarder kronor. Regeringen konstaterar dock att av detta resultat vilar 0,9 miljarder kronor på 2003. Privatmarknadsupplåningen visade ett resultat på knappt 0,2 miljarder kronor under 2007, vilket var i nivå med föregående år. För utvärderingsperioden var resultatet för privatmarknadsupplåningen 0,8 miljarder kronor.

Garantier och krediter

Riksgäldskontorets garantiåtaganden fortsätter att minska och uppgick till 47 miljarder kronor vid 2007 års slut. Minskningen förklaras framför allt av att Riksgäldskontoret tog över statsgaranterade obligationslån från Venantius, detta genom att Venantius AB betalade ett kontantbelopp motsvarande marknadsvärdet för åtagandena på 4,1 miljarder kronor. Övertagandet innebär att statens garantier för nämnda obligationer upphörde, samtidigt som den särskilda garantireserven för Venantius hos Riksgäldskontoret upphörde. Garantiportföljen är i stor utsträckning koncentrerad till ett fåtal stora objekt, varav Öresundsbron står för drygt hälften (53 procent) av de totala garantiåtagandena. Övriga garantiåtaganden rör främst pensioner till tidigare anställda i statliga myndigheter som omvandlats till bolag (20 procent), internationella åtaganden (14 procent) och svenska kreditinstitut (13 procent). Utöver Riksgäldskontorets åtaganden finns särskilt garantikapital till internationella finansieringsinstitutioner på drygt 78 miljarder kronor (hanteras av Finansdepartementet och Utrikesdepartementet) och garantier utställda av affärsverk och andra myndigheter på 1,6 miljarder kronor.

Tabell 10.2 Riksgäldskontorets garantiverksamhet 2003–2007

Miljoner kronor

	2003	2004	2005	2006	2007
Garantiåtaganden					
- Ordinarie reserv	68 496	64 107	53 271	48 475	47 426
- Venantius AB	9 885	6 515	4 750	4 373	0
Saldo på garantireserver¹					
- Ordinarie reserv	1 474	1 629	1 748	1 949	2 191
- Venantius AB	531	543	551	562	0

¹ Avser de medel som avsatts på räntekonto i RGK för framtida infrianden av garantier, inklusive räntor.

Den ordinarie garantireserven uppgick till knappt 2,2 miljarder kronor vid 2007 års slut. Reserveringen för förväntade förluster i garantiportföljen uppgick till sammanlagt 1,1 miljarder kronor, vilket är en halvering jämfört med föregående år. Att de förväntade förlusterna minskat beror främst på omvärderingen av riskerna för Öresundsbron. Generellt gäller att god ekonomisk utveckling leder till färre infrianden och att mindre belopp behöver betalas ut. Så har varit fallet de senaste åren. Historiskt gäller också det omvända, med fler infrianden och större utbetalningar i dåliga ekonomiska tider. Det är därför naturligt att garantireserven i dag är större än reserveringen.

Vid sidan av garantireserven finns en särskild reserv för garantikapital till internationella finansiella institutioner. Ett infriande av en sådan garanti medför att reserven belastas vartefter motsvarande belopp avräknas från anslag inom respektive departements ansvarsområde. Förfarandet innebär att saldot på denna särskilda garantireserv normalt kommer att vara noll kronor. Kostnaden för dessa åtaganden görs synlig genom att ändamålet för de anslag som täcker kapitaltillskottet har vidgats till att även gälla infrianden av garantikapital. Det avser bl.a. anslag 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter*.

Riksgäldskontorets utlåning, till låntagare utanför staten, uppgick till knappt 18 miljarder kronor vid 2007 års slut. Utlåningen, som främst finansierar infrastrukturprojekt, ökade med drygt 2 miljarder kronor under året. De största låntagarna är Botniabanan AB, Svensk-Danska broförbindelsen AB (SVEDAB AB) och A-train AB, se tabell 10.3.

Tabell 10.3 Lån med kreditrisk hos Riksgäldskontoret

Miljoner kronor, per 31 december 2007

	Låneram	Utestående lån	Nedskrivning av förväntade kreditförluster
Botniabanan AB	15 000	12 345	
SVEDAB AB	¹	2 521 ²	700
A-train AB	1 000	1 000	200
Övriga	-	295	
Summa		17 846	900

¹ 2 600 miljoner kronor i prisnivå jan 1997 jämte kapitaltjänstkostnader och mervärdeskatt.

² Efter nedskrivning av förväntade kreditförluster.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Under 2007 gav regeringen Riksgäldskontoret i uppdrag att förbereda för att ta över insättningsgarantin och investerarskyddet från Insättningsgarantinämnden (IGN). Verksamheten övertogs den 1 januari 2008 och IGN avvecklades i och med detta. Genom att sammanföra IGN:s kompetenser med resurser på Riksgäldskontoret ges bättre förutsättningar att hantera ersättningsfall på ett effektivt sätt. Integreringen innebär också att verksamheten blir mindre sårbar då den hanteras inom en större myndighet. Ett särskilt beslutsorgan inrättades för verksamheten, bestående av en ordförande och fyra ledamöter. Beslutsorganet ansvarar för ärenden av principiell karaktär eller som har större betydelse samt för ärenden som rör föreskrifter. För den löpande verksamheten ansvarar Riksgäldskontorets garantiavdelning.

Syftet med insättningsgarantin är att stärka konsumentskyddet för allmänhetens insättningar i banker, kreditmarknadsföretag med flera institut och att komplettera den övriga skyddslagstiftningen som omger instituten. Insättningsgarantins omfattning och utformning styrs av regelverk inom Sverige och EU och finansieras genom avgifter från de institut som omfattas av systemen. Enligt gällande bestämmelser ska den sammanlagda årliga avgiften uppgå till 0,1 procent av de garanterade insättningarna. För 2007 har IGN debiterat de institut som omfattas av insättningsgarantin med drygt 579 miljoner kronor. De garanterade insättningarna uppgick till 579 miljarder kronor. I uppdrag till IGN ingick att förvalta de avgifter som tas ut för att täcka framtida ersättningsfall inom insättningsgarantin. Målet för förvaltningen är att uppnå en god avkastning samtidigt som riskspridning och betalningsberedskap upprätthålls. Marknadsvärdet på de förvaltade medlen uppgick den 31 december 2007 till 17,2 miljarder kronor. Med-

len förvaltas sedan 2005 av Kammarkollegiet. Förvaltningen har bedrivits som passiv indexförvaltning. Den 13 november 2007 beslutade IGN att placeringspolicyn skulle förändras och att förvaltningen skulle läggas om. Målet med omläggningen är att portföljen ska bestå av en jämn fördelning av utestående nominella statsobligationer med löptider upp till tio år och att placeringarna ska behållas till förfall. Under 2007 blev portföljavkastningen 2,06 procent, motsvarande 407 miljoner kronor, medan indexavkastningen blev 2,03 procent. Att avkastningen blev högre än index beror på att en större andel än normalt placerades på IGN:s konto hos Riksgäldskontoret under hösten. Kontot gav högre avkastning än två- och tremånaders statsskuldväxlar som ingick i indexet. Under 2006 blev portföljavkastningen 1,09 procent. Anledningen till de senaste årens relativt sett låga avkastning är den ränteuppgång som ägt rum. Avkastningsberäkningarna bygger på de i portföljen ingående värdepappernas marknadsvärde vid årets slut.

För investerarskyddet har avgifter enbart tagits för att täcka IGN:s kostnader för att administrera skyddet. Utbetalningar av ersättningsfall finansieras temporärt med investerarskyddets (IGN:s) lagstadgade obegränsade kredit i Riksgäldskontoret genom att instituten i efterhand betalar in avgifter. IGN har hittills hanterat tre ersättningsfall, ett avseende investerarskyddet när värdepappersbolaget CTA Lind & Co Scandinavia AB försattes i konkurs och två avseende insättningsgarantin när kreditmarknadsbolagen Custodia AB och Allmänna Kapital AB försattes i konkurs. Sammanlagt har 272 miljoner kronor betalats ut för dessa tre ersättningsfall.

10.2.2 Analys och slutsatser

Statens intermbank

Statens interna finansfunktion har utvecklats i enlighet med Riksgäldskontorets uppdrag. De insatser som gjorts har bidragit till en effektivare hantering, ökad säkerhet och minskade kostnader för statliga betalningar. Betalningsförordningen har moderniserats och det Internetbanksliknande systemet SIBWebb för myndigheternas lån och placeringar har vidareutvecklats. Nya ramavtal för statliga betalningar har upphandlats och trätt i kraft den 1 april 2007. Lägre priser för betalningstjänster i de nya ramavtalen

är den viktigaste förklaringen till att kostnaderna för förmedling av statliga betalningar minskade med 30 miljoner kronor under 2007. Sammantaget gör regeringen bedömningen att målen för statens internbank har uppnåtts.

Statsskuldförvaltning

Regering och riksdag har under våren 2008, enligt gängse process, utvärderat och behandlat statens upplåning 2003–2007. Huvudintrycket att staten har en väl fungerande statsskuld-förvaltning består. Under perioden har förvaltningen bedrivits i enlighet med regeringens riktlinjer och statsskuldspolitikens övergripande mål: att långsiktigt minimera kostnaden för skulden med beaktande av risk i förvaltningen. Riktlinjerna har inneburit att skuldsammansättning förändrats och löptiden förkortats. Detta har bidragit till sänkta lånekostnader inom ramen för ett fortsatt väl avvägt risktagande. Den externa granskningsrapport som gjordes i samband med utvärderingen för perioden 2003–2007 ger stöd åt bedömningen att regeringens riktlinjer under perioden har varit väl underbyggda. Regeringen bedömer att de beslut som fattats av Riksgäldskontoret har varit väl motiverade och Riksgäldskontoret har uppnått över-skottsmålen i verksamheten, sett över utvärderingsperioden. Vidare bedöms Riksgäldskontorets marknads- och skuld-vård ha bidragit till en mer effektiv statspappersmarknad, vilket långsiktigt främjar lägre kostnader för skuldförvaltningen. Årliga investerarsökningar genomförda av företaget Prospera visar att investerarnas helhetsintryck av Riksgäldskontoret är gott, bl.a. när det gäller information om lånebehov och finansiering. Även Riksgäldskontorets hantering av repoverksamheten i samband med den finansiella turbulensen bedöms som tillfredsställande.

Garantier och krediter

Garantihanteringen i staten har utvecklats i enlighet med Riksgäldskontorets uppdrag. Regeringen bedömer att övertagandet av insättningsgarantin och investerarskyddet från IGN har hanterats på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Detsamma gäller övertagandet av Venantius statsgaranterade obligationslån, vilket innebar att den särskilda garanti-reserven för Venantius hos Riksgäldskontoret upphörde. Under 2007 genomfördes en omvärdering av riskerna för Öresundsbron. Vad gäller målet om en

ekonomisk ansvarsfull prövning och hantering av garantier så har den långsiktiga kostnads-täckningen varit styrande. Planenliga reservationer av medel för att täcka framtida infrianden har gjorts. Regeringen konstaterar att garanti-reserven uppgick till 2,2 miljarder kronor vid 2007 års slut, medan reserveringen för förväntade förluster uppgick till 1,1 miljarder kronor. Skillnaden bör ses mot bakgrund av den goda ekonomiska utvecklingen de senaste åren, vilket har inneburit att få garantier infriats.

Insättningsgaranti och investerarskydd

IGN, vilken var ansvarig myndighet för insättningsgarantin och investerarskyddet t.o.m. 2007 års utgång, bedöms i stort ha hanterat och redovisat sin verksamhet i enlighet med uppställda krav. Integrering av IGN-verksamheten i Riksgäldskontoret bedöms som lyckosam.

10.3 Politikens inriktning

Statens internbank

Inriktningen för statens internbank är fortsatt effektivisering och ökad säkerhet i den statliga betalningsmodellen. Regeringen arbetar med frågan om den framtida inriktningen för krisberedskap och sårbarheten i den statliga betalningsmodellen, bl.a. utifrån rapporten: *Risker och sårbarheter i den statliga betalningsmodellen* som Riksgäldskontoret lämnade till regeringen i maj 2008, se avsnitt 2.5 Revisionens iakttagelser.

Statsskuldförvaltning

Statsskuld-förvaltningen kommer även fortsättningsvis att styras mot det av riksdagen lagfästa målet; att kostnaden för skulden långsiktigt ska minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas, samt att förvaltningen ska ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

År 2007 infördes ett nytt styrsystem och en ny beräkningsmetod för statsskuldens sammansättning. Styrsystemet innebär bl.a. att regeringen styr statsskuldens sammansättning genom att fastställa målandelar för skuldslagen. Eftersom andelen valutaskuld låg betydligt över det långsiktiga målet på 15 procent infördes inte det nya styrsystemet fullt ut 2007. Regeringen beslutade i stället att fortsätta styra valutaskulden med hjälp av årliga amorteringsbelopp till dess att andelen valutaskuld kom i närheten

av den långsiktiga målandelen. Under sommaren 2008 uppnåddes målandelen 15 procent. Regeringen beslutade i augusti att övergå till andelsstyrning för valutaskulden. Kring andelen beslutades att ett styrintervall på 2 procent ska tillämpas. Syftet att minska valutaskulden är främst att sänka de risker som är förknippade med en stor valutaskuld. Kronans växelkurs påverkar direkt storleken på valutaskulden och statens räntekostnader för denna.

Beslut och överväganden om statsskuldspolitikens inriktning för åren 2009–2011 kommer att presenteras i Riktlinjer för statsskuldens förvaltning 2009 i november 2008.

Garantier och krediter

Regeringens inriktning är att fortsatt värna om de principer som ligger till grund för garantimodellen. Garantimodellen synliggör på ett tydligt sätt kostnaderna för statens garanti-givning samtidigt som garantierna på lång sikt görs finansiellt självbärande. Motsvarande inrikt-

ning gäller för statens krediter där inriktningen är att söka nå mer enhetliga principer i värderingen och prissättningen av de krediter som ingår i statens kreditportfölj. Även här ska staten sträva efter att nå ökad risktransparens och helhetssyn vilket gagnar såväl styrning som uppföljning av den statliga kreditgivningen. Regeringen har för avsikt att utreda frågan om en statlig kreditmodell i samband med en framtida översyn av budgetlagen.

Insättningsgaranti och investerarskydd

Den 1 januari 2008 integrerades Insättningsgarantinämndens verksamhet i Riksgäldskontoret. Inriktningen för verksamheten är liksom tidigare att fatta beslut om uttag av de årliga avgifterna och att förvalta avgiftsmedlen så att en långsiktigt god avkastning erhålls. Ersättningsfall ska hanteras på ett korrekt och effektivt sätt och samarbete med företrädare för utländska ersättningssystem ska även ske fortsättningsvis.

11 Premiepensionsmyndigheten

11.1 Omfattning

Avsnittet omfattar administrationen av premiepensionssystemet som hanteras av Premiepensionsmyndigheten (PPM).

448 691 personer. Av dessa tog 56 446 ut pension i form av traditionell försäkring. Året innan var motsvarande siffror 343 73 respektive 40 995.

11.2 Resultatredovisning

11.2.1 Resultat

PPM:s verksamhet drivs inom ramen för det allmänna pensionssystemet som består av inkomst-, garanti- och premiepension. PPM:s huvudsakliga uppgift är att hantera individuella konton för pensionsmedel i olika värdepappersfonder och besluta om utbetalning av premiepensioner. Övriga delar av det allmänna pensionssystemet administreras av Försäkringskassan. PPM bedriver försäkringsrörelse avseende fondförsäkring och traditionell livförsäkring.

PPM:s verksamhet ska över tiden finansieras med årliga avgifter som dras från tillgodohavandena på spararnas konton. Regeringen har beslutat att PPM får ta ut avgifter motsvarande högst 0,3 procent av de sammanlagda tillgodohavandena på spararnas konton. Avgifterna täckte tidigare inte uppbyggnadskostnaderna och fram till omkring 2018 finansieras PPM därför genom en kombination av avgiftsuttag och kredit för rörelsekapitalbehov. År 2018 beräknas den aktuella krediten vara återbetald.

Den 31 december 2007 uppgick antalet pensionsparare till 5,8 miljoner. PPM har t.o.m. december 2007 betalat ut premiepension till

Tabell 11.1 Pensionskapital och genomsnittligt månadsbelopp per pensionsparare per den 31 december 2007

Kronor

	Fondförsäkring		Traditionell försäkring	
	Pensionskapital	genomsnittligt månadsbelopp	Pensionskapital	genomsnittligt månadsbelopp
2007	23 429	107	22 664	104
2006	18 512	70	17 464	71
2005	12 574	46	11 229	49
2004	7 369	33	7 074	33

Den genomsnittliga nivån på de premiepensioner som betalas ut ökar stadigt och förväntas på sikt uppgå till en betydligt större andel av den samlade pensionen. Totalt har pensioner om 460,3 miljoner kronor betalats ut under 2007. Motsvarande siffror för 2006 var 231,1 miljoner kronor. Från och med 2008 förväntas antalet pensionsparare som väljer att påbörja uttag av premiepension öka med mellan 110 000 till 120 000 personer årligen.

Antalet fonder inom premiepensionssystemet ökar stadigt (tabell 11.2).

Tabell 11.2 Antal registrerade fonder och fondförvaltare den 31 december resp. år

År	Fonder	Fondförvaltare
2000	465	69
2001	597	81
2002	644	87
2003	664	85
2004	697	84
2005	725	83
2006	779	83
2007	785	86

År 2000 var det 4,4 miljoner pensionssparare som fick möjlighet att för första gången välja fonder, varav 3 miljoner gjorde ett aktivt val. Andelen aktiva bland nya väljare har successivt minskat. PPM bedömer att individer väljer att vara mer aktiva i sitt sparande när man blir äldre och har mer pengar på sitt premiepensionskonto.

Vid senaste årsskiftet var det 2,4 miljoner pensionssparare som hade sina premiepensionsmedel i Premiesparfonden (ickeväljarnas fond) av totalt 5,8 miljoner pensionssparare. Det totala fondinnehavet i premiepensionssystemet hade då ett marknadsvärde på 308 miljarder kronor. De tio största PPM fonderna förvaltade vid senaste årsskiftet omkring 60 miljarder kronor.

Tabell 11.3 Värde fördelat på fondkategori

Miljarder kronor

Fondkategori	Förvalt kapital den 31 dec 2007	Förvalt kapital den 31 dec. 2006	Förvalt kapital den 31 dec. 2005	Förvalt kapital den 31 dec. 2004
Aktiefonder	162,8	141,1	99,2	60,7
Blandfonder	9,9	9,3	7,2	5,1
Generationsfonder	35,3	30,6	23,0	15,2
Räntefonder	12,9	7,5	4,9	3,7
Premiesparfonden	87,4	78,9	58,1	40,1
Totalt	308,3	267,4	192,4	124,8

Avkastningen i fondrörelsen uppgick till 5,6 procent under 2007. Avkastningen i den traditionella försäkringsrörelsen uppgick samtidigt till 3,8 procent. Den genomsnittliga årliga avkastningen i premiepensionssystemet har sedan de första inbetalningarna till systemet ägde rum 1995 t.o.m. den 31 december 2007 varit 5,8

procent per år, efter avdrag för fondförvaltningsavgifter.

Den negativa utvecklingen på aktiemarknaderna under 2008 har påverkat premiepensions-spararnas kontobehållningar. Den genomsnittliga avkastningen var - 16 procent under första halvåret 2008 och det samlade premiepensionskapitalet har haft en värdeminskning sedan årsskiftet på sammanlagt 50 miljarder kronor.

Fördelningen av fondkapitalet mellan män och kvinnor har varit oförändrad de senaste tre åren.

Tabell 11.4 Fondplaceringarnas marknadsvärde fördelat på kvinnor och män, 2005 – 2007.

	Förvalt kapital per den 31 december 2007		Förvalt kapital per den 31 december 2006		Förvalt kapital per den 31 december 2005	
	Miljarder kronor	Procent	Miljarder kronor	Procent	Miljarder kronor	Procent
Kvinnor	135,7	44	117,9	44	84,6	44
Män	172,6	56	149,5	56	107,8	56
Totalt	308,3	100	267,4	100	192,4	100

Totalt genomfördes 2,6 miljoner fondbyten under år 2007. Av dessa gjordes drygt 99 procent via PPM:s webbplats och 0,7 procent via talsvar. Antalet fondbyten har ökat markant över tiden vilket framgår av tabell 11.6. Under år 2006 ökade antalet med 45 procent och under 2007 med 46 procent. Att antalet fondbyten ökat kan förklaras av att allt fler pensionssparare ser över sitt pensionssparande i takt med att behållningen på deras konton ökar. En betydande del av ökningen kan under senare år även tillskrivas de kommersiella aktörerna som regelbundet genomför fondbyten åt sina kunder. PPM har därför sedan hösten 2007 arbetat för att åstadkomma en reglerad samverkan med de kommersiella aktörerna på pensionsmarknaden.

Tabell 11.5 Totalt antal fondbyten 2000 – 2007

År	Antal
2000	85 093
2001	133 303
2002	231 659
2003	356 872
2004	636 340
2005	1 212 907
2006	1 753 110
2007	2 555 077

Under perioden 2005–2007 har män varit något mer aktiva med att byta fonder än kvinnor. Dels är det totalt fler män än kvinnor som genomfört ett fondbyte, dels har männen genomfört fondbyten något oftare än kvinnorna. Under samma period är det personer i åldersintervallet 30–50 år som har varit mest aktiva.

Under 2007 betalade varje pensionssparare i genomsnitt 0,46 procent av pensionsbehållningen i avgift eller totalt 1 265 miljoner kronor, varav avgiften till fondförvaltarna utgjorde i genomsnitt 0,33 procent och avgiften för administrationen utgjorde 0,13 procent.

Tabell 11.6 Avgifter som pensionsspararna betalar till PPM

År	Avgift i procent	Avgift i mnkr
2001	0,30	261
2002	0,30	234
2003	0,30	242
2004	0,27	331
2005	0,22	335
2006	0,16	370
2007	0,13	380

Under 2008 återfördes 1,5 miljarder kronor avseende 2007 till pensionsspararna som rabattmedel. PPM har ett tak för avgiftsuttaget för administrationen på 100 kronor per pensionssparare och år. Drygt 2 miljoner sparare betalade den maximala avgiften.

Tabell 11.7 Förvaltningsavgift (i procent) efter rabatt 2006–2007 för respektive fondkategori

Fondkategori	Avgift 2007	Avgift 2006
Aktiefonder	0,45	0,57
Blandfonder	0,30	0,47
Generationsfonder	0,24	0,33
Räntefonder	0,23	0,37
Premiesparfonden	0,15	0,14
Genomsnittlig andel	0,33	0,40

Under 2007 infördes en ny rabattmodell för fonderna inom premiepensionssystemet som ger en ökad årlig rabatt till pensionsspararna.

Försäkringskassan, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten har, inom ramen för administrationen av den allmänna pensionen, kostnader för administrationen avseende premiepensionssystemet. Under 2007 betalade PPM

därför totalt 51,5 miljoner kronor som ersättning för pensionsadministrationen.

Information till pensionsspararna under 2007 har i huvudsak förmedlats via det årliga värdebeskedet (det orange kuvertet), genom riktad information till nytillkommande pensionssparare och ett särskilt värdebesked för pensionärer. Även pensionssparare som sedan start inte gjort några omplaceringar av sina fonder fick del av riktade insatser. Under 2007 genomförde PPM åtgärder för att förbättra det beslutsstöd som erbjuds pensionsspararna på PPM:s webbplats. Nya värdeförändringsmått infördes liksom mått på vilken risk som den valda fondportföljen är behäftad med. Tjänsterna syftar till att underlätta för pensionsspararna att utvärdera sina fondval. Dessutom infördes en tjänst som möjliggör en omedelbar rebalansering av portföljen till samma fördelning som gällde vid föregående fondval.

PPM har åter följt upp hur pensionsspararna uppfattar sina kunskaper inom området. Uppföljningen pekar på att det finns ett fortsatt behov av att öka kunskapen inom pensionssystemet. För att förbättra information och vägledning inom pensionsområdet har PPM och Försäkringskassan därför bildat Pensionsrådet, där även representanter från bl.a. arbetstagar-, arbetsgivar- och pensionärsorganisationer, samt pensionsbranschen ingår.

PPM har på uppdrag av regeringen redovisat hur arbetet bedrivs för att uppnå kostnads-effektivitet (Fi2008/2763). PPM redovisar insatser inom flera områden för att öka effektiviteten i den interna administrationen, såsom introduktion av E-legitimation, samverkan med Försäkringskassan, elektronisk hantering av fakturor och ärenden, robustiserat IT-stöd och prioritering av intern styrning och kontroll.

11.2.2 Analys och slutsatser

PPM har redovisat verksamheten i enlighet med uppställda krav och sammantaget gör regeringen bedömningen att målen för verksamheten har uppnåtts. Därmed har PPM bidragit till gällande mål.

PPM ska under 2009 fortsätta med att säkerställa verksamheten i avvaktan på att en ny pensionsmyndighet inrättas den 1 januari 2010. Vidare är det viktigt att PPM vidtar de åtgärder för att effektivisera verksamheten, som PPM nyligen redovisat, eftersom ökade kostnader

minskar framtida pensionsutbetalningar. Antalet fondbyten har ökat kraftigt, vilket tyder på ett intresse för premiepensionen och att det numera erbjuds tjänster för förvaltning av pensions-spararens behållningar. PPM bör därför sträva efter att säkerställa att denna utveckling sker på ett betryggande sätt, samt att de möjligheter som finns till skalfördelar tas till vara.

11.3 Politikens inriktning

Regeringen beslutade i april 2008 att PPM och Försäkringskassans pensionsverksamhet ska sammanläggas i en ny gemensam pensionsmyndighet. En utredare har tillsatts som ska förbereda och genomföra bildandet av myndigheten (dir. 2008:52).

Med ledning av premiepensionsutredningens betänkande Svårnavigerat? SOU 2005:87, PPM:s rapport Förslag till ändringar i premiepensionssystemet (2007-04-24) och Statskontorets rapport Statens ansvar och åtagande inom premiepensionssystemet (2007:5) bereds åtgärder för att utveckla premiepensionssystemet. Den huvudsakliga inriktningen på arbetet är att förbättra det statliga fondalternativet i systemet. Det statliga alternativet ska vara ett bra alternativ för de pensionssparare som anser att de inte har kunskap eller tid att förvalta premiepensionen på fondtorget. För de sparare som själva vill placera sina premiepensionsmedel bör fondtorget erbjuda ett brett utbud av fonder. Arbetet rör också i vilken mån det statliga alternativet ska vara valbart och möjligt att kombinera med placeringar på fondtorget.

PPM har under 2008 tillgång till en kredit för att tillgodose behovet av likviditet i handel med fondandelar på 6 500 miljoner kronor. Behovet av denna kredit har ökat under en följd av år. Krediten bör höjas ytterligare under 2009 (avsnitt 13.15).

För att förbättra styrningen av PPM:s utgifter anger regeringen årligen ett tak för hur stort belopp PPM får disponera för driftskostnader.

11.3.1 Aveckling av Premiepensionsmyndigheten

Regeringens förslag: Regeringen föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag om att Premiepensionsmyndigheten avvecklas den 31 december 2009.

Ärendet och dess beredning: Pensionsadministrationsutredningen har överlämnat sina förslag i betänkandet Ny Pension – Ny Administration (SOU 2006:111). Utredningen föreslog att en pensionsmyndighet ska inrättas som ska ansvara för den inkomstrelaterade ålderspensionen och för garantipensionen. Utredningen föreslog vidare att den nya myndigheten bildas genom att de aktuella frågorna flyttas från Försäkringskassan och PPM till den nya myndigheten och att PPM därmed avvecklas. Betänkandet har remissbehandlats. De remissinstanser som tillstyrkte utredningens huvudförslag hade ingen erinran emot att PPM avvecklas.

Skälen för regeringens förslag: Den kundnära administrationen av pensionsförmånerna är i dag delad mellan Försäkringskassan och PPM. Detta innebär ett delat ansvar gentemot medborgarna när det gäller ålderspensionssystemet. Ur ett medborgarperspektiv har detta lett till problem, bl.a. när det gäller tillgång till information och service som tillhandahållits av två myndigheter. Ur ett administrativt perspektiv har det också uppstått problem med styrning, ledning och ansvarsutkrävande. Regeringen har därför med ledning av utredningen och remissynpunkterna beslutat att en särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en pensionsmyndighet med ansvar för administrationen av den allmänna ålderspensionen samt vissa angränsande pensionsförmåner, dvs. den pensionsadministration som i dag sker inom Försäkringskassan och PPM (dir. 2008:52). Den nya myndigheten ska inrättas den 1 januari 2010. PPM:s verksamhet och de delar av Försäkringskassan som avser pensionshantering ska föras över till den nya myndigheten. Regeringen föreslår därför att riksdagen godkänner regeringens förslag om att avveckla PPM den 31 december 2009. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag till de lagändringar som blir nödvändiga att genomföra i och med detta.

12 God redovisningssed för företag och organisationer

12.1 Omfattning

Området omfattar Bokföringsnämnden och dess normgivning i redovisningsfrågor.

12.2 Mål

Bokföringsnämnden ska vara statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvara för utvecklandet av god redovisningssed. Verksamheten ska också bidra till att förbättra standarden i mindre och medelstora företags redovisning.

12.3 Resultatredovisning

12.3.1 Resultat

Bokföringsnämnden har under 2007 utfärdat kompletterande normgivning, biträtt Regeringskansliet i redovisningsfrågor, deltagit i utredningar inom kommittéväsendet samt avgett yttranden om god redovisningssed till domstolar i olika frågor. Samtidigt har nämnden svarat på 2 050 frågor från företag.

Bokföringsnämnden har fortsatt arbetet med att förbättra myndighetens service och tillgänglighet. Under hösten 2007 lanserades en ny hemsida, där information publiceras mer överskådligt och på ett lättillgängligt sätt.

Under 2004 introducerades ett elektroniskt nyhetsbrev. Antalet prenumeranter har stadigt

ökat och vid utgången av 2007 hade nyhetsbrevet cirka 5 100 prenumeranter.

Bokföringsnämnden arbetar med ett för nämnden mycket stort och flerårigt projekt som syftar till att skapa fyra separata redovisningsregelverk utifrån organisationsform och storlek. Den första kategorin omfattar enskilda näringsidkare och handelsbolag som ägs av fysiska personer och som bedriver verksamhet i mindre omfattning. Kategori två omfattar aktiebolag och ekonomiska föreningar under en viss storlek samt de näringsidkare som inte kan eller vill tillhöra kategori ett. Den tredje kategorin omfattar större icke-noterade företag och den fjärde omfattar företag som i sin koncernredovisning följer de internationella redovisningsreglerna (IFRS).

Ett allmänt råd för enskilda näringsidkare i kategori ett som upprättat förenklat årsbokslut har tagits fram och tillämpas för första gången för räkenskapsåret som avslutas den 31 december 2007. Under 2008 har ett allmänt råd för mindre aktiebolag inom kategori två beslutats och tillämpas för första gången på årsredovisningar som upprättas per 31 december 2008.

Nämnden arbetar nu vidare med att ta fram ett allmänt råd för kategori tre. Ambitionen är att ett förslag ska remitteras under 2009. Under 2008 kommer nämnden också att påbörja arbetet med ett regelverk för ekonomiska föreningar inom kategori två.

12.3.2 Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att nämnden i hög grad bidrar till att uppfylla målet för området.

De redovisningsnormer som meddelas bidrar till att förbättra kvaliteten på företagens bokföring och bokslut vilket har stor betydelse för bl.a. skatteförvaltningens verksamhet. De ger också förutsättningar för analytiker och rådgivare att bättre kunna jämföra och analysera olika företags ekonomiska ställning.

Bokföringsnämndens normgivning och information har gjorts mera lättillgänglig och begriplig samt har blivit mer efterfrågad av småföretag och yrkesverksamma inom redovisningsområdet. Ytterligare steg har tagits mot att skapa redovisningsregler som är enklare att tillämpa för företag samt finansiell information som är mer begriplig.

Bokföringsnämnden har en betydande roll i det intensifierade regelförenklingsarbetet för att minska företagens administrativa kostnader. Det förenklingsarbete som bedrivits under flera år har börjat ge resultat, bland annat genom ny lagstiftning som innehåller förenklade redovisningsregler. Att samla alla redovisningsregler som rör en företagsform i ett komplett regelverk förenklar och förtydligar för användaren.

12.4 Politikens inriktning

Bokföringsnämnden ska arbeta för att främja utvecklingen av god redovisningssed i företagens bokföring och offentliga redovisning. Verksamheten ska även under 2009 inriktas mot att förenkla regler och minska företagens administrativa kostnader.

13 Budgetförslag

13.1 1:1 Statskontoret

Tabell 13.1 Anslagsutveckling för 1:1 Statskontoret

Tusental kronor

År	Utfall	55 960	Anslags-sparande	3 738
2007	Utfall	55 960	Anslags-sparande	3 738
2008	Anslag	57 079 ¹	Utgifts-prognos	57 593
2009	Förslag	93 586		
2010	Beräknat	104 637 ²		
2011	Beräknat	106 944 ²		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet. 2007/08:FiU21).

² Motsvarar 101 438 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Statskontorets förvaltningskostnader samt för regeringens behov av vissa förvaltningspolitiska insatser. Anslaget kommer därutöver att användas för e-delegationens arbete och arbetet med normering och föreskrifter inom e-förvaltningen.

Statskontoret har också möjlighet att ta ut avgift om det finns avsevärda extraordinära kostnader kopplade till projekten.

Regeringens överväganden

Tabell 13.2 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:1 Statskontoret

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008 ¹	56 579	56 579	56 579
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	954	2 768	4 077
Beslut	36 053	45 289	46 289
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	93 586	104 637	106 944

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 19 700 000 kronor 2009 och beräknas öka med 24 700 000 kronor 2010 och 2011 för att förstärka uppföljnings- och utvärderingsverksamheten vid Statskontoret. Ökningen omfattar också verksamhet som avses överföras från Verva till Statskontoret. Det gäller ansvar för statistik som beskriver den offentliga sektorns utveckling, uppföljning av förvaltningspolitiken och av den strategiska kompetensförsörjningen, vissa kvalitets- och verksamhetsutvecklingsfrågor samt uppgiften att biträda regeringen i EU-arbetet inom förvaltningspolitiken.

Anslaget ökas vidare med 500 000 kronor 2009–2011 med anledning av att regeringen uppdragit åt Statskontoret att följa upp landstingens redovisning av folktandvårdens olika verksamheter.

Anslaget ökas vidare med 13 853 000 kronor 2009 och beräknas öka med 16 953 000 kronor för 2010 och 2011 för den nya e-delegationen.

Slutligen ökas anslaget med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2009 för arbete i Regeringskansliet med normering och föreskrifter inom elektronisk förvaltning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 93 586 000 kronor, varav regeringen beräknar att 72 217 000 kronor disponeras av Statskontoret. För 2010 beräknas anslaget till 104 637 000 kronor och för 2011 till 106 944 000 kronor.

13.2 1:2 Kammarkollegiet

Tabell 13.3 Anslagsutveckling för 1:2 Kammarkollegiet

Tusental kronor

År	Utfall	30 237	Anslags-sparande	2 184
2007	Utfall	30 237	Anslags-sparande	2 184
2008	Anslag	33 378	Utgifts-prognos	33 830
2009	Förslag	55 751		
2010	Beräknat	57 513 ¹		
2011	Beräknat	58 753 ¹		

¹ Motsvarar 55 751 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Kammarkollegiets förvaltningskostnader och inkluderar kollegiets kostnader för att bevaka statens rätt och andra allmänna intressen samt vissa mindre skadestånd enligt 4 § förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk.

Utöver förvaltningsanslaget disponerar Kammarkollegiet anslagsposter under ett fyrtiotal anslag inom 12 utgiftsområden för olika ändamål.

Av Kammarkollegiets verksamhet finansieras drygt 75 procent av avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.4 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	4 418	0	11 953	-7 535
Prognos 2008	3 770	0	11 180	-7 410
Budget 2009	4 000	0	10 500	-6 500

Den avgiftsbelagda offentligrättsliga verksamheten avser Auktorisation av tolkar m.m. och Stiftelserätt.

Verksamheten är anslagsfinansierad. I samband med ansökan tas avgift ut enligt avgiftsförordningen (1992:191). Kammarkollegiet disponerar inte ansökningsavgifterna.

Tabell 13.5 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	277 131	272 964	4 167
Prognos 2008	254 900	263 015	-8 155
Budget 2009	255 200	265 500	-10 300

Uppdragsverksamheten avser Administrativ service, Kapitalförvaltning, Försäkringsverksamhet, Fordringsbevakning och Registrering av trossamfund. Intäkternas och resultatets storlek inom uppdragsverksamheten beror i huvudsak på Försäkringsverksamheten. Kostnaderna inom Försäkringsverksamheten består till största delen av försäkringsersättningar.

Tabell 13.6 Uppdragsverksamhet – IT-upphandling

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	51 578	39 712	11 866
Prognos 2008	48 290	48 200	90
Budget 2009	45 000	48 200	-3 200

Den avgiftsfinansierade verksamheten avser upphandling av informationsteknik som i dag bedrivs av Verket för förvaltningsutveckling (Verva) men som 2009 överförs till Kammarkollegiet.

Avgiften för IT-upphandlingen ska sättas så att full kostnadstäckning på sikt uppnås. Över- och underskott bör dock balanseras över flera verksamhetsår eftersom det är svårt att prognostisera leverantörernas försäljning på avtalen. Avtalen kan variera kraftigt mellan olika kvartal. Kostnads- och intäktscyklerna kan variera och kan sträcka sig över fyra till sex år för att täcka faserna för utveckling, förstudier, upphandling och förvaltning.

Regeringens överväganden

Tabell 13.7 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:2 Kammarkollegiet

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	33 378	33 378	33 378
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	591	1 665	2 420
Beslut	20 982	21 645	22 112
Överföring till/från andra anslag	800	825	843
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	55 751	57 513	58 753

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

För att stärka arbetet med att utarbeta upphandlingsstöd för upphandlande myndigheter och en e-upphandlingsplattform ökas anslaget med 22 000 000 kronor.

Anslaget minskas med 1 018 000 kronor från 2009 till följd av en tidigare tillfällig satsning i samband med den nya instans- och processordningen i utlännings- och medborgarskapsärenden.

Anslaget ökas med 800 000 kronor från 2009 i samband med att Kammarkollegiet från 2008 tog över kanslifunktionen åt Statens överklagandenämnd.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 55 751 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 57 513 000 kronor och för 2011 till 58 753 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret på högst 150 000 000 kronor för att tillgodose Kammarkollegiets behov av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.

Skälen för regeringens förslag: I avvaktan på ett riksdagsbeslut om anslag för ändamålet anser regeringen att tillgångar och övriga utgifter för nya myndigheters räkning vid anskaffnings-tillfället tillfälligt finansieras från en kredit hos Kammarkollegiet. När en myndighet har bildats ska anskaffningen av tillgångar eller övriga utgifter inklusive ränta regleras genom betalning från den nya myndigheten till krediten hos

Kammarkollegiet. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2009 låta Kammarkollegiet disponera en kredit i Riksgäldskontoret på högst 150 000 000 kronor för att tillgodose behovet av likviditet i samband med inrättande av nya myndigheter.

13.3 1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.

Tabell 13.8 Anslagsutveckling för 1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.

Tusental kronor

2007	Utfall	56 426 ¹	Anslags-sparande	3 585
2008	Anslag	55 916 ¹	Utgifts-prognos	56 463
2009	Förslag	11 515		
2010	Beräknat	3 781 ²		
2011	Beräknat	3 861 ²		

¹ Anslaget tidigare benämnt 1:8 Verket för förvaltningsutveckling.

² Motsvarar 3 665 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för kostnader som uppstår i samband med avvecklingen av Verket för förvaltningsutveckling (Verva).

Anslaget används vidare för Rättsinformationssystemet och verksamheten kring webbplatsen lagrummet.se.

Regeringens överväganden

Tabell 13.9 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:3 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	55 916	55 916	55 916
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 037	2 849	4 075
Beslut	-45 438	-54 984	-56 130
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	11 515	3 781	3 861

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Med anledning av omorganiseringen av stabsstödet minskas anslaget med 45 438 000 kronor 2009.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 11 515 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 3 781 000 kronor och för 2011 till 3 861 000 kronor.

13.4 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tabell 13.10 Anslagsutveckling för 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2007	Utfall	6 230		1 995
2008	Anslag	2 443	Utgifts-prognos	2 365
2009	Förslag	9 553		
2010	Beräknat	19 553		
2011	Beräknat	19 553		

Anslaget används för bl.a. sådana stabsuppgifter som regeringen eller Regeringskansliet kan komma att beställa hos Arbetsgivarverket och som inte ingår i verkets uppgifter som medlemsorganisation, t.ex. statistikuppgifter för uppföljning av myndigheternas arbetsgivarpolitik och uppgifter i anslutning till utmärkelsen För nit och redlighet i rikets tjänst. Anslaget används vidare för regeringens behov inom det arbetsgivarpolitiska området, såsom konsult- och utredningsuppdrag.

Anslaget används även för kostnader för vissa nämnder. Detta avser främst arvoden till ledamöter och ersättare i Statens ansvarsnämnd, Offentliga sektorns särskilda nämnd, Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd samt Statens utlandslönenämnd.

Anslaget används vidare för ett nytt råd med ansvar för stöd i strategiska kompetensförsörjningsfrågor.

Regeringens överväganden

Tabell 13.11 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	2 443	2 443	2 443
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	7 110	17 110	17 110
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	9 553	19 553	19 553

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 7 110 000 kronor fr.o.m. 2009 med anledning av att ett nytt råd med ansvar för stöd i strategiska kompetensförsörjningsfrågor bildas.

Under 2010 och 2011 beräknas anslaget öka med 10 000 000 kronor per år för ett tvåårigt projekt om offentligt etos i statsförvaltningen.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 9 553 000 kronor. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 19 553 000 kronor.

13.5 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tabell 13.12 Anslagsutveckling för 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2007	Utfall	8 899 346		-62 051
2008	Anslag	9 607 100 ¹	Utgifts-prognos	9 597 000
2009	Förslag	9 936 000		
2010	Beräknat	10 365 000		
2011	Beräknat	10 790 000		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet.2007/08:FiU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

Anslaget används för personalpensionsförmåner och särskild löneskatt på pensionskostnader m.m. Personalpensionsförmånerna styrs huvudsakligen av kollektivavtal. Inkomsterna utgörs främst av de försäkringsmässigt beräknade premier som statliga arbetsgivare sedan den 1 januari 1998 ska betala (prop. 1996/97:1, bet.

1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53) och som redovisas under inkomsttiteln 5211 *Statliga pensionsavgifter*. Inkomsterna på inkomsttiteln motsvarar inte utgifterna på anslaget, beroende på att de försäkringsmässigt beräknade premier som redovisas på inkomsttiteln avser beräknade pensionskostnader för aktiv personal för ett visst år, medan anslaget belastas med de pensioner som utbetalas samma år.

Medelsbehovet för anslaget styrs främst av antalet förmånstagare, medelvärdet av den statliga kompletteringspensionen samt av basbeloppsförändringar. Löneutvecklingen har betydelse för nytillkomna förmånens storlek.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.13 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	272 348	263 866	8 482
Prognos 2008	276 903	279 363	-2 460
Budget 2009	277 200	271 200	6 000

Regeringens överväganden

Tabell 13.14 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	9 226 000	9 226 000	9 226 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	–	–	–
Övriga makroekonomiska förutsättningar	296 000	554 000	760 000
Volym	416 000	571 544	796 914
Överföring till/från andra anslag	9 086	9 086	9 086
Övrigt	-11 086	4 370	-2 000
Förslag/beräknat anslag	9 936 000	10 365 000	10 790 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Det makroekonomiska antagande som har störst inverkan på anslaget är prisbasbeloppet. En beräknad höjning av detta belopp medför en ökad belastning av anslaget. Kommande generationsskifte avspeglar höjningen av volymen som påverkar anslagets storlek. I posten Överföring till/från andra anslag ingår systemtekniska juste-

ringar. I posten Övrigt ingår korrigeringar av tidigare genomförd överföring till Försäkringskassan och andra systemtekniska justeringar.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 9 936 000 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 10 365 000 000 kronor och för 2011 till 10 790 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 75 000 000 kronor för att tillgodose Statens pensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen.

Skälen för regeringens förslag: Statens pensionsverk (SPV) får bedriva uppdragsverksamhet där mycket stora penningflöden hanteras. SPV hanterar även flödet för Individuell ålderspension (IÅP) och Kåpan. Enbart det senare flödet omsätter cirka 350 miljoner kronor varje månad och faktureras med en kort tid för betalning. Skulle t.ex. betalningen för de två största fakturorna utebli en månad motsvarar det ett belopp och en räntekontobelastning på drygt 50 000 000 kronor.

Regeringen anser att ett rörelsekapital i form av en övrig kredit i Riksgäldskontoret bör skapas. Den räntekontokredit som SPV för närvarande disponerar för kostnader och intäkter i sin egen löpande verksamhet är inte avsedd för detta ändamål och är inte heller tillräckligt stor. Regeringen föreslår därför att regeringen bemyndigas att besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 75 000 000 kronor för att tillgodose SPV:s behov av likviditet i samband med denna hantering.

13.6 1:6 Finanspolitiska rådet

Tabell 13.15 Anslagsutveckling för 1:6 Finanspolitiska rådet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2007	Utfall	1 480	Anslags-sparande	1 120
2008	Anslag	5 975	Utgifts-prognos	6 800
2009	Förslag	7 070		
2010	Beräknat	7 285 ¹		
2011	Beräknat	7 439 ¹		

¹ Motsvarar 7 070 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Finanspolitiska rådets förvaltningskostnader.

Regeringens överväganden

Tabell 13.16 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:6 Finanspolitiska rådet

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	5 975	5 975	5 975
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	95	280	412
Beslut	1 000	1 030	1 052
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	7 070	7 285	7 439

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 1 000 000 kronor för att förstärka bl.a. kansliets utredningskapacitet.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 7 070 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 7 285 000 kronor och för 2011 till 7 439 000 kronor.

13.7 1:7 Konjunkturinstitutet

Tabell 13.17 Anslagsutveckling för 1:7 Konjunkturinstitutet

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2007	Utfall	46 227	Anslags-sparande	2 796
2008	Anslag	49 955	Utgifts-prognos	50 045
2009	Förslag	50 718		
2010	Beräknat	52 257 ¹		
2011	Beräknat	53 309 ¹		

¹ Motsvarar 50 718 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Konjunkturinstitutets (KI) förvaltningskostnader. En mindre del av KI:s verksamhet finansieras av avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	2 243	1 921	322
Prognos 2008	2 407	2 600	-193
Budget 2009	2 300	2 600	-300

Regeringens överväganden

Tabell 13.19 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:7 Konjunkturinstitutet

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	49 955	49 955	49 955
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	763	2 302	3 354
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	50 718	52 257	53 309

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 50 718 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 52 257 000 kronor och för 2011 till 53 309 000 kronor.

13.8 1:8 Ekonomistyrningsverket

Tabell 13.20 Anslagsutveckling för 1:8 Ekonomistyrningsverket

Tusental kronor

År	Utfall	105 149	Anslags-sparande	6 618
2007	Utfall	105 149	Anslags-sparande	6 618
2008	Anslag	107 415 ¹	Utgifts-prognos	111 559
2009	Förslag	121 286		
2010	Beräknat	125 322 ²		
2011	Beräknat	128 149 ²		

¹ Inklusivt tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet.2007/08:FiU21).

² Motsvarar 121 286 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Ekonomistyrningsverkets (ESV) förvaltningskostnader samt för förvaltning och utveckling av informationssystemet Hermes. Cirka hälften av Ekonomistyrningsverkets verksamhet finansieras via avgifter.

Anslaget används fr.o.m. 2009 även för att finansiera hyreskostnader om cirka 600 000 kronor per år, för vissa tomma lokaler för vilka staten har betalningsansvar till dess att avtalen går att avveckla.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.21 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2007	89 322	96 040	-6 718
(varav tjänsteexport)	15 613	15 599	14
Prognos 2008	86 150	85 750	400
(varav tjänsteexport)	16 200	16 050	150
Budget 2009	74 550	67 850	6 700
(varav tjänsteexport)	14 000	14 000	0

ESV:s avgifter finansierar drygt 60 procent av verksamhetsgrenen Ekonomisk styrning, 100 procent av verksamhetsgrenen Inköpssamordning samt cirka 53 procent av Hermesverksamheten.

Regeringens överväganden

Tabell 13.22 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:8 Ekonomistyrningsverket

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008 ¹	103 915	103 915	103 915
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 039	5 565	8 034
Beslut	15 332	15 842	16 200
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	121 286	125 322	128 149

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskar 2009 med 190 000 kronor, vilka överförs till anslaget 1:9 *Statistiska centralbyrån*, som tar över ansvaret för statistikområdet Taxering.

Vidare ökas anslaget med 15 100 000 kronor för EU-revision. Finansiering sker delvis genom att det under utgiftsområde 4 Rättsväsendet upptagna anslaget 4:1 *Polisorganisationen* minskar med 300 000 kronor, det under utgiftsområde 8 Migration upptagna anslaget 1:1 *Migrationsverket* minskar med 1 100 000 kronor, det under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv upptagna anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* minskar med 6 000 000 kronor och det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse upptagna anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* minskar med 1 700 000 kronor. Därutöver beräknas för EU-revision i storleksordning 6 800 000 kronor tillföras årligen 2009–2015 i s.k. tekniskt stöd från EU för revision avseende programperioden 2007–2013.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 121 286 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 125 322 000 kronor och för 2011 till 128 149 000 kronor.

13.9 1:9 Statistiska centralbyrån

Tabell 13.23 Anslagsutveckling för 1:9 Statistiska centralbyrån

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2007	Utfall	472 676	Anslags-sparande	14 198
2008	Anslag	477 401 ¹	Utgifts-prognos	473 624
2009	Förslag	482 985		
2010	Beräknat	497 588 ²		
2011	Beräknat	507 947 ²		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet.2007/08:FIU21).

² Motsvarar 482 601 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Statistiska centralbyråns förvaltningskostnader för produktion av sektorsövergripande statistik och samordning av Sveriges officiella statistik. Cirka hälften av verksamheten finansieras av avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.24 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	462 500	470 900	-8 400
(varav tjänsteexport)	67 900	68 800	-900
Prognos 2008	490 000	490 000	0
(varav tjänsteexport)	70 000	70 000	0
Budget 2009	483 000	483 000	0
(varav tjänsteexport)	73 000	73 000	0

Den avgiftsfinansierade verksamheten avser produktion av officiell statistik åt andra statistikansvariga myndigheter, produktion av annan statistik och tjänsteexport.

Regeringens överväganden

Tabell 13.25 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:9 Statistiska centralbyrån

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008 ¹	476 901	476 901	476 901
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	7 306	21 946	32 331
Beslut	-1 222	-1 259	-1 285
Överföring till/från andra anslag	-	-	-
Övrigt	-	-	-
Förslag/beräknat anslag	482 985	497 588	507 947

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas 2009 med 190 000 kronor till följd av nytt ansvar för statistikområdet Taxering. Finansiering sker genom att anslag 1:8 *Ekonomistyrningsverket* minskas med motsvarande belopp.

Anslaget ökas vidare med 250 000 kronor för det uppdrag myndigheten kommer att få om löpande uppföljning och utvärdering inom tandvårdsområdet. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg upptagna anslaget 1:4 *Tandvårdsförmåner m.m.* minskas med motsvarande belopp.

Därutöver ökas anslaget med 384 000 kronor för varaktig utökning av Företags Register och Individ Databas (FRIDA). Finansiering sker delvis genom att det under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution upptagna anslaget 1:1 *Skatteverket* minskas med 173 000 kronor och att det under utgiftsområde 24 Näringsliv upptagna anslaget 1:6 *Institutet för tillväxtpolitiska studier: Förvaltningskostnader* minskas med 153 000 kronor.

Slutligen minskas anslaget med 2 046 000 kronor till följd av den tillfälliga satsningen på materialflödesstatistik 2006–2008.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 482 985 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 497 588 000 kronor och för 2011 till 507 947 000 kronor.

13.10 Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverks (SFV) uppgift är att förvalta det fastighetsbestånd som regeringen bestämmer. Det övergripande målet för myndigheten är att förvaltningen ska ske på ett sätt som innebär god resurshushållning och hög ekonomisk effektivitet samtidigt som fastigheternas värden i vid mening bevaras och utvecklas. Förvaltningen av fastigheter ska utgå från att tillgodose en primärverksamhets behov av lokaler och optimera brukarens nytta av de resurser som läggs ner på lokalanskaffningen.

SFV:s verksamhet finansieras med hyresintäkter samt med lån hos Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar. SFV disponerar även anslaget 1:10 *Bidragfastigheter* för underhållkostnader och löpande driftsunderskott i sina bidragfastigheter.

Större investeringar i pågående projekt

Den sedan länge planerade renoveringen och ombyggnaden av fastigheterna som utgör de s.k. regeringsbyggnaderna i Stockholm påbörjas under 2008. Förstudier har genomförts under 2006 och 2007. Arbetet omfattar i detta skede kvarteret Loen. Hela projektet beräknas innebära en investering om cirka 837 miljoner kronor.

Gamla riksarkivet på Riddarholmen i Stockholm planeras att byggas om för en framtida utnyttning. Investeringen beräknas till 170 miljoner kronor. Regeringen har sedan tidigare beslutat om delar av investeringsramen för projektet.

På Skeppsholmen i Stockholm renoveras byggnad 33 och 34 (den s.k. långa raden) för nya hyresgäster. Investeringen beräknas till maximalt 119 miljoner kronor.

Kammarrättens hus/Sparreska palatset i Stockholm är tänkt att byggas om för att förbättra ventilationen m.m. Samtidigt avses en ytskiktrenovering utföras. Investeringen beräknas till 90 miljoner kronor.

Byggnad 102–103 (minverkstaden och mindepartementet) på Skeppsholmen i Stockholm behöver totalrenoveras. Renovering kommer att ske både invändigt och utvändigt. Renoveringen beräknas pågå till slutet av 2010. Investeringen beräknas till 80 miljoner kronor.

Planerade större investeringar som inte är beslutade av regeringen

Botanhuset, som tillhör Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm, behöver renoveras efter många år utan åtgärder. Samtidigt planeras en utbyggnad då lokalerna är underdimensionerade för hyresgästens behov.

I den fastighet som inrymmer Kungliga Operan i Stockholm beräknas flera större arbeten med inomhusmiljön att genomföras 2010.

Ambassadbyggnaden i Hanoi har p.g.a. grundvattensänkning utsatts för sättningar och sprickbildningar. En ny byggnad utreds, men projektstart kan komma att förskjutas efter 2011.

Vasamuseet har kapacitetsbrist och är i behov av en ombyggnad. Projektet kräver minst tre år för genomförande.

Västra stallet i kvarteret Krubban i Stockholm är i behov av en allmän upprustning för att kunna hyras ut till nya hyresgäster när nuvarande hyresgäster lämnar byggnaden för att flytta till annan del av kvarteret. Lokalerna kommer att anpassas efter nya hyresgästens önskemål.

I Västertorn hyr Kammarkollegiet lokaler. Lokalerna avses att förtätas för att nå yteffektivitet.

Den befintliga kanslibyggnaden i Nairobi är för liten och har vissa säkerhetsmässiga brister. Byggnaden behöver därför ersättas.

En docka för en ubåt på Stumholmen i anslutning till Marinmuseum i Karlskrona planeras uppföras för Statens maritima.

För Domstolsverkets räkning byggs delar av Gamla riksdagshuset på Riddarholmen om för att inrymma nya sessionssalar.

En om- och tillbyggnad av Nationalmuseum i Stockholm planeras och regeringen har uppdragit åt Statens fastighetsverk att genomföra en förstudie för kommande genomförandeprojekt.

Ambassadörens residens i Washington är i dåligt skick och behöver rivras eller renoveras. Rivning/ombyggnation planeras till efter Sveriges ordförandeskap i EU 2009.

Byggnaden Carolina Rediviva i Uppsala behöver renoveras vad avser ventilation och elinstallationer. Även ombyggnation av entrédelen m.m. planeras.

Fysbotan i Botaniska trädgården i Uppsala behöver renoveras för att kunna hyras ut som kontor.

Marken runt Riddarholmen i Stockholm ska rustas upp. Huvuddelen av de planerade åtgärderna kan dock inte ske förrän bygget av Citybanan är genomfört eller befinner sig i sitt slutskede.

Ämbetsbyggnaden i Hus 1, västra delen i Kvarteret Krubban, behöver renoveras för att kunna hyras ut som kontor.

I Karlsborg finns det en värmepanna för skogsflis som försörjer Karlsborgs fästning samt några externa kunder. Pannan planeras att ersättas under 2010.

I kvarteret Brunkhuvudet i Stockholm behöver ventilationssystemet bytas ut.

I New York behöver FN-ambassadörens residens byggas om vad gäller samtliga installationer och ytskikt.

Investeringsplan

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner följande investeringsplan för Statens fastighetsverk.

Projektet redovisas i fallande storleksordning med utgångspunkt i projektets totala omfattning.

Tabell 13.26 Investeringsplan för Statens Fastighetsverk 2009–2011

Miljoner kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009	Beräkn. 2010	Beräkn. 2011
Inrikes	479	504	752	652	349
Utrikes	441	48	63	67	73
Mark	15	14	38	18	19
Summa investeringar	935	566	853	737	441
Summa finansiering via lån	935	566	853	737	441

	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009	Beräkn. 2010	Beräkn. 2011
Projekt som är beslutade av regeringen:					
Regeringsbyggnader Kv. Loen, Kv. Björnen och Kv. Brunkhalsen	7	11	193	208	109
Gamla riksarkivet	–	4	48	70	48
Skeppsholmen by. 33, 34	14	58	47	–	–
Kammarrättens hus / Sparreska palatset	1	8	19	54	9
Skeppsholmen by. 102- 103	3	25	48	4	–
Nya större projekt som inte är beslutade av regeringen:					
Botanhuset NRM, Sthlm	3	4	63	9	–
Kungliga Operan, innermiljö	0	2	8	112	–
Ambassad, Hanoi	–	–	–	–	15
Utbyggnad Vasamuseet	–	5	–	–	–
Kv Krubban, Västra Stallet	–	3	15	30	32
Västertorn, Kammarkolle.	–	–	–	3	12
Nytt amb.- kansli. Nairobi,	–	–	–	–	20
Marinmuseum, Stumholmen, Karlskrona	–	5	25	20	–
Gamla riksdags- huset	–	5	35	–	–
Nationalmuseum	–	–	4	10	29
Residens, Washington, Nebraska	–	–	3	20	17
Carolina Rediviva, Uppsala	–	–	31	5	–
Botaniska trädgården, Fysbotan	–	–	15	13	–
Yttre Riddarholmen, upprustning	–	1	6	5	5
Kv Krubban hus 1, västra delen	–	3	12	10	–
Karlsborgs fästning, utbyte panna	–	–	3	20	–
kv Brunkhuvudet, ventilation	–	–	–	10	10
FN-ambassadörens residens i New York	–	–	2	15	3

Planerade investeringar som understiger 20 miljoner kronor redovisas inte närmare i investeringsplanen men omfattningen beräknas under åren 2009–2011 variera mellan 120 och 280 miljoner kronor per år.

Låneram

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2009 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 11 900 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter m.m.

Skälen för regeringens förslag: Statens fastighetsverk disponerar en låneram i Riksgäldskontoret för 2008 om 11 900 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler. Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Låneramen bör, med hänsyn till brukarnas behov, vara 11 900 000 kronor för 2009 och därmed bibehållas på nuvarande nivå.

Tabell 13.27 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Utfall 2005	Utfall 2006	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009
Utnyttjad låneram	7 248	8 462	8 462	9 543	10 350	11 900
Utnyttjad andel av låneram (%)	92,9	84,6	84,6	86,7	87	100,0

13.11 1:10 Bidragsfastigheter

Tabell 13.28 Anslagsutveckling för 1:10 Bidragsfastigheter

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2007	245 374	1 626	
2008	Anslag	290 000	284 370
2009	Förslag	310 000	
2010	Beräknat	180 000	
2011	Beräknat	180 000	

Anslaget används för underhållskostnader och löpande driftsunderskott för de bidragsfastigheter som förvaltas av Statens fastighetsverk. Med bidragsfastigheter avses de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott.

Statens fastighetsverk förvaltar 92 bidragsfastigheter med cirka 1 000 byggnader och anläggningar. I ungefär hälften av bidragsfastigheterna ingår parker och trädgårdar. Vidare ingår bl.a. kungliga slottsmiljöer, ytterligare ett antal slotts- och herrgårdsmiljöer, flera stora slottsparkar, ett antal fästningsmiljöer, ruiner, kloster, bruksmiljöer och Vasaminnena. Två världsarv, Drottningholms slott och delar av Karlskrona örlogsstad, ingår också i bidragsfastigheterna.

Regeringens överväganden

Tabell 13.29 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:10 Bidragsfastigheter

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2007 ¹	290 000	290 000	290 000
Förändring till följd av:			
Beslut	20 000	-110 000	-110 000
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	310 000	180 000	180 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

För åren 2004–2006 fick Statens fastighetsverk belasta resultatet med i snitt 180 miljoner kronor per år för bidragsfastigheternas underskott. För 2006 fick Statens fastighetsverk därutöver belasta resultatet med ytterligare 6 miljoner kronor för säkerhetsåtgärder på vissa bidragsfastigheter.

Mot bakgrund av att behovet av underhållsåtgärder är stort på bidragsfastigheterna uppfördes ett särskilt anslag på statsbudgeten och ytterligare resurser tillfördes för ändamålet.

För 2009 ökas anslaget med 20 miljoner kronor i enlighet med tidigare aviserad plan.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 310 000 000 kronor. För 2010 och 2011 beräknas anslaget uppgå till 180 000 000 kronor.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2009 för anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* ingå ekonomiska avtal för underhåll av bidragsfastigheter som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 50 000 000 kronor under 2010–2011.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som innebär att vårda och underhålla de statliga fastigheter som ofta utgör det svenska kulturarvet förutsätter att fleråriga ekonomiska åtaganden kan göras. De ekonomiska bindningar det gäller är större enskilda underhållsprojekt där kostnaden överstiger 10 miljoner kronor. Övriga mindre projekt innebär inte några mer omfattande ekonomiska bindningar och bör betraktas som löpande.

För att ett rationellt och planmässigt underhållsarbete ska kunna bedrivas bör regeringen bemyndigas att under 2009 för anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* ingå ekonomiska avtal för underhåll på bidragsfastigheter som medför behov av framtida anslag på högst 50 miljoner kronor under 2010–2011.

Tabell 13.30 Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011–
Ingående åtaganden		50 000		
Nya åtaganden	50 000	50 000		
Infriade åtaganden	0	-50 000	-50 000	
Utestående åtaganden	50 000	50 000		
Föreslaget bemyndigande	50 000	50 000		

13.12 Fortifikationsverket

Fortifikationsverkets (FortV) huvuduppgift är att förvalta viss del av statens fasta egendom, såsom fastigheter avsedda för försvarsändamål, s.k. försvarsfastigheter. Fastigheterna ska förvaltas så att en god hushållning och en hög ekonomisk effektivitet uppnås, att ändamålsenliga mark-, anläggnings- och lokalresurser kan tillhandahållas på för brukaren konkurrens-

kraftiga villkor samt så att fastigheternas värden bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå. FortV har också ansvar för att etablera, förvalta och avyttra byggnader, anläggningar m.m. för försvarets behov i samband med internationella fredsbevarande och humanitära insatser. Inom FortV:s uppdrag ryms också att bedriva fortifikatoriskt utvecklingsarbete så att kompetens för det svenska samhällets behov inom skydds- och anläggningsteknik kan utvecklas och säkerställas.

FortV:s verksamhet finansieras främst med hyresintäkter samt med lån hos Riksgäldskon-toret för investeringar i fastigheter och anläggningstillgångar.

Investeringsplan

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner följande investeringsplan för Fortifikationsverket.

Tabell 13.31 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2009–2011

Miljoner kronor

	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009	Beräkn. 2010	Beräkn. 2011
Nybyggnad	480	450	700	750	600
Ombyggnad	488	510	620	650	680
Markanskaffning	6	20	30	20	20
Summa investeringar	974	980	1 350	1 420	1 300
Betalplan	105	80	150	120	100
Lån	869	900	1 200	1 300	1 200
Förskottshyra	–	–	–	–	–
Summa finansiering	974	980	1 350	1 420	1 300

Tabell 13.32 Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar över 20 miljoner kronor för 2009–2011

Ort	Typ	Investering/objekt	Total utgift (Mkr)
Norrland			
Boden	O	kasern	21
	O	logistikförråd	32
Luleå	O	uppställningsplatta flygplan	63
	N	tvätthall m.m.	53
Umeå	N	träningsanläggning (SkyddC)	79
	N	analysbyggnad (SkyddC)	24
Svealand			
Berga, Haninge	N	militärrestaurant	79
Kungsängen	N	utbildningshall SWEDINT	80
	N	musikövningshus	73
	O	kontorslokaler	30
	N	material förråd	21
Livgardet	O	militärrestaurant	30
Myttinge, Värmdö	N	HKP-bas för Polis m.fl.	159
Uppsala	O	taxibana	26
	N	platta för transportflyg	20
Götaland			
Eksjö	N	Utbildningslokaler SWEDEC	20
Halmstad	O	verkstadsbyggnad	35
	N	teknikhus FMFS	150
	O	ombyggnad utbildningslokal	32
Karlskrona	O	breddning av Skeppsbron	20
Kvarn, Motala	N	anläggning för strid i bebyggelse	140
	N	markköp vid skjutvält	30
Malmen, Linköp	N	logistikområde	68
	N	räddningsbyggnad	30
Revingehed, Lund	N	utbildningscentrum etapp 1	54
	N	utbildningscentrum etapp 2	42
	N	spolhall	34
Ronneby	N	helikopterhangar	282
	N	uppställningsplatta, hkp	54
	N	räddningsbyggnad	80
	N	infrastruktur, VA, vägar m.m.	55
	N	drivmedelsanläggning	42
	N	flygledartorn	39
	O	uppställningsplatta, flyg	29
O	uppställningsplatta JAS	21	
Skövde	N	lokaler för motorskola	111
	O	kanslihus	20
	N	fordonsuppställning	20
Karlsborg	NO	hangar m.m.	225
Sätenäs, Lidköping	O	dränering av flygfält	26

Förkortningarna för typ av investering står för följande: N (Nybyggnad), O (Ombyggnad), T (Tillbyggnad) NO (Ny- och Ombyggnad)

Planerade investeringar som understiger 20 miljoner redovisas inte närmare i investeringsplanen, men omfattningen beräknas under åren 2009–2011 variera mellan 415 och 515 miljoner kronor per år.

Låneram

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2009 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån inom en ram av högst 9 090 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i mark, anläggningar och lokaler.

Skälen för regeringens förslag: Fortifikationsverket disponerar en låneram i Riksgäldskontoret för 2008 om 9 090 miljoner kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler. Den redovisade planen för investeringar bygger på de investeringsbehov som har angetts av brukarna. Låneramen bör, med hänsyn till brukarnas behov, vara 9 090 miljoner kronor för 2009 och därmed bibehållas på nuvarande nivå.

Tabell 13.33 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2004	Utfall 2005	Utfall 2006	Utfall 2007	Prognos 2008	Budget 2009
Utnyttjad låneram	5564	5985	6925	7670	8270	9090
Utnyttjad andel av låneram (%)	89,7	91,7	100,0	93,8	91,0	100,0

13.13 1:11 Finansinspektionen

Tabell 13.34 Anslagsutveckling för 1:11 Finansinspektionen

Tusental kronor

2007	Utfall	202 180	Anslags-sparande	-3 437
2008	Anslag	213 432 ¹	Utgifts-prognos	209 289
2009	Förslag	227 774		
2010	Beräknat	234 924 ²		
2011	Beräknat	239 974 ²		

¹ Inklusive tilläggsbudget enligt 2008 års tilläggsbudgetproposition (bet.2007/08:FIU21).

² Motsvarar 227 774 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används främst för Finansinspektionens förvaltningskostnader avseende tillsyn och regelgivning inom det finansiella området. Anslaget ska också användas för att biträda Regeringskansliet inför och under ordförandeskapet i EU under andra halvåret 2009.

Inspektionens tillståndsprövning finansieras i sin helhet med avgifter från de ansökande företagen, vilket motsvarar cirka 15 procent av verksamheten.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.35 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	202 161	38 157	223 796	16 579
Prognos 2008	369 000	31 550	250 000	150 550
Budget 2009	245 000	34 000	261 000	18 000

Avgifterna regleras i förordningar om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen (2001:911) samt om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet (2007:1135). Avgifterna bestäms i syfte att uppnå full kostnadstäckning. Finansinspektionen tar ut avgift för all den verksamhet som är anslagsfinansierad vilket innebär att en höjning av anslaget är saldoneutralt då motsvarande belopp tas in på inkomstsidan.

I beloppen för intäkter till inkomsttitel ingår även bötesmedel och andra sanktionsavgifter som företagen under tillsyn betalar vid överträdelser. Under 2008 prognostiseras dessa intäkter till cirka 150 miljoner kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 13.36 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:11 Finansinspektionen

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008 ¹	208 632	208 632	208 632
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	3 518	10 178	14 881
Beslut	15 624	16 114	16 461
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	227 774	234 924	239 974

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget för Finansinspektionen ökas 2009 med 23 250 000 kronor för att genomföra utvidgad tillsyn, nya regler inom försäkringsområdet, satsningar inom konsumentområdet och för att under 2009 införa ett nytt samordningsorgan för tillsyn av penningtvätt. Av dessa medel beräknas 5 000 000 kronor avsättas för satsningar inom konsumentområdet för genomförande av bl.a. privatekonomisk utbildning och 4 500 000 kronor för det nya samordningsorganets verksamhet inom Finansinspektionen.

Anslaget minskas med 7 626 000 kronor till följd av en tidigare tidsbegränsad kompensation under 2008.

Regeringen föreslår att anslaget för Finansinspektionen under 2009 uppgår till 227 774 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 234 924 000 kronor och för 2011 till 239 974 000 kronor.

13.14 1:12 Riksgäldskontoret

Tabell 13.37 Anslagsutveckling för 1:12 Riksgäldskontoret

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2007		269 197		12 399
2008	Anslag	289 787	Utgifts- prognos	277 698
2009	Förslag	296 078		
2010	Beräknat	307 339 ¹		
2011	Beräknat	314 422 ¹		

¹ Motsvarar 297 075 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Riksgäldskontorets förvaltningskostnader. Administrationskostnaden för insättningsgarantin och investerarskyddet avräknas från efterföljande års avgifter och redovisas mot inkomsttitel.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Riksgäldskontoret tar ut avgifter för verksamhet inom områdena *Garantier och krediter*, *Statens internbank* samt *Insättningsgaranti och investerarskydd*. Den sistnämnda verksamheten är ny från 2008 då den dessförinnan administrerades av Insättningsgarantinämnden (IGN).

Garantier utställda av Riksgäldskontoret hanteras sedan 2002 i enlighet med statens garantimodell. Modellen innebär att enskilda garantier finansieras med riskavspeglande avgifter från garantitagarna eller genom anslag från statsbudgeten. Avgifterna och återvinningar (från tidigare infrianden) reserveras på räntebärande konton i den s.k. garantireserven hos Riksgäldskontoret. Från garantireserven tas medel för att täcka infrianden i Riksgäldskontorets garantiverksamhet samt för förvaltningskostnader för densamma. Sett över en längre tid är målet att garantiavgifterna ska täcka infrianden och administrationskostnader.

Modellen är utformad för att vara finansiellt självbärande och för att tydliggöra kostnaderna för statens garantigivning. Kassaflödesmässigt är dock garantireserven konsoliderad med statens övriga finanser. Detta innebär att inbetalda garantiavgifter minskar statens upplåningsbehov, sänker statsskulden och minskar statens räntekostnader. När en garanti infrias blir effekten den motsatta.

Riksgäldskontorets *kreditgivning* till låntagare utanför staten finansieras med avgifter från låntagarna. Kreditriskavgifterna (exklusive de administrativa kostnaderna) för dessa lån ska

sedan 2007 reserveras på räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Reserveringarna disponeras för att täcka uteblivna amorteringar och räntor på utgivna lån. Några kreditriskavgifter har dock ännu inte inbetalats, eftersom ingen nyutlåning gjorts under 2007 eller första halvåret 2008. Dessförinnan avräknades nämnda avgifter mot inkomsttitel.

Under 2007 hade garantiverksamheten intäkter i form av garantiavgifter och subventionerade avgifter från statsbudgeten på tillsammans 208 miljoner kronor samt räntor på garantireserven på 79 miljoner kronor. Verksamhetens hade också intäkter genom minskade reservationer för framtida garantiförluster med 1 147 miljoner kronor samt minskad nedskrivning för framtida förluster på lånen med kreditrisk med 1 100 miljoner kronor. Under 2007 gjordes även en återbetalning till statsbudgeten med 568 miljoner kronor avseende tidigare erhållna subventionerade garantiavgifter. Efter avdrag för administrationskostnader på 29 miljoner kronor blev resultatet 2007, för garanti- och kreditverksamheten, 1 937 miljoner kronor.

För 2008 och 2009 beräknas resultatet för garanti- och kreditverksamheten till 91 respektive 92 miljoner kronor.

Tabell 13.38 Offentligrättslig verksamhet – Riksgäldskontorets garanti- och kreditverksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	–	1 965 750	28 694	1 937 056
Prognos 2008	–	121 000	30 000	91 000
Budget 2009	–	122 000	30 000	92 000

Verksamheten inom *Statens internbank* i Riksgäldskontoret finansieras sedan 2003 via förvaltningsanslaget, de avgifter som tas ut inom verksamheten förs till inkomsttitel 2557 Avgifter vid statens internbank i Riksgäldskontoret.

Avgifterna är utformade för att vara ett styrmedel i strävan mot ökad effektivisering av den finansiella verksamheten inom staten. För att undvika subventionering har Riksgäldskontoret även möjlighet att ta ut avgifter av kunder som inte är myndigheter eller av verksamheter inom andra samhällssektorer än den statliga.

För 2008 och 2009 beräknas avgifterna inom Statens internbank och därmed inleveransen på inkomsttitel till 5,5 respektive 5,0 miljoner kronor.

Tabell 13.39 Offentligrättslig verksamhet - In- och utlåningsverksamheten i Statens internbank

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras
Utfall 2007	5 667	0
Prognos 2008	5 500	0
Budget 2009	5 000	0

Verksamheten *insättningsgaranti och investerarskydd* finansieras via Riksgäldskontorets förvaltningsanslag. Administrationskostnaden för densamma avräknas dock från efterföljande års avgifter och redovisas mot inkomsttitel 2552 *Övriga offentligrättsliga avgifter*. Resterande avgifter placeras på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelse utfärdade av staten. Avgifter för insättningsgaranti och investerarskydd betalas av de institut som omfattas av garantin respektive skyddet.

Tabell 13.40 Offentligrättslig verksamhet – Insättningsgaranti och investerarskydd

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007 ²	8 292	-	11 908	-3 616
Prognos 2008	6 076	-	10 063	-3 987
Budget 2009	10 063	-	8 950	1 113

¹ Beloppet motsvaras normalt av föregående års anslagsförbrukning.² Administrerades av Insättningsgarantinämnden tom 071231.

Regeringens överväganden

Tabell 13.41 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:12 Riksgäldskontoret

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	289 787	289 787	289 787
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	6 291	16 527	23 586
Beslut		769	787
Överföring till/från andra anslag		256	262
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	296 078	307 339	314 422

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 296 078 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 307 339 000 kronor och för 2011 till 314 422 000 kronor.

13.15 Premiepensionsmyndigheten

Premiepensionsmyndighetens (PPM) verksamhet finansieras i huvudsak med avgifter från pensionssparare och för driftskostnaderna anger regeringen ett kostnadstak. Taket avser utgifter för personal, konsulter/övriga köpta tjänster, arbetsplatskostnader, extern information och övriga driftskostnader. I taket ingår även utgifter för amorteringar och räntor på lån för investeringar i anläggningstillgångar samtidigt som avräkning sker för kostnader som finansierats med avgifter från andra än pensions-spararna. Vidare medges lån hos Riksgäldskontoret för rörelsekapitalbehov och för investeringar i anläggningstillgångar. Därutöver har PPM en rörlig kredit för handeln med fondandelar.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 13.42 Offentligrättslig verksamhet – Premiepensionsmyndigheten

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras
Utfall 2007	381 000
Prognos 2008	450 000
Budget 2009	460 000

Utgifterna för PPM:s administration täcks med avgifter som tas ut från pensionsspararna. I utgifterna ingår även kostnader för skulden i Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit för rörelsekapitalbehov. Denna skuld byggdes upp i samband med uppbyggnaden av PPM när behållningarna inom systemet var betydligt lägre än i dag. Skulden ska vara slutamorterad till omkring 2018.

Regeringens överväganden

För att förbättra den ekonomiska styrningen av PPM:s utgifter avser regeringen i likhet med

tidigare år att i regleringsbrevet avseende 2009 för PPM ange den maximala nivån för PPM:s driftskostnader genom att ange ett så kallat kostnadstak. Kostnadstaket under 2008 uppgår till 230 miljoner kronor och för 2009 beräknas kostnadstaket till 265 miljoner kronor. Nivån behöver höjas på grund av ökade utgifter för räntor, amorteringar och information. Kostnader som uppstår inom PPM med anledning av förberedelser för en ny pensionsmyndighet finns inte medtagna i detta belopp. Inte heller utgifter för reformering av premiepensionssystemet och ett eventuellt införande av ett efterlevandeskydd före pensionstid. När nivån på dessa kostnader finns redovisade kommer de att prövas av regeringen i särskild ordning. I kommande budgetpropositioner kommer de eventuella tillkommande kostnaderna att redovisas.

PPM ska ersätta Försäkringskassan, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten för gemensamma administrationskostnader för pensionssystemet. Ersättningen från PPM beräknas uppgå till cirka 67 miljoner kronor under 2009.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2009 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 9 000 000 000 kronor för att tillgodose Premiepensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar.

Skälen för regeringens förslag: PPM har en särskild kredit enligt 23 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Krediten ska användas för att finansiera likviditetsbehovet i samband med den dagliga fondhandeln inom PPM. Behovet av krediten föranleds av det underskott som uppstår på grund av samtidiga köp- och säljtransaktioner med olika likviddaggar för fonderna och behovet av handelslager i syfte att effektivisera handeln. De faktorer som framförallt har betydelse för utvecklingen av behovet av krediten är antalet fondbyten, värdet av pensionsspararnas konton och tidsmässig koncentration av fondbyten. Antalet pensions-sparare som utnyttjar så kallade förvaltnings-tjänster och andra PPM-relaterade tjänster hos t.ex. sin bank eller ett förvaltningsföretag har ökat. Utvecklingen pekar också på att utbudet av sådana tjänster kommer att öka ytterligare. PPM bedriver därför ett utvecklingsarbete för att etablera en reglerad samverkan för olika typer av

PPM-relaterade tjänster med de kommersiella aktörerna på pensionsmarknaden. Utvecklingsarbetet medför också att behovet av krediten för handel med fondandelar beräknas kunna minska från 2010.

Antalet fondbyten som genomförs per dag ökar. Antalet fondbyten uppgick till 2,6 miljoner under 2007, vilket är en ökning med 31 procent jämfört med året innan. I början av 2008 disponerade PPM en kredit för handel med fondandelar på högst 4 500 000 miljoner kronor. I samband med beslut om tilläggsbudget 1 2008 höjdes krediten och uppgår nu till 6 500 000 miljoner kronor. Regeringen anser att krediten i Riksgäldskontoret för handel med fondandelar behöver höjas och att den under 2009 bör uppgå till högst 9 000 000 000 kronor.

13.16 1:13 Bokföringsnämnden

Tabell 13.43 Anslagsutveckling för 1:13 Bokföringsnämnden

Tusental kronor				
2007	Utfall	7 984	Anslags-sparande	631
2008	Anslag	8 276	Utgifts-prognos	8 361
2009	Förslag	8 405		
2010	Beräknat	8 660 ¹		
2011	Beräknat	8 842 ¹		

¹ Motsvarar 8 405 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Bokföringsnämndens förvaltningskostnader.

Regeringens övervägande

Tabell 13.44 Härledning av anslagsnivån 2009-2011, för 1:13 Bokföringsnämnden

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	8 276	8 276	8 276
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	129	384	566
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	8 405	8 660	8 842

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 8 405 000 kronor. För 2010 beräknas anslaget till 8 660 000 kronor och för 2011 till 8 842 000 kronor.

13.17 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter

Tabell 13.45 Anslagsutveckling för 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering	Belopp
2007	Utfall	1 747	Anslags-sparande	53
2008	Anslag	1 800	Utgifts-prognos	1 225
2009	Förslag	1 800		
2010	Beräknat	1 800		
2011	Beräknat	1 800		

Anslaget används för att finansiera garantiavgift för Sveriges Hus i Sankt Petersburg.

I enlighet med garantimodellen ska även anslaget kunna belastas om garantier till vissa

internationella finansieringsinstitut behöver infrias.

Anslaget används också för att finansiera årliga medlemsavgifter i Europarådets utvecklingsbank (CEB) samt i Bruegel.

Regeringens överväganden

Tabell 13.46 Härledning av anslagsnivån 2009-2011, för 1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	1 800	1 800	1 800
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	1 800	1 800	1 800

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Från och med 2009 bör anslagsändamålet utvidgas till att även avse en mindre årlig medlemsavgift till Bruegel.

Bruegel är ett oberoende europeiskt institut - en tankesmedja som startades 2005 i Bryssel samt som har ett 15-tal EU-länder och ledande europeiska företag som medlemmar.

Inför EU-ordförandeskapet hösten 2009 är det viktigt att Sverige blir medlem i Bruegel, då den är inriktad på områden som har relevans för ekonomisk-politiskt beslutsfattande i EU.

Det vidgade anslagsändamålet genomförs inom anslaget ram, då Riksgäldskontoret beslutat om en lägre garantiavgift för A/O Dom Shvetsii fr.o.m. 2009.

Regeringen föreslår att anslaget för 2009 uppgår till 1 800 000 kronor. För 2010 och 2011 beräknas anslaget till 1 800 000 kronor.

14 Riksrevisionen

14.1 Riksrevisionen

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt och ansvarar för granskning av statlig verksamhet. Enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. omfattar granskningen såväl effektivitetsrevision som årlig revision. Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen företräder Riksrevisionen Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Riksrevisionen ska bedriva internationellt utvecklingssamarbete och får även i övrigt inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området. För sin verksamhet disponerar Riksrevisionen anslagen 1:15 *Riksrevisionen* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

14.2 Mål för Riksrevisionen

14.2.1 Uppgifter

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen. Riksrevisionens verksamhet tar sin utgångspunkt i den roll och de uppgifter som riksdagen lagt fast i regeringsformen och i övrig lagstiftning. Riksrevisionen reviderar hela beslutskedjan i den verkställande makten och förser riksdagen med ett kvalificerat beslutsunderlag. Detta ställer stora krav på myndigheten. Riksrevisionen och dess verksamhet måste präglas av hög effektivitet och kvalitet. Riksrevisionen bör

sträva efter att utföra sina uppgifter på ett sådant sätt att myndigheten utgör ett föredöme i statsförvaltningen.

14.2.2 Verksamhetsmål

Riksrevisionen redovisar sin verksamhet i tre verksamhetsgrenar årlig revision, effektivitetsrevision och internationell verksamhet.

Uppgifterna för de två revisionsgrenarna har lagts fast i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Årlig revision ska utföras enligt god revisionssed. Den ska ha till syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter. Målet för årlig revision är att på utsatt tid och i enlighet med god revisionssed avge revisionsberättelser i enlighet med lagen om revision av statlig verksamhet m.m.

Effektivitetsrevision ska främst ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet i övrigt men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen ska främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser. Målet för effektivitetsrevision är att den ska utföras inom hela Riksrevisionens mandat och bedrivas i enlighet med den av riksrvisorerna fastställda inriktningen såsom den redovisas i granskningsplanen för 2008. Exempel på inriktningar i granskningsplanen för 2008 är Offentliga finanser, Staten och arbetsmarknaden, Effektiv förvaltning, Statliga bolag och stiftelser, och Hållbara transfereringssystem.

Verksamhetsgrenen *Internationell verksamhet* bedrivs med utgångspunkt i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen. Enligt denna företräder Riksrevisionen Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang. Riksrevisionen ska också bedriva internationellt utvecklingssamarbete i enlighet med vad riksdagen har beslutat. Även i övrigt får Riksrevisionen inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området.

Åtaganden som normalt åvilar ett nationellt revisionsorgan, dvs. internationell samverkan och kontakter, EU-arbete samt revision av internationella organisationer finansieras över anslaget 1:15 *Riksrevisionen*¹⁵. Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete finansieras över utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, anslaget 1:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete*¹⁶. Målet för verksamhetsgrenen internationell verksamhet är att Riksrevisionen ska delta som en framstående aktör inom utvecklingen av offentlig revision i Sverige och världen.

Kommunikation och kunskapsspridning av revisionens resultat är en viktig del av Riksrevisionens verksamhet. I Riksrevisionens uppgifter ingår även att företräda statlig revision i olika sammanhang. För att ge en tydlig bild av denna del av myndighetens verksamhet redovisas dessa uppgifter i särskild ordning.

14.3 Resultatredovisning

14.3.1 Resultat

Riksrevisionen har nått målen inom årlig revision. Revisionsberättelser har lämnats i rätt tid och enligt god revisionssed. Granskningen har omfattat de objekt som framgår i lag. Kostnaderna för årlig revision har ökat med knappt två procent jämfört med 2006. Den dominerande delen av årlig revision, revision av myndigheter, ligger på i stort sett samma nivå 2007 som 2006. Revision av bolag och stiftelser

har ökat genom en inriktning och koncentration på färre bolag där en mer kraftfull insats genomfördes.

Riksrevisionen har genomfört effektivitetsgranskningar i allt väsentligt inom ramen för den fastslagna inriktningen av granskningen. Riksrevisionen har under året slutfört 30 granskningsrapporter, vilket innebär att det kvantitativa mål som sattes upp i verksamhetsplanen för 2007 har nåtts.

Kostnaderna för effektivitetsrevision har ökat med drygt 18 miljoner kronor. Detta är en följd av den ökade satsningen på granskningsverksamheten. Riksrevisionen har tillfört granskningen kompetens både genom att utveckla och rekrytera personal och genom att i högre grad anlita externa specialister. I jämförelse med 2006 har styckkostnaden ökat med knappt 8 procent från 3,1 till 3,3 miljoner kronor. Av årets kostnader om 99,1 miljoner kronor för granskningar som avslutats under året har 89,6 miljoner kronor använts för under året publicerade granskningar. Resterande 9,4 miljoner kronor har använts för förstudier och granskningar som inte resulterat i publicerad rapport, vilket är en avsevärd minskning i förhållande till 2006.

Riksrevisionen har medverkat i arbetet med att utveckla samarbetet mellan de nationella revisionsorganen i EU:s medlemsländer och den Europeiska revisionsrätten. I syfte att dra nytta av samarbetet inom INTOSAI¹⁷ för den egna granskningsverksamheten och för att bidra till den internationella utvecklingen av offentlig revision har Riksrevisionen också deltagit i några av INTOSAI:s kommittéer. Riksrevisionen har därvid också framgångsrikt lett INTOSAI:s arbete med att utveckla internationella riktlinjer för finansiell revision inom offentlig verksamhet.

Det internationella utvecklingssamarbetet har under året bedrivits med hög intensitet. Verksamheten är nu etablerad på i stort sett avsedd nivå. Särskild uppmärksamhet har ägnats utvecklingen av projekten. Därmed har det avslutade stora projektet i Moçambique i stor utsträckning kunnat ersättas med ökad verksamhetsvolym i både gamla och nya projekt. Under 2007 har lagstiftningen inom revisionsområdet och

¹⁵ Tidigare benämnt 90:1 Riksrevisionen

¹⁶ Tidigare benämnt 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete

¹⁷ International Organisation of Supreme Audit Institutions. Det internationella samarbetsorganet för nationella revisionsorgan med medlemsorgan från närmare 190 länder.

revisionsorganets relation till såväl den verkställande makten som parlamentet varit i fokus i flertalet projekt. Under året har projekt bedrivits med AFROSAI-E (den regionala samarbetsorganisationen för engelskspråkiga revisionsorgan i Afrika), Bosnien och Hercegovina, Botswana, Malawi, Moldavien, Rwanda och Tanzania.

Kostnaderna för den internationella verksamheten har minskat med knappt fem miljoner kronor. Minskningen är hänförlig till en tillfällig nedgång i det internationella utvecklingssamarbetet samt att övriga delar inom den internationella verksamheten redovisar minskade kostnader.

Genom att riksdag och regering får kunskap om hur fattade beslut faktiskt har genomförts och samtidigt får ett underlag för åtgärder kan revisionen leda till att skattepengarna används effektivt och redovisas på ett riktigt sätt. För att uppnå detta är det en förutsättning att Riksrevisionens resultat och iakttagelser är efterfrågade och tydligt kommunicerade med relevanta målgrupper. Det innebär att kommunikation och kunskapsspridning av revisionens resultat är en viktig del av Riksrevisionens verksamhet. I Riksrevisionens uppgifter ingår även att företräda statlig revision i olika sammanhang. Bland de resultat som kan nämnas här finns den årliga rapporten och uppföljningsrapporten.

Tabell 14.1 Kostnadernas fördelning mellan verksamhetsgrenarna

Miljoner kronor

Årlig revision	125,1
Effektivitetsrevision	138,1
Internationell verksamhet	53,7
Övrig avrapportering och externa kontakter	18,4

14.3.2 Analys och slutsatser

Resultaten av Riksrevisionens verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning. Riksrevisionen redovisar även i en särskild skrift en uppföljning av genomförda granskningar. Detta är bl.a. ett resultat av finansutskottets önskemål om en redovisning av effekterna av Riksrevisionens granskningar (bet. 2005/06:FiU25).

Verksamhetens volym har vad gäller revisionsverksamheten nått den av riksdagen anvisade nivån. För anslaget 90:1 *Riksrevisionen* har något

mer än anvisat anslag förbrukats. Inriktningen för 2007 var att öka resursinsatsen inom effektivitetsrevisionen. Denna satsning har också kunnat genomföras. Styrelsen bedömer att verksamheten fortsatt bör bedrivas på en oförändrad nivå och att anslagstilldelningen de kommande åren endast bör påverkas av pris- och löneomräkning.

För anslaget 8:5 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete* har 92 procent av anslaget utnyttjats. Detta är en minskning jämfört med föregående år. Verksamhetsvolymen under andra halvåret 2007 motsvarar emellertid den anvisade anslagsnivån. Styrelsen bedömer att verksamheten fortsatt bör bedrivas på en nominellt oförändrad nivå.

14.4 Revisionens iakttagelser

Finansutskottet har uppdragit åt en revisionsbyrå att utföra extern revision av Riksrevisionen. Revisionen har i sin revisionsberättelse bedömt Riksrevisionens årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande.

14.5 Budgetförslag

14.5.1 1:15 Riksrevisionen

Tabell 14.2 Anslagsutveckling för 1:15 Riksrevisionen

Tusental kronor

2007	Utfall	283 987	Anslags-sparande	6 951
2008	Anslag	290 138 ¹	Utgifts-prognos	300 213
2009	Förslag	287 457		
2010	Beräknat	296 321 ²		
2011	Beräknat	302 603 ²		

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 287 457 tkr i 2009 års prisnivå.

Anslaget används för Riksrevisionens förvaltningskostnader utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Riksdagsstyrelsens yttrande

Riksdagsförvaltningen (riksdagsstyrelsen) ska yttra sig över Riksrevisionens budgetunderlag.

Riksdagsstyrelsen yttrade sig den 7 maj 2008 över Riksrevisionens budgetunderlag. Yttrandet saknar invändningar mot förslagets innehåll.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

All årlig revision som Riksrevisionen utför är avgiftsfinansierad. Inkomsterna tillförs inkomsttitel 2558 *Avgifter för årlig revision*.

Tabell 14.3 Offentlighetsrättslig verksamhet Avgifter för årlig revision, inkomsttitel 2558

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	132 215		125 051	7 164
Prognos 2008	125 000		125 000	0
Budget 2009	125 000		125 000	0

Tabell 14.4 Uppdragsverksamhet Avgiftsfinansierade internationella uppdrag

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2007	2 220	1 785	435
Prognos 2008	100	100	0
Budget 2009	100	100	0

Riksrevisionens styrelses överväganden

Tabell 14.5 Härledning av anslagsnivån 2009–2011, för 1:15 Riksrevisionen

Tusental kronor

	2009	2010	2011
Anvisat 2008¹	284 825	284 825	284 825
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 632	11 496	17 778
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	287 457	296 321	302 603

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2007 (bet. 2007/08:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2008 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Riksrevisionens styrelse föreslår att anslaget 1:15 *Riksrevisionen* för 2009 anvisas med 287 457 000 kronor och att anslaget för 2010 och 2011 beräknas till 296 321 000 kronor respektive 302 603 000 kronor.

Riksrevisionens styrelses förslag: Riksrevisionen bemyndigas att för 2009 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten intill ett belopp av 30 000 000 kronor.

Bilaga 1

Statsförvaltningens utveckling

Bilaga 1

Statsförvaltningens utveckling

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
2. Organisations- och strukturförändringar	7
2.1 Förändringar i myndighetsorganisationen.....	7
2.2. Aktuella utredningar	8
2.3 Bedömningar av framtida personalkonsekvenser	10
3. Kompetensförsörjning i staten	15
3.1 Anställda i staten	15
3.2 Ålderstruktur i staten.....	16
3.3 Könsfördelning i staten.....	17
3.4 Etnisk och kulturell mångfald	18
3.5 Tillgänglighet i staten.....	19
3.6 Personälrlighet i staten	19
3.7 Antal uppsägningar i staten	20
3.8 Arbetsmiljö och sjukfrånvaro i staten.....	21
3.9 Myndigheternas personalansvarsnämnder och Statens ansvarsnämnd	22
3.10 Lönenivåer och lönebildning	23
Underbilaga 1.1 Myndighetschefer och ordförande i styrelsemyndigheter	29
Myndighetschefer 2008-09-08	31
Ordförande i styrelsemyndigheter 2008-09-01	36

Tabellförteckning

2.1 Personalkonsekvenser i Försvarsmakten	10
3.1 Antal statligt anställda 2003–2007 fördelade på kvinnor och män.....	15
3.2 Andelen kvinnor och män fördelat på olika kompetens kategorier 2007.....	15
3.3 Andel visstidsanställda i staten fördelade på sektor för kvinnor och män 2007	16
3.4 Antal personer med nybeviljad ålderspension, 1999 och 2004–2007.....	16
3.5 Antal personer i arbete som är 67 år eller äldre, 2003–2007	17
3.6 Beviljade delpensioner, 2003–2007	17
3.7 Fördelningen den 8 september 2008 av kvinnor och män bland myndighetschefer som regeringen utnämnt.....	18
3.8 Andel med utländsk bakgrund bland statsanställda, nyanställda i staten och i hela befolkningen, 2002–2007	18
3.9 Andel anställda med utländsk bakgrund fördelade på kompetens kategorier och kön, 2004–2007	18
3.10 Andelen anställda med utländsk bakgrund inom olika sektorer och kompetens kategorier, 2007.....	19
3.11 Myndigheternas tillgänglighetsarbete	19
3.12 Inflowe till Trygghetsstiftelsen 2006–2007 fördelat på sektorer.....	20
3.13 Sjukfrånvaro i staten i förhållande till tillgänglig arbetstid fördelad på sektor och kön, 2007.....	21
3.14 Personer med nybeviljad tillfällig sjukpension respektive sjukpension, 1999–2007	22
3.15 Personalansvarsärenden, typ av ärende och utfall 2007	23
3.16 Inkomna ärenden till Statens ansvarsnämnd uppdelade efter yrkeskategorier, 2003–2007	23
3.17 Nominell och real löneutveckling i statlig sektor, 1997–2007.....	24

Diagramförteckning

3.1 Statsanställda som uppnår pensionsålder, 2008–2017	16
3.2 Åldersstrukturen i staten och på arbetsmarknaden totalt, 2007.....	16
3.3 Medianålder då statsanställda kvinnor och män lämnat sin anställning i pensioneringssyfte, 1999–2007	17
3.4 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, 1999–2007.....	18
3.5 Personalrörlighet fördelad på kompetenskategori och ålder, 2006–2007.....	20
3.6 Total sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid, 2003–2006	21
3.7 Sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid uppdelat på kön och ålder, 2003 och 2007	21
3.8 Antal personalansvarsärenden och antal ärenden som lett till åtgärd, 2001– 2007	22
3.9 Genomsnittlig månadslön i olika sektorer på arbetsmarknaden, 2006	23
3.10 Löneutvecklingen i staten, september 2006 – september 2007.....	23
3.11 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden 1994–2006	24
3.12 Löneskillnader mellan kvinnor och män i staten uppdelat på förklaringsfaktorer, 2000–2007.....	25

1. Inledning

Regeringen ger i denna bilaga en allmän beskrivning av statsförvaltningens utveckling i termer av organisations- och strukturförändringar. Vidare redovisas bedömningar när det gäller framtida personalkonsekvenser för staten.

Regeringen redovisar årligen i budgetpropositionen sin bedömning av den statliga arbetsgivarpolitiken och dess utveckling till riksdagen, se utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, avsnitt 5.3. I denna bilaga redovisas regeringens övergripande iakttagelser för 2007.

2. Organisations- och strukturförändringar

Regeringen redogör nedan kortfattat för de övergripande organisations- och strukturförändringar som skett under året samt för genomförda och pågående förändringar i myndighetsorganisationen.

Antalet statliga myndigheter har minskat med cirka två tredjedelar under en femtonårsperiod. 2007 är första året på 2000-talet då antalet anställda minskar.

Som redovisats i avsnitt 3 kan utvecklingen av antalet myndigheter inom statens olika verksamhetsområden många gånger förklaras av politiska prioriteringar och tyngdpunktsförskjutningar. Regeringen anser inte att statistiken över myndigheter i statsförvaltningen tidigare har varit entydig och fullständig. Som ett led i arbetet med att skapa en mer överskådlig och tydlig bild av förvaltningsstrukturen har regeringen därför beslutat om förordningen (2007:755) om det allmänna myndighetsregistret. I förordningen, som trädde i kraft den 1 januari 2008, ges Statistiska centralbyrån i uppdrag att föra ett register över statliga myndigheter och organisationer. Registret innehåller bl.a. uppgifter om hur många och vilka myndigheter som finns i statsförvaltningen. Myndighetsregistret är fortfarande under utveckling.

Aktuell statistik från myndighetsregistret visar att det för närvarande finns 532 myndigheter.

2.1 Förändringar i myndighetsorganisationen

Som ett led i arbetet med att förstärka och effektivisera den statliga förvaltningen har regeringen genomfört och inlett en rad organisationsförändringar. Nedan redovisas vilka förändringar i myndighetsorganisationen som genomförts eller beslutats sedan budgetpropositionen för 2008.

Antalet myndigheter har minskat med 27 från den 1 januari 2007 till den 1 januari 2008. Under året har 32 myndigheter avvecklats och 5 har inrättats. En stor del av minskningen beror på att Arbetsmarknadsverket och de 20 länsarbetsnämnderna har avvecklats och ersatts av den nya myndigheten Arbetsförmedlingen.

Justitiedepartementet

Registernämnden avvecklades den 31 december 2007 och Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden bildades den 1 januari 2008. Uppgiften för den nya myndigheten är bl.a. att utöva tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel och kvalificerade skyddsidentiteter samt över Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter.

Försvarsdepartementet

Räddningsverket, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar avvecklas den 31 december 2008 och ersätts med Myndigheten för samhällsskydd.

Överklagandenämnden för totalförsvaret tillfördes nya uppgifter och ombildades den 1 januari 2008 till Statens överklagandenämnd som tillhör Finansdepartementets verksamhetsområde.

Den 1 januari 2008 inrättades Försvarshögskolan som statlig högskola.

Socialdepartementet

Institutet för psykosocial medicin avvecklades den 1 oktober 2007. Verksamheten övergick till högskoleväsendet (Stockholms universitet och Karolinska institutet).

Regeringen avser att inrätta en ny myndighetsinspektion för socialförsäkringen den 1 juli 2009. Myndigheten ska genom en systematisk system- och effektivitetsgranskning värna rätts säkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet.

Som en konsekvens av det reformerade statliga tandvårdsstödet ombildades Läkemedelsförmånsnämnden den 1 september 2008 till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV). Dessutom har Nämnden för statligt tandvårds-

stöd inrättats vid myndigheten. TLV administrerar därmed två nämnder.

En ny myndighet för administration av pensioner ska bildas den 1 januari 2010. Myndigheten tar över Premiepensionsmyndighetens uppgifter samt vissa uppgifter från Försäkringskassan.

Finansdepartementet

Insättningsgarantinämnden avvecklades som egen myndighet den 1 januari 2008 och verksamheten fördes över till Riksgäldskontoret, där nämnden ingår som ett särskilt beslutsorgan.

Ekonomiska rådet avvecklades den 1 november 2007 och Finanspolitiska rådet bildades den 1 augusti 2007.

Överklagandenämnden för totalförsvaret tillfördes nya uppgifter och ombildades den 1 januari 2008 till Statens överklagandenämnd. Nämnden har ingen egen personal, utan har Kammarkollegiet som värdmyndighet.

Som framgår av utgiftsområde 2, avsnitt 3, kommer Verva att avvecklas den 31 december 2008 och ett råd för strategisk kompetensförsörjning samt en e-delegation att bildas.

Utbildningsdepartementet

Myndighetsstrukturen på skolområdet ändras under 2008. Den 30 juni avvecklades Specialpedagogiska institutet och Specialskolemyndigheten. Verksamheten vid de båda myndigheterna övergick till Specialpedagogiska skolmyndigheten som bildades den 1 juli. Till denna myndighet förs också verksamheter från Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus), som avvecklades den 30 juni. Den 30 september avvecklas Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande. Den 1 oktober bildas Statens skolinspektion.

Statens ljud- och bildarkiv avvecklas som en egen myndighet den 1 januari 2009. Verksamheten inordnas i Kungl. biblioteket. Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning avvecklas från och med den 1 januari 2009. I samband med detta övertas viss verksamhet av Högskoleverket och Verket för högskoleservice.

Miljödepartementet

Den 1 juli 2008 bildades den nya Strålsäkerhetsmyndigheten. Samtidigt avvecklades Statens kärnkraftsinspektion och Statens strålskyddsinstitut.

Näringsdepartementet

Nutek, Institutet för tillväxtpolitiska studier och Glesbygdsverket avvecklas som egna myndigheter den 31 mars 2009. Två nya myndigheter ska bildas inom Utgiftsområde 24 Näringsliv: Tillväxtverket och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser.

Energimarknadsinspektionen skildes från Energimyndigheten och blev en egen myndighet den 1 januari 2008.

Stängselnämnden avvecklas den 31 december 2008. Verksamheten tas över av den nya Transportstyrelsen.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

En utredning har föreslagit att Handikappombudsmannen, Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Ombudsmannen mot etnisk diskriminering ska slås samman till en myndighet (SOU 2006:22). En utredare har tillsatts för att bilda den nya myndigheten Diskrimineringsombudsmannen den 1 januari 2009.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna avvecklades den 1 januari 2008 då den nya myndigheten Arbetsförmedlingen bildades.

2.2. Aktuella utredningar

En särskild utredare har föreslagit att Statens kriminaltekniska laboratorium ska slås ihop med Rättsmedicinalverket.

En särskild utredare (dir. 2008:60) har fått i uppdrag att göra en översyn av de myndigheter som bedriver verksamhet inom smittskyddsområdet, främst Socialstyrelsen och Smittskyddsinstitutet.

De förslag som lämnas i betänkandet Samordnad och tydlig tillsyn av socialtjänsten (SOU 2007:82) har tagits emot positivt av flertalet remissinstanser och regeringen avser att under 2009 återkomma till riksdagen med förslag på en tillsynsreform inom det sociala området. Grunden för reformen bör vara att tillsynen av socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska slås ihop och samordnas i Socialstyrelsen, att barnperspektivet i tillsynen ska stärkas, att tillsynen ska tydliggöras samt att ambitionsnivån och effektiviteten i tillsynen ska öka. Regeringen kommer också att föreslå att staten övertar

ansvaret för den löpande tillsynen från kommunerna.

En särskild utredare (dir. 2007:57) har fått i uppdrag att ur ett patientsäkerhetsperspektiv se över bl.a. ansvarssystemet inom hälso- och sjukvården samt det regelverk som styr Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över stabsorganisationen och dess verksamhet. Utredningen Ett stabsstöd i tiden (SOU 2008:22) föreslår bl.a. att Arvsfondsdelegationen förs över från Regeringskansliet till Kammarkollegiet, i syfte att frigöra resurser för att möjliggöra en koncentration på Regeringskansliets huvuduppgifter. Regeringen bedömer att Stabsutredningens betänkande inte ger tillräckligt underlag för att avgöra hur Arvsfondsdelegationens kansli bör organiseras i framtiden.

En utredning, Utredningen om utvärdering av myndighetsorganisationen för forskningsfinansiering (dir. 2007:102), har i sitt betänkande (SOU 2008:30) föreslagit att en ny och samordnad forskningsfinansierande myndighet, Forsknings- och innovationsmyndigheten, bildas. Enligt förslaget ska den nya myndigheten ta över den statliga forskningsfinansiering som i dag hanteras av Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Vinnova, Rymdstyrelsen och Polarforskningssekretariatet samt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och eventuellt ytterligare tillkommande forskningsfinansiering som hanteras av andra myndigheter.

Yrkeshögskoleutredningen har lämnat förslag om att införa en ny yrkeshögskola från den 1 juli 2009 (SOU 2008:2). En ny myndighet för yrkeshögskolan föreslås, som tar över uppgifter från Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning (KY-myndigheten), Skolverket och Myndigheten för skolutveckling. KY-myndigheten i Hässleholm avvecklas därmed. Huvuduppgifter för den nya myndigheten blir att säkerställa utbildningarnas kvalitet och deltagarnas rätts-säkerhet samt att fördela det statliga ekonomiska stödet.

Autonomiutredningen (dir. 2007:158) ska senast den 5 december 2008 lämna förslag till olika verksamhetsformer för universitet och högskolor i syfte att öka lärosätenas frihet.

En utredning, Ansvar inom livsmedelskedjan (dir. 2007:166), ska se över verksamheterna vid Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska

anstalt, Fiskeriverket och Livsmedelsverket. Syftet är att pröva omfattningen av det statliga åtagandet, effektivisera verksamheten och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan myndigheterna. Utredningen ska redovisa sitt betänkande senast den 1 december 2008.

Utredningen om Naturvårdsverket har i sitt betänkande (SOU 2008:62) föreslagit att en ny myndighet, Miljömålsinstitutet, bildas för att förstärka den självständiga granskningen och utvecklingen av miljöarbetet. Utredningen föreslår även att Miljömålsrådet flyttas från Naturvårdsverket till den nya myndigheten.

En utredning har föreslagit att Statens väg- och trafikforskningsinstitut ombildas till ett statligt aktiebolag samt att Statens institut för kommunikationsanalys slås samman med Institutet för tillväxtpolitiska studier (SOU 2007:49).

En utredning har föreslagit att Vägverket Produktion, Vägverket Konsult och Banverket Projektering bolagiseras den 1 januari 2009 (SOU 2007:78).

En utredning har föreslagit att en ny myndighet, Transportstyrelsen, bildas den 1 januari 2009 (SOU 2008:44). Myndigheten ska svara för all norm- och tillståndsgivning samt för tillsynsregler för de fyra transportslagen. I ett första steg föreslås att all verksamhet vid Luftfartsstyrelsen och Järnvägsstyrelsen samt viss verksamhet vid Vägverket, Banverket, Sjöfartsverket, Tullverket och Boverket förs över till den nya myndigheten, och från år 2010 även vissa uppgifter från länsstyrelserna.

Lotsutredningen har i sitt betänkande (SOU 2008:53) föreslagit att Sjöfartsverket ska utvecklas mot att vara en beställarmyndighet i stället för att ha en omfattande egen produktion. Bland annat föreslår utredningen att sjömätning, underhåll av nyttotrafikens farleder och lots-tjänster ska handlas upp. Verket föreslås upphöra med att sköta farleder för fritidsbåtar och producera sjökort för fritidssjöfart.

En koordinator för museisektorn (dir. 2007:22) har utsetts med uppgift att pröva olika former för ökad samverkan kring administration, föremålshantering och sektorsforskning. En delredovisning lämnades den 14 oktober 2007. Uppdraget ska slutredovisas den 15 februari 2009.

En kommitté, Kulturutredningen (dir. 2007:99), har tillsatts för att se över kulturpolitikens inriktning och arbetsformer. Bland annat ska en översyn göras av den statliga för-

valtningsorganisationen på kulturområdet. Syftet är att göra strukturen tydligare, enklare samt mer transparent och funktionell. Utredningen ska ha avslutat sitt arbete den 31 december 2008.

Utredningen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring pågår fram till den 30 september 2008 och har i sitt delbetänkande, som lämnades i maj 2008 (SOU 2008:54), lämnat förslag om att det i samband att en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring införs även inrättas en ny uppborgsmyndighet som bl.a. ska administrera den statliga avgiften för dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa. Utredningen föreslår, i enlighet med sina direktiv, att en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring ska träda i kraft från den 1 januari 2010, vilket skulle innebära att myndigheten behöver börja inrättas under andra halvåret 2009. Om den nya myndigheten inrättas kan det få konsekvenser för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens uppgifter.

2.3 Bedömningar av framtida personalkonsekvenser

Nedan redovisas respektive departements bedömningar av framtida personalkonsekvenser som följer av förslagen i denna budgetproposition och andra propositioner som lämnats till riksdagen under året. Bedömningen avser åren 2008–2011.

Bedömningarna är liksom tidigare år preliminära eftersom det finns många osäkra faktorer. Huruvida bedömda minskningar av personalen faktiskt leder till uppsägningar och arbetslöshet är något som inte kan förutses. I övrigt anges kommentarer under respektive utgiftsområde.

Justitiedepartementet:

Antalet anställda inom polisorganisationen kommer att öka till följd av regeringens satsning på att det ska finnas 20 000 poliser år 2010.

Inskrivningsverksamheten övergick den 1 juni 2008 från sju tingsrätter till Lantmäteriverket. Ungefär 180 personer vid tingsrätterna berörs.

Under föregående år ökade Kriminalvården antalet årsarbetskrafter med cirka 400 personer. Den fortsatta utbyggnaden av antalet häktes- och anstaltsplatser innebär även ett ökat antal anställda med tyngdpunkt på år 2010. Huvudsakligen är det personalen inom anstalt och häkte som kommer att öka i antal.

Antalet nya asylsökande bedöms minska under åren framöver. Även om Migrationsverket kommer att få nya arbetsuppgifter i samband med införandet av nya regler för arbetskraftsinvandring och ett ökat antal arbetstillståndsärenden att pröva, kommer Migrationsverket att behöva göra en viss anpassning av verksamheten med färre antal anställda. Samtidigt kommer migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen att behöva öka antalet anställda då de förväntas få fler ärenden. Sammantaget innebär detta en viss minskning av antalet anställda inom migrationsområdet.

I enlighet med regeringens proposition 2007/08:100 tar Säkerhetspolisen från och med 2009 över ansvaret för de transporter av statsråden som i dag utförs av Regeringskansliet. Mot bakgrund av detta övergår upp till 17 anställda från Regeringskansliet till Säkerhetspolisen.

Utrikesdepartementet:

De förslag som läggs i förevarande proposition bedöms inte leda till några större personalkonsekvenser vid myndigheter inom Utrikesdepartementets ansvarsområde.

Försvarsdepartementet:

Försvarsmaktens arbete med att genomföra den personella omstrukturering som föranleddes av riksdagens försvarspolitiska inriktningsbeslut 2004 (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143, prop. 2004/05:43, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143) fortgår. Som framgår av tabellen nedan bedöms personalgenomströmningen i Försvarsmakten öka. Det beror bl.a. på de tidsbegränsade anställningar av personal på soldatnivå som följer med den successivt ökande ambitionsnivån i den internationella, fredsfrämjande verksamheten. Den bedömda ökningen 2011 förorsakas av att vårt land då, i likhet med det första halvåret 2008, åter ansvarar för att sätta upp en multinationell stridsgrupp inom ramen för EU:s snabbinsatsförmåga.

Tabell 2.1 Personalkonsekvenser i Försvarsmakten

Personer				
År	2008	2009	2010	2011
Minskning	1 300	2 300	1 200	1 600
Ökning	1 200	1 700	1 800	3 500
Summa	- 100	- 600	600	1 900

Regeringen förutser att den fortsatta utvecklingen inom försvarsområdet och resultatet av den pågående utredningen om en föränd-

rad totalförsvarsplikt (dir. 2007:147) ytterligare kommer att förändra behovet av anställda i Försvarsmakten.

Regeringen förbereder inrättandet av en ny myndighet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, den 1 januari 2009. I samband med detta kommer de nuvarande myndigheterna Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk och Styrelsen för psykologiskt försvar att avvecklas.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap kommer att ha två egna utbildningsplatser i egen regi, en på Sandö och en i Revinge. Statens räddningsverks nuvarande utbildningsplatser i Skövde och i Rosersberg kommer således inte att ingå i den nya myndigheten. Regeringen har med anledning av denna förändring gett en särskild utredare i uppdrag att se över möjligheterna att få en annan huvudman att bedriva verksamhet på dessa platser. Förändringen berör ca 200 anställda som idag är anställda vid Statens räddningsverk. För övrig verksamhet sker bemanningen av den nya myndigheten med beaktande av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. I samband med denna förändring föreslås i denna proposition att den signal-skyddsverksamhet som Krisberedskapsmyndigheten bedriver i Sollefteå ska inordnas i Försvarets radioanstalt den 1 januari 2009. Denna förändring berör ca åtta personer.

Utredaren som förbereder bildandet av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har gjort bedömningen att den nya myndigheten, utöver de förändringar som beskrivits ovan, kommer att ha ca 150 befattningar färre än de nuvarande myndigheterna.

Socialdepartementet:

Enligt gällande prognos beräknas nettoförändringen av antalet anställda vid Försäkringskassan att innebära en minskning med 1 750 under perioden 2008–2011. Någon hänsyn har härvid inte tagits till effekterna av inrättandet av ny pensionsmyndighet eller en ny tillsynsmyndighet, se nedan.

Under innevarande år beräknas en bruttominskning av antalet anställda med 2 600 personer. Minskningen består av naturliga avgångar (700), pensionsavgångar (700) och uppsägningar (500), varav de senare främst härrör sig från uppsägningar gjorda 2007. Dessutom avslutas 700 tillfälliga anställningar. Samtidigt pågår ersättningsrekryteringar och 250 ny-

rekryteringar till följd av reformer inom sjukförsäkringsområdet.

För 2009 beräknas antalet anställda minska brutto med 2 050 personer. Minskningen består av effektiviseringar i verksamheten (350), naturliga avgångar (700) samt pensionsavgångar (700) och uppsägningar från 2008 (300). Pensionsavgångarna och de naturliga avgångarna beräknas återbesättas genom ersättningsrekryteringar. Dessutom beräknas cirka 450 personer nyrekryteras till följd av reformer inom sjukförsäkringsområdet.

För 2010 beräknas antalet anställda att minska brutto med 1 850 personer. Minskningarna bedöms bestå av effektiviseringar i verksamheten (550), naturliga avgångar (600) samt pensionsavgångar (700). De två sistnämnda kategorierna, 1 300 personer, beräknas återbesättas genom ersättningsrekryteringar. Dessutom beräknas cirka 200 personer nyrekryteras till följd av reformer inom sjukförsäkringsområdet.

För 2011 bedöms bruttominskningen bestå av effektiviseringar i verksamheten (300), naturliga avgångar (600) samt pensionsavgångar (700). De två sistnämnda kategorierna, 1 300 personer, beräknas återbesättas genom ersättningsrekryteringar.

Regeringen avser att inrätta en ny myndighet, Inspektionen för socialförsäkringen, den 1 juli 2009. Myndigheten ska genom en systematisk system- och effektivitetsgranskning värna rättssäkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet. Myndigheten ska byggas upp successivt under den kommande budgetperioden för att från och med 2011 omfatta cirka 60 anställda.

Regeringen förbereder inrättandet av en ny myndighet för administrationen av den allmänna ålderspensionen den 1 januari 2010. Myndigheten övertar den pensionshantering som idag sker på Försäkringskassan och hela Premiepensionsmyndighetens (PPM) verksamhet. På sikt beräknas förändringen leda till rationaliseringar och ett minskat personalbehov.

Som en konsekvens av det reformerade statliga tandvårdsstödet ombildades Läkemedelsförmånsnämnden den 1 september 2008 till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV). Dessutom har Nämnden för statligt tandvårdsstöd inrättats vid myndigheten. TLV administrerar därmed två nämnder. Bland annat till följd av de nya arbetsuppgifterna kommer TLV under 2008 att öka personalstyrkan med

14 personer, från 31 till 45 anställda. Under 2009–2011 beräknas ytterligare personalökningar med två till tre personer årligen.

Sisus verksamhet övergick den 1 juli 2008 till Specialpedagogiska skolmyndigheten. Det innebär att antalet anställda inom Socialdepartementets ansvarsområde minskat med 13 personer.

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över stabsorganisationen och dess verksamhet. Utredningen Ett stabsstöd i tiden (SOU 2008:22) föreslår bl.a. att Arvsfondsdelegationen förs över från Regeringskansliet till Kammarkollegiet, i syfte att frigöra resurser för att möjliggöra en koncentration på Regeringskansliets huvuduppgifter. Regeringen anser, som anförts i avsnitt 2.2, att Stabsutredningens betänkande inte ger tillräckligt underlag för att bedöma den framtida organisationen av Arvsfondsdelegationens kansli.

Finansdepartementet:

På Skatteverket, Tullverket, Statskontoret, Kammarkollegiet, Ekonomistyrningsverket (ESV) och Finansinspektionen beräknas antalet anställda öka under perioden. Detta sker dels till följd av att verksamheter föreslås eller redan har beslutats att tillföras dessa myndigheter, dels till följd av att regeringen i denna proposition föreslår att nya resurser tillförs. Samtidigt sker mindre minskningar av antalet anställda vid några av de större myndigheterna under kommande år till följd av effektiviseringar och rationaliseringar.

När det gäller länsstyrelserna påverkas deras verksamheter av både minskningar och ökningar under åren 2009–2011 (se vidare utgiftsområde 1 Regional samhällsorganisation, avsnitt 8). Sammantaget bedöms dock en minskning ske av antalet anställda.

PPM avvecklas den 31 december 2009. Detta följer av att regeringen i april i år beslutade att PPM och Försäkringskassans pensionsverksamhet ska sammanläggas i en ny gemensam pensionsmyndighet. En utredare har tillsatts som ska förbereda och genomföra bildandet av myndigheten (dir. 2008:52). Som en konsekvens av att PPM avvecklas beräknas personalstyrkan inom Finansdepartementets område minska med ca 200 årsarbetskrafter 2010. Den nya myndigheten redovisas under Socialdepartementets område.

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) kommer att avvecklas den 31 december 2008. Ett

råd för stöd i strategiska kompetensförsörjningsfrågor kommer att inrättas fr.o.m. den 1 januari 2009 och en e-delegation kommer att inrättas vid samma tidpunkt i syfte att ge operativt stöd till förverkligandet av regeringens handlingsplan för e-förvaltning. Avvecklingen av Verva leder till personalminskningar. Övriga konsekvenser av förändringen framgår av utgiftsområde 2, Samhällsekonomi och finansförvaltning, avsnitt 3. Totalt berörs ca 80 personer av förändringen.

Utbildningsdepartementet:

I enlighet med propositionen Nya skolmyndigheter (prop. 2007/08:50, bet. 2007/08:UbU13, rskr. 2007/08:98) förändras myndighetsstrukturen inom skolområdet under 2008.

Den 1 juli 2008 bildades Specialpedagogiska skolmyndigheten. I samband med detta avvecklades Specialpedagogiska institutet (SIT), Specialskolemyndigheten (SPM) och Sisus som egna myndigheter, respektive institut inom Socialstyrelsen. Verksamheten från dessa myndigheter och institutet har överförts till den nya myndigheten.

Myndigheten för skolutveckling (MSU) och Nationellt centrum för flexibelt lärande (CFL) kommer att avvecklas fr.o.m. den 1 oktober 2008 och vissa kärnuppgifter avseende nationella utvecklingsinsatser överförs till Skolverket. Några av CFL:s uppgifter förs till Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Statens skolinspektion inrättas den 1 oktober och övertar Skolverkets ansvar för tillsyn och kvalitetsgranskning samt s.k. tillståndsprövning avseende fristående skolor.

En särskild avvecklingsmyndighet har bildats med uppgift att avveckla SIT, SPM, Sisus, MSU och CFL (dir. 2008:28, U 2008:03).

Den pågående myndighetsöversynen kommer att få personalpolitiska konsekvenser. Omfattningen av dessa går dock ännu inte helt att överblicka.

Statens ljud- och bildarkiv kommer att avvecklas den 31 december 2008. Verksamheten kommer att övergå till Kungl. biblioteket. Cirka 80 personer berörs av förändringen

Antalet studenter på grundnivå och avancerad nivå har ökat något höstterminen 2007 i jämförelse med året innan. Universitet och högskolor föreslås få ökade forskningsresurser under perioden 2009–2011. Sammantaget bedömer regeringen att detta i slutet av perioden

kommer att innebära en ökning av personalvolymen vid universitet och högskolor.

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning kommer att avvecklas den 31 december 2008. Ansvaret för generell information om IT-stödd distansutbildning på högskolenivå, samt förvaltningen av webbplatsen www.netuniversity.se, överfördes till Högskoleverket redan fr.o.m. den 1 juli 2008. Från och med samma tidpunkt överfördes ansvaret för registrering av lärosätenas uppgifter om IT-stödd distansutbildning till Verket för högskole-service. Sammanlagt berörs 14 personer av organisationsförändringen.

Växjö universitet och Högskolan i Kalmar har inkommit till regeringen med en ansökan om att bilda ett universitet fr.o.m. den 1 januari 2010. Regeringen avser att föreslå riksdagen att godkänna att verksamheterna vid Växjö universitet och Högskolan i Kalmar ska ingå i ett universitet. Regeringen avser vidare att lämna ett uppdrag rörande inriktningen av det fortsatta arbetet med en sammanslagning. De personmässiga konsekvenserna av en sammanslagning låter sig inte överblickas för närvarande.

Regeringen avser att inrätta en ny myndighet för yrkeshögskolan och vissa eftergymnasiala utbildningar den 1 juli 2009, och föreslår därmed ett nytt anslag på statsbudgeten för 2009. Myndigheten ska ta över vissa uppgifter från Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning och Statens skolverk.

Jordbruksdepartementet:

Inom Sveriges lantbruksuniversitet påbörjades under 2007 en process med att nyanställa ett antal forskarassistenter och ca 30 professurer har utannonserats. Vissa av dessa tillsätts under 2008 och under 2009 beräknas samtliga 30 vara tillsatta.

Under 2008 har Sametinget förstärkts med medel motsvarande ca fem befattningar.

Livsmedelsekonomiska institutet kommer att avvecklas den 31 december 2008. Verksamheten kommer att övergå till Sveriges lantbruksuniversitet och Lunds universitet. Elva personer berörs av förändringen.

Miljödepartementet:

Den 1 juli 2008 bildades Strålsäkerhetsmyndigheten. I samband med detta avvecklades Statens strålskyddsinstitut och Statens kärnkraftinspektion som egna myndigheter. Verksamheten vid dessa myndigheter har överförs

till den nya myndigheten. Sammanslagningen berör ca 250 personer.

Från och med den 1 juli 2008 ansvarar en särskild utredare för att genomföra avvecklingen av de två myndigheterna. I Avvecklingsmyndigheten för Statens strålskyddsinstitut och Statens kärnkraftinspektion ingår två uppsagda personer.

Den 28 augusti 2008 fattade regeringen beslut om en försäljning av kartförlagsrörelsen vid Lantmäteriverket. Av beslutet framgår att regeringen godkänner en försäljning av verksamheten till Norstedts Förlagsgrupp AB. Ca 50 anställda i Gävle och Stockholm berörs av försäljningen, och samtliga kommer enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd (LAS) att erbjudas fortsatt anställning hos den nye ägaren.

Näringsdepartementet:

Regeringen förbereder inrättandet av en ny myndighet Transportstyrelsen, fr.o.m. den 1 januari 2009. I samband med detta kommer de nuvarande myndigheterna Järnvägsstyrelsen och Luftfartsstyrelsen att avvecklas. Därutöver övergår vissa verksamheter från Vägverket, Banverket, Sjöfartsverket, Tullverket, Boverket och länsstyrelserna till Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen bemannas med beaktande av LAS. Regeringen gör preliminärt bedömningen att det sammanlagda personalbehovet inte kommer att förändras i någon större utsträckning under 2009 och att någon omfattande övertalighet inte kommer att uppstå. Det är ännu för tidigt att bedöma eventuella konsekvenser för den berörda personalen på längre sikt.

Konkurrensverkets anslag föreslås tillföras ytterligare medel till följd av två reformer. Sammantaget möjliggör dessa två reformer att Konkurrensverket tillförs cirka tio nya befattningar från och med 2009 och ytterligare fem befattningar från och med 2010.

Patentbesvärsträtten föreslås tillföras ökade resurser för att införa en beredningsorganisation, vilket medför att antalet anställda beräknas öka marginellt.

Regeringen har gett två särskilda utredare i uppdrag att påbörja förberedelserna för ett överförande av verksamhet vid Vägverket Produktion samt Banverket Projektering och Vägverket Konsult till två statligt helägda bolag. Regeringen kommer inom kort att föreslå riksdagen att dessa bolagiseras. Bolagiseringarna, som beräknas kunna genomföras tidigast den 1 januari 2009, är att betrakta som övergång av verksamhet. Vid överföringen av verksamheterna

kommer enligt regeringens bedömning reglerna i 6 b § LAS att beaktas. Antalet anställda som berörs vid Vägverket är 2 970 och vid Banverket 460.

I enlighet med regeringens proposition En effektivare förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft (prop. 2007/08:78), förbereder regeringen inrättandet av två nya myndigheter: Tillväxtverket och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser.

Båda myndigheterna ska inrättas den 1 april 2009. I samband med detta kommer de nuvarande myndigheterna Verket för näringslivsutveckling (Nutek), Glesbygdsverket, Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) att avvecklas. Verksamheten som bedrivs vid dessa myndigheter kommer tillsammans med den verksamhet som idag bedrivs rörande kommersiell service hos Konsumentverket, att övergå till de nya myndigheterna.

De berörda myndigheterna har för närvarande sammanlagt drygt 400 anställda. Omstruktureringen innebär att antalet anställda totalt sett kommer att minska. Förändringarna bedöms i huvudsak inträffa under 2009 och 2010. Regeringen kan dock inte bedöma omfattningen innan utredarna, i enlighet med sina direktiv (dir. 2008:68 och dir. 2008:69) lämnat underlag som har betydelse i bl.a. detta avseende.

Regeringen avser att flytta huvudmannskapet för flygräddningen från Luftfartsstyrelsen till Sjöfartsverket. Förändringen rör ca tio personer. Regeringen bedömer inte att någon övertalighet kommer att uppstå.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet:

Inrättandet av den nya myndigheten Diskrimineringsombudsmannen den 1 januari 2009 innebär en övergång av verksamheterna vid myndigheterna Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Handikappombudsmannen och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning till den nya myndigheten, som samtliga avvecklas vid årsskiftet. Diskrimineringsombudsmannen ska bemannas med beaktande av reglerna om övergång av verksamhet i 6 b § LAS. De berörda myndigheterna har för närvarande sammanlagt ca 100 anställda som berörs av förändringen. Regeringen kan dock inte bedöma omfattningen av förändringen innan utredaren, i

enlighet med sitt direktiv (dir. 2008:25), lämnat underlag som har betydelse i bl.a. detta avseende.

Ungdomsstyrelsen har till följd av nya uppgifter utökat sina anställda med tre personer under innevarande år.

I samband med överföringen av verksamheten kommersiell service från Konsumentverket till Tillväxtverket och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser överförs även medel för att finansiera två befattningar.

I budgetpropositionen för 2008 ökades tillfälligtvis anslaget till Fastighetsmäklarnämnden med 2,5 Mkr för att komma till rätta med de problem som Riksrevisionen uppmärksammade i sin granskningsrapport (RiR 2007:7). Anslagsökningen användes bl.a. till två befattningar som försvinner 2009 när anslaget återgår till dess ursprungliga omfattning.

I samband med avvecklingen av Integrationsverket tillskapades en avvecklingsmyndighet fr.o.m. den 1 juli 2007. I avvecklingsmyndigheten ingick den 1 januari 2008 70 uppsagda personer. Av dessa beräknas sex personers uppsägningstid gå ut efter det att avvecklingsmyndigheten upphört den 31 augusti 2008. Regeringen har beslutat att den särskilda utredare som har i uppdrag att avveckla vissa myndigheter på utbildningsområdet m.m. (U2008:03) ska ta över arbetsgivaransvaret för de kvarvarande sex personerna.

Kulturdepartementet:

Regeringen bedömer att myndigheten Svenskt biografiskt lexikon (SBL:s) verksamhet bör inordnas i Riksarkivet eftersom det möjliggör en större koncentration på huvuduppgiften och en effektivare administration. Regeringen avser att ge Riksarkivet i uppdrag att förbereda och genomföra ett inordnande av SBL:s verksamhet per den 1 januari 2009. Myndigheten avvecklas därmed den 31 december 2008.

Arbetsmarknadsdepartementet:

Med verkan från och med programperioden 2007–2013 övergår ansvaret att vara revisionsmyndighet för Europeiska socialfonden från Arbetsförmedlingen till ESV. Detta beräknas innebära en minskning av Arbetsförmedlingens personal med cirka sex personer fr.o.m. 2009.

I samband med avvecklingen av Arbetslivsinstitutet tillskapades en avvecklingsmyndighet fr.o.m. den 1 juli 2007. Vid Avvecklingsmyndigheten ingick den 1 januari 2008 184 uppsagda personer. Av dessa beräknas sex

personers uppsägningstid gå ut först under 2009. Eftersom avvecklingsmyndigheten beräknas upphöra den 1 november 2008 förbereder regeringen ett särskilt beslut i denna fråga.

Anslagen för Arbetsmiljöverket har och kommer att minska successivt under perioden 2007–2009. Sammantaget berör dessa neddragningar cirka 240 personer. Regeringen föreslår dock i denna budgetproposition en arbetsmiljö-satsning som innebär att resurserna för Arbetsmiljöverket ökas med 33 miljoner kronor 2009, 44 miljoner kronor 2010 och 47 miljoner 2011. Personalkonsekvenserna av detta kan dock inte bedömas förrän den närmare utformningen av satsningen bestämts.

Regeringskansliet:

Regeringskansliet kommer också att beröras av vissa av de ovan redovisade organisations- och strukturförändringarna. Vilka dessa är framgår av avsnitten som avser Justitie- och Socialdepartementen.

3. Kompetensförsörjning i staten

Med kompetensförsörjning avses här att säkerställa att relevant kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som en myndighet är ålagd och tillgodose dess behov på både kort och lång sikt.

Ansvar för genomförandet av den statliga arbetsgivarpolitiken har till stor del delegerats till de statliga myndigheterna. Det innebär att myndigheterna, utifrån sina uppgifter, har en betydande frihet vad gäller bl.a. att utforma organisation, arbetsprocesser, lönebildning och kompetensförsörjning.

För att regeringen ska kunna följa utvecklingen vad gäller kompetensförsörjningen redovisar myndigheterna varje år sedan 1997 sin kompetensförsörjning till regeringen. Från och med 2003 sker denna redovisning i myndigheternas årsredovisning.

3.1 Anställda i staten

Antalet statsanställda

År 2007 var cirka 240 600 personer anställda i den statliga sektorn.

Tabell 3.1 Antal statligt anställda 2003–2007 fördelade på kvinnor och män

<i>Antal</i>	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinnor	101 900	102 800	114 500	119 800	119 700
Män	122 400	121 800	121 800	122 100	120 900
Samtliga	224 300	224 500	236 300	241 900	240 600

Källa: Arbetsgivarverket. I tabellen ingår samtliga statligt anställda inklusive betings-, dag- eller timanställda. De sistnämnda utgjorde ca 16 600 personer 2007. Ökningen från 2004 till 2005 beror på att Försäkringskassan först fr.o.m. 2005 räknas till den statliga sektorn.

Antalet anställda i staten minskar därmed för första gången på 2000-talet. De största minskningarna återfinns inom Försäkringskassan och Arbetsmarknadsverket, numera Arbetsförmedlingen. Även inom Försvarsmakten har det skett en minskning, men det är den minsta på många år. Minskningarna balanseras delvis av öknings inom Polismyndigheten och Kriminalvården. På flertalet av myndigheterna är dock förändringarna mycket små.

Befattningsstruktur i staten

Ungefär 6 procent av statens anställda ingår i kategorin ledningskompetens, 64 procent i gruppen kärnkompetens och 25 procent i gruppen stödkompetens. Fler män än kvinnor återfinns i gruppen lednings- och kärnkompetens medan kvinnorna utgör majoritet i gruppen stödkompetens.

Tabell 3.2 Andelen kvinnor och män fördelat på olika kompetens kategorier 2007

<i>Procent</i>	Totalt	varav kvinnor	varav män
Ledningskompetens ¹	6	34	66
Kärnkompetens ²	64	47	53
Stödkompetens ³	25	60	40
Oklassade	4	48	52

Källa: Arbetsgivarverket

¹ Ledningskompetens: Personal med formellt personalansvar som har till uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, oavsett om uppgifterna avser kärn- eller stödkompetens.

² Kärnkompetens: Personal med sakområdeskompetens inom myndighetens verksamhetsområde.

³ Stödkompetens: Personal med stödfunktion för lednings- och kärnkompetens, utan specifik sakområdeskompetens inom myndighetens verksamhetsområde.

Andelen visstidsanställda

En knapp femtedel av statens anställda har visstidsanställning och av dessa är något fler kvinnor än män. Andelen visstidsanställda skiljer sig åt mellan olika sektorer. Högst andel finns inom sektorn Universitet, högskolor och forskning. Detta möjliggörs genom att högskoleförordningen (1993:100) innehåller sär-

skilda regler om anställningstiden för en betydande del av sektorns personal, t.ex. olika lärarkategorier, och därmed möjliggör visstidsanställning. Lägst andel finns inom Ekonomisektorn.

Tabell 3.3 Andel visstidsanställda i staten fördelade på sektor för kvinnor och män 2007

Procent

	Totalt	Kvinnor	Män
Affärsverk och infrastruktur	8,8	11,3	7,9
Arbetsliv, omsorg och utbildning	8,7	8,1	10,0
Ekonomi	6,4	6,5	6,1
Kultur	31,0	30,4	31,9
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	22,9	21,5	24,9
Miljö, teknik och jordbruk	16,1	17,2	15,0
Rättsmyndigheter ¹	12,0	14,8	10,2
Universitet, högskolor och forskning	40,7	40,1	41,2
Uppdragsmyndigheter	7,2	7,8	6,8
Staten totalt	18,7	19,4	17,9

Källa: Arbetsgivarverket. Individuer som ingår i urvalet har månadslön. Timavlönade ingår inte i denna tabell.

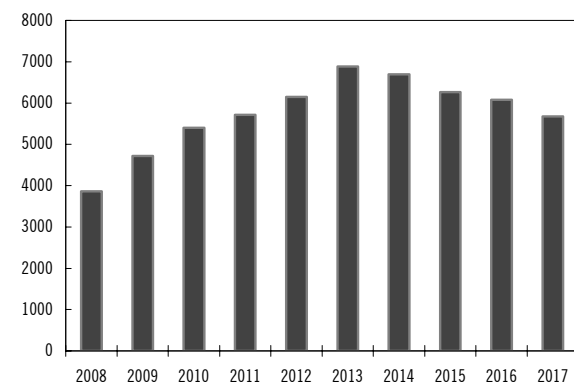
¹ Inkluderar även Försvarsmakten.

3.2 Ålderstruktur i staten

Under 2008–2017 beräknas 57 400 personer i statsförvaltningen uppnå pensionsålder.

Diagram 3.1 Statsanställda som uppnår pensionsålder, 2008–2017

Antal

Källa: Statens pensionsverk

Anm. Vissa anställda med pensionsåldern 65 år har enligt övergångsbestämmelser till pensionsavtalet rätt att avgå med pension vid en lägre ålder. Dessa har redovisats vid denna lägre ålder. I värdet för 2008 ingår även de som uppnått pensionsålder före 2008 och som fortfarande var anställda vid ingången av 2008.

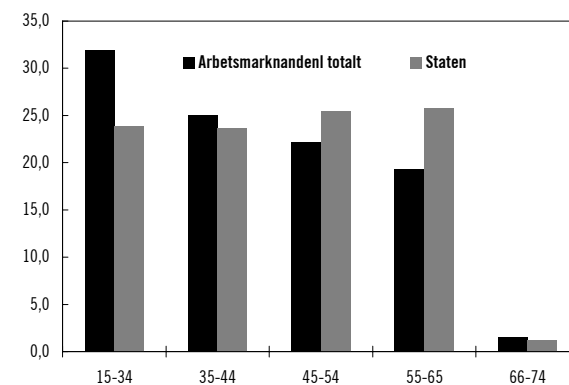
Fler äldre, färre yngre i staten

I jämförelse med den övriga arbetsmarknaden har staten en äldre personalstyrka. År 2007 var

medelåldern för statligt anställda kvinnor och män 46 år. År 2007 var 27 procent av de statsanställda 55 år eller äldre. På arbetsmarknaden totalt utgjorde samma åldersgrupp cirka 21 procent.

Diagram 3.2 Ålderstrukturen i staten och på arbetsmarknaden totalt, 2007

Procent

Källa: Statistiska centralbyrån

Nybeviljade ålderspensioner fortsätter att öka

Antalet nybeviljade ålderspensioner har ökat under perioden 2004 till 2007, vilket förklaras av att de som är födda på 40-talet är en stor åldersgrupp som har börjat uppnå pensionsålder.

Tabell 3.4 Antal personer med nybeviljad ålderspension, 1999 och 2004–2007

Antal

	1999	2004	2005	2006	2007
Kvinnor	775	950	1 502	1 723	2 433
Män	1 805	1 889	1 814	1 890	2 249
Samtliga	2 580	2 839	3 316	3 613	4 682

Källa: Statens pensionsverk

Anm. I uppgifterna om antal personer med nybeviljad ålderspension ingår även delpensionärer och personer med tillfällig sjukpension som under respektive år har fyllt 65 år.

Fler tar ut ålderspension efter 65

Antalet män och kvinnor som tar ut ålderspension först efter att de har fyllt 65 år har fortsatt att öka under 2007. Den ökning som skedde under 2005 och 2006 av antalet personer i arbete som är 67 år eller äldre har fortsatt.

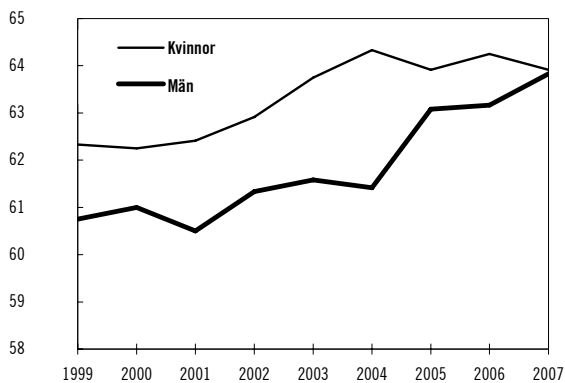
Tabell 3.5 Antal personer i arbete som är 67 år eller äldre, 2003–2007

Antal	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinnor	14	21	116	180	196
Män	41	73	242	292	343
Samtliga	55	94	358	472	539

Källa: Statens pensionsverk

Medianåldern för pensionsavgångar är nu lika för kvinnor och män

Medianåldern för de statsanställda som har lämnat sin anställning inom staten i pensioneringssyfte¹ har ökat för männen och uppgår nu till 63 år och 10 månader. För kvinnorna ökade medianåldern fram till 2004. Därefter har den varierat kring 64 år, med en svag tendens till årlig minskning, och uppgår nu till 63 år och 11 månader. En förklaring till detta är att andelen kvinnor med en låg pensionsålder (60 år) har ökat till följd av förstatligandet av de allmänna försäkringskassorna 2005. Som framgår av diagrammet nedan hade kvinnorna under perioden 1999–2006 en högre medianålder vid pensioneringen än vad männen hade. Denna skillnad är nu i princip uttraderad.

Diagram 3.3 Medianålder då statsanställda kvinnor och män lämnat sin anställning i pensioneringssyfte, 1999–2007

Källa: Statens pensionsverk

Antalet nybeviljade delpensioner ökar något

Under 2007 ökade antalet nybeviljade delpensioner med 9 procent. För kvinnorna skedde en ökning med 15 procent och för männen med 4 procent.

Sammanlagt beviljades 28 procent av personerna i den aktiva åldern 61 till 64 år

delpension under 2003–2007, motsvarande siffra för 2003–2006 var 26 procent.

Som framgår av tabell 3.6 är det fler män än kvinnor som har beviljats delpension. Det kan också konstateras att nästan hälften av männen har en omfattningsgrad på 50 procent, medan den för kvinnorna i de flesta fall är 20 procent eller lägre.

Tabell 3.6 Beviljade delpensioner, 2003–2007

Antal	Kvinnor	Män	Totalt
Delpensionens omfattning			
50 procent	1 229	2 316	3 545
40–49 procent	404	404	808
21–39 procent	324	313	637
–20 procent	2 629	1 877	4 506
Samtliga	4 586	4 910	9 496

Källa: Statens pensionsverk

År 2003 var antalet personer med delpension med en omfattning på 50 procent fler än antalet personer med en omfattning på högst 20 procent. För 2007 var förhållandet det omvända. Mer än hälften av de beviljade delpensionerna hade då en omfattning på högst 20 procent. Detta kan bero på att arbetsgivarna har blivit mer restriktiva vid beviljandet av den högre omfattningsgraden.

Nästan 70 procent av delpensionärerna under 2004 och 2005 beviljades uttag redan från 61 års ålder. År 2007 var motsvarande andel 64 procent.

3.3 Könsfördelning i staten

Jämn könsfördelning i staten

År 2007 var andelen kvinnor och män fortfarande jämn i staten. Könsfördelningen varierade dock mellan olika befattningar.

Kvinnor och män bland myndighetscheferna

Bland myndighetschefer var andelen kvinnor 38 procent i september 2008, vilket innebär en ökning med 5 procentenheter från 2007. I de myndigheter som har fler än 1 000 anställda, totalt 37 stycken, var andelen kvinnliga myndighetschefer 41 procent, vilket innebär en ökning med 13 procent från 2007.

År 1993 uppgick andelen kvinnliga myndighetschefer till 17 procent. Under 2007 utnämnde regeringen totalt 32 myndighetschefer varav 12, dvs. 38 procent, var kvinnor.

¹ Här ingår ålderspension, pensionsersättning, särskild pensionsersättning och sjukpension.

Tabell 3.7 Fördelningen den 8 september 2008 av kvinnor och män bland myndighetschefer som regeringen utnämnt

Antal	Kvinnor	Män	Totalt
Generaldirektörer	45	66	111
Landshövdingar	9	12	21
Rektorer ¹	16	20	36
Överintendenter	3	7	10
Övriga titlar ²	10	29	39
Myndighetschefer totalt³	83	134	217

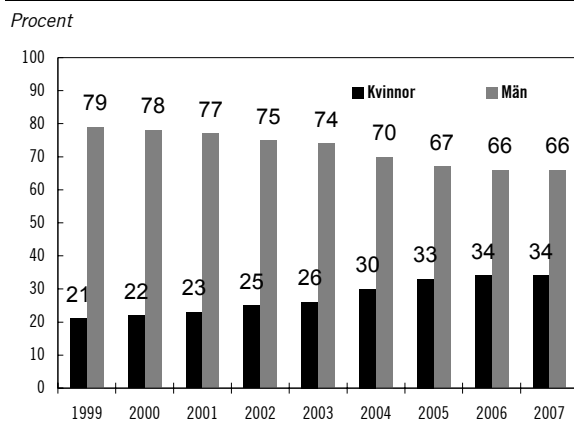
¹ Regeringen utser rektorer efter förslag från högskolestyrelsen.

² Här ingår myndighetschefer med andra eller unika titlar såsom ombudsmän, direktörer, ordföranden samt rikspolischef, riksåklagare etc.

³ Inklusive vikarierande myndighetschefer

Andel kvinnor och män med chefsuppgifter

Andelen kvinnor med chefsuppgifter i staten är lägre än andelen män med motsvarande uppgifter. År 2007 var 34 procent av cheferna kvinnor. Andelen är oförändrad i jämförelse med 2006 men har ökat från 21 procent 1999.

Diagram 3.4 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer, 1999–2007

Fördelningen skiljer sig åt mellan olika sektorer

Fördelningen av kvinnor och män skiljer sig åt mellan olika sektorer. Andelen kvinnor är högst i sektorn Arbetsliv, omsorg och utbildning. Här utgör kvinnorna 68 procent av de anställda. Även sektorn Ekonomi har hög andel kvinnor, 63 procent, liksom sektorn Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter där andelen uppgår till 59 procent. Andelen män är högst inom försvaret, 80 procent, men andelen män är också hög inom sektorn Affärsverk och infrastruktur, 73 procent.

3.4 Etnisk och kulturell mångfald

Andelen anställda med utländsk bakgrund fortsätter att öka

Andelen anställda med utländsk bakgrund fortsätter att öka i den statliga sektorn. År 2007 uppgick den till 11,4 procent. Andelen kvinnor är fortfarande något högre än andelen män, 12,2 procent jämfört med 10,7 procent. Andelen nyanställda med utländsk bakgrund fortsätter också att öka och uppgick till 17,2 procent. För hela befolkningen uppgick andelen med utländsk bakgrund i åldern 20–64 år till 19,1 procent 2007.

Tabell 3.8 Andel med utländsk bakgrund bland statsanställda, nyanställda i staten och i hela befolkningen, 2002–2007

Procent

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Staten ¹	10,2	10,4	10,4	10,6	11,1	11,4
Nyanställda i staten ²	14,5	14,5	15,2	15,3	16,6	17,2

¹ Avser personer med månadsavlönad anställning hos obligatoriska och frivilliga medlemmar i Arbetsgivarverket. Tidanställda m.fl. ingår ej.

² Som nyanställda räknas individer som inte var anställda i staten föregående år samt individer som bytt anställningsmyndighet sedan föregående år.

Källa: Arbetsgivarverket

Andelen anställda med utländsk bakgrund har ökat inom samtliga kompetenskategorier.

Tabell 3.9 Andel anställda med utländsk bakgrund fördelade på kompetenskategorier och kön, 2004–2007

Procent

Kompetenskategori	2004	2005	2006	2007
Ledningskompetens	5,6	5,6	5,4	5,7
Kvinnor	6,8	6,7	6,6	6,9
Män	5,1	5,0	4,8	5,1
Kärn	11,3	11,3	11,6	12,1
Kvinnor	12,2	12,0	12,3	12,7
Män	10,5	10,7	11,0	11,5
Stöd	9,2	9,4	10,1	10,3
Kvinnor	10,3	10,4	10,9	11,1
Män	7,8	8,0	8,8	9,2
Totalt	10,4	10,6	11,1	11,4
Kvinnor	11,2	11,5	11,9	12,2
Män	9,7	9,8	10,3	10,7

Källa: Arbetsgivarverket

Variation mellan sektorerna består

Variationerna av andelen anställda med utländsk bakgrund mellan de olika sektorerna är ungefär desamma 2007 som 2006. Generellt har det dock skett en viss ökning i flertalet sektorer. Sektorn Universitet, högskolor och forskning har fort-

farande högst andel med 19,0 procent. Därefter följer sektorerna Kultur respektive Arbetsliv, omsorg och utbildning. Lägst andel finns i sektorn Affärsverk och infrastruktur (6,6 procent) samt Rättsmyndigheter inklusive Försvarsmakten (7,0 procent).

Tabell 3.10 Andelen anställda med utländsk bakgrund inom olika sektorer och kompetens kategorier, 2007

Procent	Kompetenskategori			
	Totalt	Ledning	Kärn	Stöd
Affärsverk och infrastruktur	6,6	4,2	6,1	6,6
Arbetsliv, omsorg och utbildning	12,3	7,3	12,8	10,9
Ekonomi	10,1	5,0	10,7	9,8
Kultur	12,9	8,5	12,9	13,0
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	8,2	4,2	7,2	10,3
Miljö, teknik och jordbruk	9,5	6,5	9,7	8,5
Rättsmyndigheter ¹	7,0	3,9	6,9	7,8
Universitet, högskolor och forskning	19,0	10,2	21,8	14,1
Uppdragsmyndigheter	7,5	6,3	7,5	7,1
Totalt	11,4	5,7	12,1	10,3

Källa Arbetsgivarverket

¹ Inkluderar även Försvarsmakten.

3.5 Tillgänglighet i staten

Myndigheter under regeringen ska enligt förordning (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförandet av handlingspolitiken beakta de handikappolitiska målen när de utformar och bedriver sin verksamhet. Myndigheterna ska arbeta för att göra lokaler, verksamhet och information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

Sedan 2003 har det genomförts årliga uppföljningar av myndigheternas arbete med att förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning

Tabell 3.11 Myndigheternas tillgänglighetsarbete

Procent

Andelen myndigheter som:	2003	2007
har tagit fram en handlingsplan för att förbättra tillgängligheten	7	70
har systematik för att överväga stöd till anpassningsåtgärder vid anställning	47	79
har rutiner för att hantera klagomål på bristande tillgänglighet	43	54
erbjuder sin personal utbildning i tillgänglighetsfrågor	16	33
kan kommunicera via tecken- eller skrivtolk vid behov	40	50
kan tillhandahålla hörselteknisk utrustning	45	60
uppfyller krav på tillgänglighet vid anställningsintervju	72	89
har rutiner för att ta fram grundläggande information på lättläst svenska	25	25

Uppföljningarna visar att myndigheter som har tagit fram en handlingsplan, och som har ett tydligt utpekat ansvar för tillgänglighetsfrågorna, har kommit längre än övriga myndigheter i att genomföra konkreta förbättringar av tillgängligheten.

Av de resultat som Myndigheten för handikappolitisk samordning redovisat går att utläsa att de allra flesta myndigheterna nu har någon form av plan för sitt tillgänglighetsarbete. Många myndigheter har dock fortfarande svårt att lämna information som är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.

3.6 Personalrörlighet i staten

Rörligheten är oförändrad

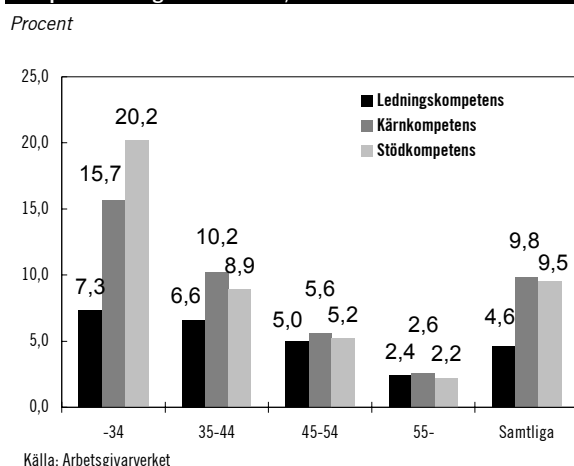
Mellan september 2006 och september 2007 uppgick personalrörligheten i staten till 10,9 procent, vilket ska jämföras med 11 procent 2006. Med personalrörlighet avses här nyanställningar och avgångar vid myndigheterna oavsett om det skett inom staten eller i förhållande till andra sektorer².

² Personalrörlighet beräknas utifrån det lägsta av värdena för antalet nyrekryterade respektive antalet avgångna dividerat med medelvärdet av antalet anställda under de senaste två åren. Med nyrekryterade avses nytillkomna i staten samt nya från annan myndighet. Motsvarande gäller för avgångna.

Högre rörlighet bland yngre än äldre

Rörligheten mellan september 2006 och september 2007 var totalt sett högre bland anställda under 35 år, för att sedan avta med stigande ålder. Personlrörligheten var också högre inom kompetenskategorierna kärn- och stödkompetens än inom kategorin ledningskompetens, framför allt i den yngsta åldersgruppen. Skillnaderna mellan personalomsättningen för kvinnor och män var marginella.

Diagram 3.5 Personlrörlighet fördelad på kompetenskategori och ålder, 2006–2007

3.7 Antal uppsägningar i staten

Antalet övertaliga statstjänstemän som anmäldes till Trygghetsstiftelsen under 2007 uppgick till 3 784 personer. Inflödet året innan var 3 303 personer. Cirka hälften av det totala inflödet kom från storstadsområdena, vilket är en ovanligt stor andel.

Tabell 3.12 Inflow till Trygghetsstiftelsen 2006–2007 fördelat på sektorer

Antal	2006	2007
Affärsverk och infrastruktur	133	41
Arbetsliv, omsorg och utbildning	490	1 038
Ekonomi	249	133
Försvarsmakten	104	110
Kultur	67	158
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	181	128
Miljö, teknik och jordbruk	115	145
Rättsmyndigheter ¹	137	52
Universitet, högskolor och forskning	1 608	1 812
Uppdragsmyndigheter	208	146

Källa: Trygghetsstiftelsen

¹ Rättsmyndigheter exklusive Försvarsmakten som här särredovisar.

Sektorn Universitet, högskolor och forskning var i likhet med föregående år den dominerande sektorn. Genom en ändring av Trygghetsavtalet fr.o.m. 2005 kan personer med tidsbegränsad anställning lättare kvalificera sig för att omfattas av avtalet. Flera av de övertaliga statstjänstemännen kom från sektorn Universitet, högskolor och forskning. En stor del av dessa hade tidigare haft tidsbegränsad anställning. Till denna sektor räknas också ca 300 uppsagda från Arbetslivsinstitutet. Under 2007 kom en dryg tredjedel av de uppsagda från tidsbegränsade anställningar.

Av det totala inflödet 2007 var ovanligt många kvinnor, ca 60 procent. Detta förklaras till stor del av att flertalet av de 800 uppsagda från Försäkringskassan var kvinnor. År 2006 var andelen övertaliga kvinnor endast något högre än andelen män.

Vid utgången av 2007 var 6 208 personer aktuella hos Trygghetsstiftelsen vilket kan jämföras med 6 584 föregående år. Av de som fick nya anställningar gick 42 procent till statliga arbetsgivare och drygt 46 procent till privata.

Trygghetsstiftelsen gjorde en kundundersökning som presenterades i slutet av 2007. Av den framgick att av de som hade erhållit nya anställningar hade 40 procent fått en högre lön, medan 36 procent hade fått en lägre lön. På frågan "Fick du bättre eller mer utvecklande jobb?" svarade 45 procent att de hade fått det bättre, medan 24 procent ansåg att de hade fått det sämre.

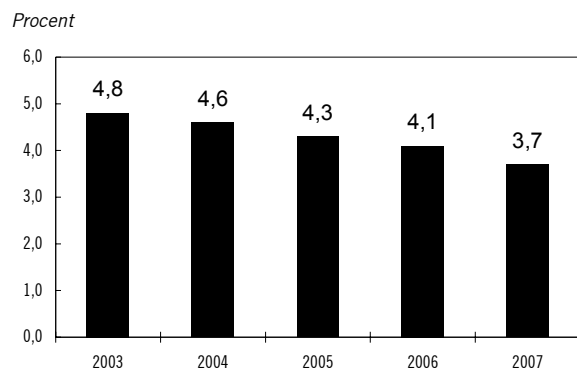
För att ta hand om den personal som valt att inte flytta med vid omlokaliseringen av statlig

verksamhet från Stockholm till följd av försvarsomställningen (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143) har omställningsorganisationen KOMOM inrättats. KOMOM:s verksamhet pågår under tiden 2006–2008. En slutrapport ska lämnas till regeringen senast den 1 mars 2009.

3.8 Arbetsmiljö och sjukfrånvaro i staten

År 2007 uppgick den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten till 3,7 procent. Sjukfrånvaron har minskat kontinuerligt sedan 2003 då den uppgick till 4,8 procent.

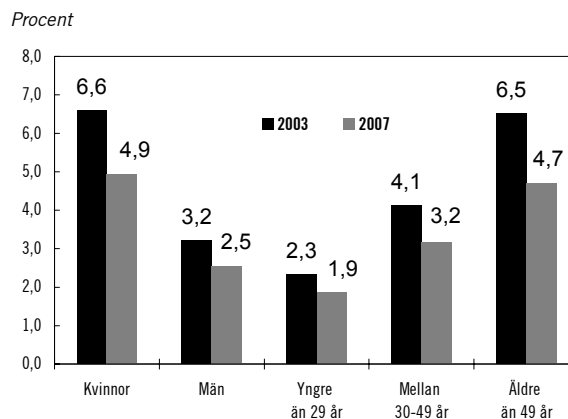
Diagram 3.6 Total sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid, 2003–2006

Källa: Verket för förvaltningsutveckling

Sjukfrånvaron är generellt sett högre för kvinnor än för män, men det är inom gruppen kvinnor som den största minskningen av sjukfrånvaron har skett de senaste fyra åren. Generellt sett stiger även sjukfrånvaron med de anställdas ålder. Det kan dock konstateras att sedan 2003 har sjukfrånvaron minskat i samtliga åldersgrupper och den största skillnaden mätt i procentenheter står gruppen anställda över 49 år för.

Diagram 3.7 Sjukfrånvaro som andel av tillgänglig arbetstid uppdelat på kön och ålder, 2003 och 2007

Källa: Verket för förvaltningsutveckling

Sjukfrånvaron har minskat inom alla sektorer

Som framgår av tabellen nedan finns skillnader mellan olika sektorer sjukfrånvaro. Liksom tidigare år har sektorn Arbetsliv, omsorg och utbildning den i genomsnitt högsta sjukfrånvaron. Lägst sjukfrånvaro har sektorn Universitet, högskolor och forskning. Skillnaderna mellan sektorerna förklaras delvis av skillnader i personalstrukturerna. Inom samtliga sektorer är sjukfrånvaron högre för kvinnor och äldre än för män och yngre medarbetare. Det kan dock konstateras att sjukfrånvaron sjönk mellan 2006 och 2007 i samtliga sektorer inom staten³.

Tabell 3.13 Sjukfrånvaro i staten i förhållande till tillgänglig arbetstid fördelad på sektor och kön, 2007

Procent

	Totalt	Kvinnor	Män
Affärsverk och infrastruktur	3,6	5,1	3,0
Arbetsliv, omsorg och utbildning	5,5	6,1	4,1
Ekonomi	3,9	5,0	2,3
Kultur	4,0	4,6	3,3
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	3,1	3,7	2,1
Miljö, teknik och jordbruk	3,4	4,4	2,4
Rättsmyndigheter ¹	3,8	5,6	2,7
Universitet, högskolor och forskning	2,7	3,8	1,6
Uppdragsmyndigheter	3,2	4,6	2,1
Staten totalt	3,7	4,9	2,5

Källa: Verket för förvaltningsutveckling

¹ Inkluderar även Försvarsmakten

³ P.g.a. korrigerad statistik för Försäkringskassan har jämförelsetalen för sektorn Arbetsliv, omsorg och utbildning ändrats för 2004–2006.

Av Arbetsgivarverkets rapport Arbetsmiljön i statlig sektor år 2007⁴ framgår att andelen statligt anställda som i det stora hela är nöjda med sitt arbete har ökat successivt och att dessa 2007 uppgick till drygt 80 procent, vilket är högre än andelen bland samtliga sysselsatta på arbetsmarknaden. Av rapporten framgår också att statsanställda upplever mindre fysiska besvär än sysselsatta på den övriga arbetsmarknaden, medan de psykiska besvären ligger på samma nivå som för arbetsmarknaden totalt. Detta kan vara en förklaring till den relativt låga sjukfrånvaron i staten.

Antalet sjukpensioner minskar

Antalet statsanställda med nybeviljad sjukpension⁵ har minskat med 24 procent från 2004 (se tabell 3.14). Den ökning av antalet nybeviljade tillfälliga sjukpensioner som skedde fram till 2004 har övergått till en minskning. Mer än 75 procent av de med nybeviljad tillfällig sjukpension 2007 hade lägre omfattningsgrad än 100 procent.

Tabell 3.14 Personer med nybeviljad tillfällig sjukpension respektive sjukpension, 1999–2007

Antal	1999	2004	2005	2006	2007
Tillfällig sjukpension < 100 procent, kvinnor	228	685	706	495	427
Tillfällig sjukpension < 100 procent, män	117	288	271	189	192
Tillfällig sjukpension 100 procent, kvinnor	236	249	223	126	113
Tillfällig sjukpension 100 procent, män	183	145	138	94	82
Sjukpension, kvinnor	409	371	377	335	319
Sjukpension, män	361	282	245	205	177

Källa: Statens pensionsverk

Anm. I det redovisade antalet individer som beviljats sjukpension ingår även personer som tidigare beviljats tillfällig sjukpension. Andelen individer som har haft en tillfällig sjukpension på 100 procent innan de beviljats en sjukpension har ökat för varje år. Andelen var 50 procent 2004 och 73 procent 2007.

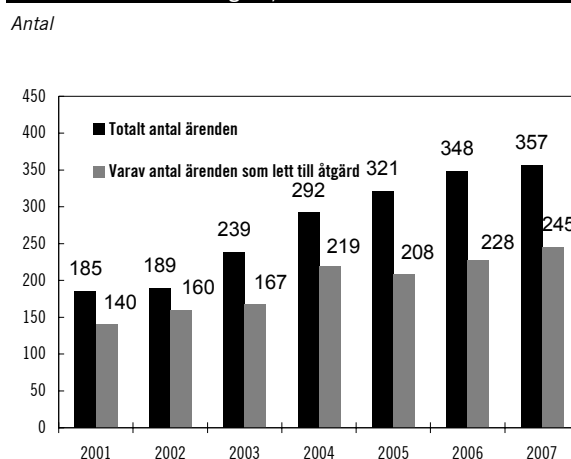
Drygt 60 procent av de som 2007 beviljades sjukpension eller tillfällig sjukpension på heltid i

staten var kvinnor. Detta är samma andel som 2006. För tillfällig sjukpension på deltid var andelen kvinnor 69 procent (72 procent 2006). Genomsnittsåldern för personer med nybeviljad sjukpension 2007 var 58,2 år för kvinnor (58,0 år 2006) och 58,8 år för män (58,5 år 2006).

3.9 Myndigheternas personalansvarsnämnder och Statens ansvarsnämnd

Under 2007 hanterade de statliga myndigheterna 357 personalansvarsärenden. Av diagrammet nedan framgår utvecklingen av antalet ärenden under perioden 2001–2007.

Diagram 3.8 Antal personalansvarsärenden och antal ärenden som lett till åtgärd, 2001–2007

Källa: Arbetsgivarverket

År 2007 ledde 69 procent av de ärenden som prövades till någon form av åtgärd. Sett över tid har dessa ärenden minskat. Av tabellen nedan framgår vilken typ av ärenden som avgjorts i personalansvarsnämnderna under 2007. Av de 357 ärenden som tagits upp i nämnderna föranledde 245 någon form av åtgärd.

⁴ Arbetsgivarverkets rapport bygger på SCBs arbetsmiljöundersökning som genomförs vartannat år på uppdrag av Arbetsmiljöverket.

⁵ Med sjukpension och tillfällig sjukpension avses avtalsförmåner kopplade till icke tidsbegränsad sjukersättning på heltid respektive partiell icke tidsbegränsad sjukersättning, tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Tabell 3.15 Personalansvarsärenden, typ av ärende och utfall 2007

Typ av ärenden	Ärenden som lett till åtgärd	Ärenden som inte lett till åtgärd
Uppsägning	19	17
Avskedande	15	38
Varning	115	46
Löneavdrag	52	5
Åtalsanmälan	32	5
Avstängning	12	1
Totalt	245	112

Källa: Arbetsgivarverket

Några myndigheter står för flertalet av personalansvarsärendena. Kriminalvården rapporterade 98 personalansvarsärenden under 2007, Polisväsendet 66, Försvarsmakten 49, Arbetsförmedlingen 29 och Försäkringskassan 17 ärenden.

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning och avstängning när det gäller statligt anställda på högre befattningar. Antalet ärenden under perioden 2003–2007 framgår av tabellen nedan.

Tabell 3.16 Inkomna ärenden till Statens ansvarsnämnd uppdelade efter yrkeskategorier, 2003–2007

Yrkeskategorier	2003	2004	2005	2006	2007
Domare	2	4	10	3	6
Åklagare	8	3	5	0	0
Polischefer	3	4	1	1	3
Professorer	2	1	8	3	0
Övriga	0	2	3	1	0
Summa¹	15	14	27	8	9

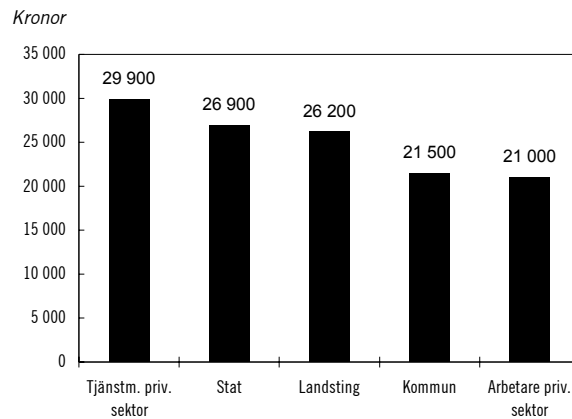
Källa: Statens ansvarsnämnd

¹ Avser ärenden som har avgjorts i sak.

3.10 Lönenivåer och lönebildning

Lönenivåer i staten

I diagram 3.9 redovisas den genomsnittliga månadslönen för olika sektorer på arbetsmarknaden 2006. Den genomsnittliga månadslönen i staten uppgick till 26 900 kronor. Medellönen i samtliga sektorer var 25 100 kronor. Staten har en större andel tjänstemän jämfört med alla andra sektorer, vilket gör det mer rättvisande att jämföra statstjänstemännens löner med de privata tjänstemännen.

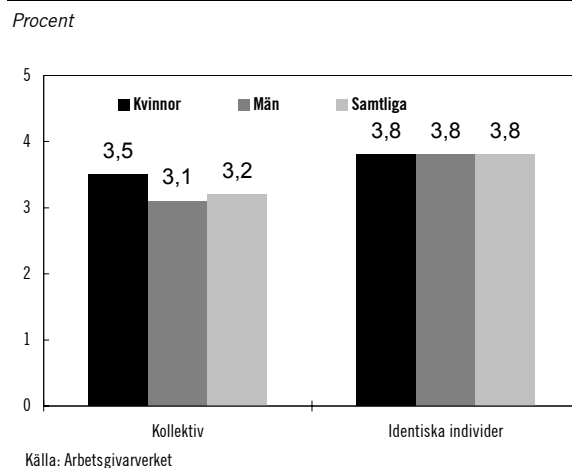
Diagram 3.9 Genomsnittlig månadslön i olika sektorer på arbetsmarknaden, 2006

Källa: Statistiska centralbyrån

Löneutvecklingen i staten

Under 2007 genomfördes en avtalsrörelse på det statliga området. Gällande ramavtal om löner m.m. för arbetstagare i staten avser perioden 1 oktober 2007–30 september 2010 (RAL 2007–2010). Arbetsgivarverket träffar som arbetsgivarpart avtal på statens vägnar med de fackliga parterna Offentlighetsanställdas förhandlingsråd (OFR/S, P, O), Sveriges Akademikers Centralorganisation Staten (SACO-S) samt Facket för service och kommunikation (SEKO).

Mellan september 2006 och september 2007 ökade genomsnittslönen i staten med 3,2 procent, varav 3,5 procent för kvinnor och 3,1 procent för män. Löneutvecklingen för identiska individer var under samma period 3,8 procent för såväl samtliga anställda som för kvinnor respektive män. Med identiska individer avses personer som var anställda vid samma myndighet vid båda mättidpunkterna.

Diagram 3.10 Löneutvecklingen i staten, september 2006 – september 2007

Källa: Arbetsgivarverket

Tidpunkten för lönerrevisionen varierar ofta mellan olika myndigheter. Den löneutveckling som registrerats i statistiken för ett enskilt år kan därför i regel inte tolkas som resultatet av årets löneavtal.

Arbetsgivarverket har tagit fram uppgifter om den kollektiva löneutvecklingen under perioden 1997–2007 kopplat till årstakt, se tabell 3.16.

Tabell 3.17 Nominell och real löneutveckling i statlig sektor, 1997–2007

Procent

	Avtalsperiod för centralt löneavtal	Löneutveckling, årstakt	Förändring i KPI ¹	Real löneutveckling, årstakt
1997–98	RALS 1998-2001	3,8	-0,1	3,9
1998–99	RALS 1998-2001	3,8	0,4	3,4
1999–00	RALS 1998-2001	3,8	1,0	2,8
2000–01	RALS 2001	4,2	2,5	1,7
2001–02	RALS 2002-2004	3,8	2,1	1,7
2002–03	RALS 2002-04	3,6	1,9	1,7
2003–04	RALS 2002-04	3,4	0,4	3,0
2004–05	RALS 2004-2007	3,1	0,4	2,7
2005–06	RALS 2004-2007	3,2	1,4	1,8
2006–07	RALS 2004-2007	3,2	2,2	1,0
Genomsnittlig årlig ökning 1997–2007		3,6		2,4

¹ Förändringen är beräknad som förändring i årsmedeltal.
Källa: Arbetsgivarverket

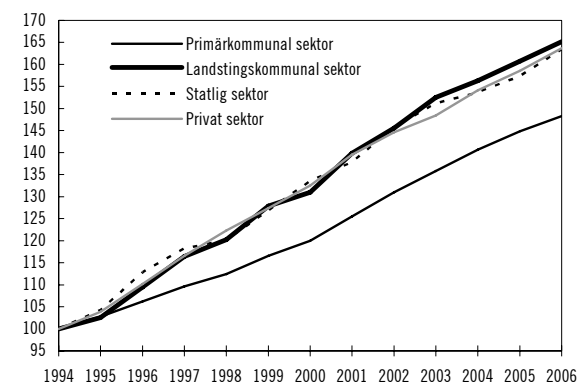
Tabell 3.16 visar att den nominella löneökningstakten i genomsnitt har varit 3,6 procent per år mellan 1997 och 2007. Den reala löneutvecklingen under samma period, dvs. om hänsyn tas till inflation och förändringar i konsumentprisindex (KPI), har i genomsnitt varit 2,4 procent per år.

Utvecklingen av genomsnittliga löner

Löneutvecklingstakten inom det statliga området har förhållandevis väl följt utvecklingen på arbetsmarknaden i övrigt, enligt jämförande statistik från tiden efter ramanslagsreformen. Mellan 1994 och 2006 uppgick löneutvecklingen inom landstingen, staten och den privata sektorn till mellan 63 och 65 procent. Under samma period var löneutvecklingen i den kommunala sektorn 48 procent.

Diagram 3.11 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden 1994–2006

index 1994=100

Källa: Statistiska centralbyrån

Löneskillnader mellan kvinnor och män

Arbetsgivarverket har analyserat löneskillnaderna mellan statsanställda kvinnor och män. Av kartläggningen framkommer att genomsnittslönerna för statsanställda kvinnor i september 2007 var 13,9 procent lägre än genomsnittslönen för statsanställda män. Den totala löneskillnaden har successivt minskat från 2000 då den var 17,7 procent.

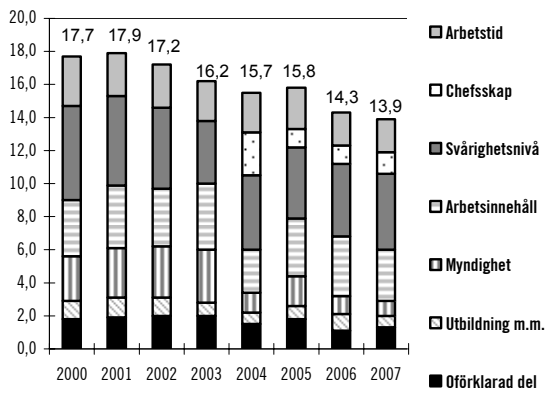
Den viktigaste förklaringen till att kvinnor har lägre löner än män är att kvinnor i större utsträckning än män befinner sig på befattningar med lägre svårighetsgrad, och inom yrken med lägre genomsnittslön. Andra förklaringsfaktorer är att män oftare är chefer och att kvinnor oftare arbetar deltid.

Om hänsyn tas till samtliga kända sakliga faktorer återstod enligt Arbetsgivarverkets studie en oförklarad löneskillnad på 1,3 procentenheter 2007. År 2006 var motsvarande skillnad 1,1 procentenheter. Skillnaden är dock så liten att den kan bero på variationer i populationen. Förändringstendenser måste ses över en längre tidsperiod.

Diagram 3.12 visar faktorer som förklarar löneskillnader mellan kvinnor och män i staten.

Diagram 3.12 Löneskillnader mellan kvinnor och män i staten uppdelat på förklaringsfaktorer, 2000–2007

Procent

Bilaga 1

Underbilaga 1.1 Myndighetschefer och ordförande i styrelsemyndigheter

Bilaga 1

Underbilaga 1.1 Myndighetschefer och ordförande i styrelsemyndigheter

Innehållsförteckning

Myndighetschefer 2008-09-08	31
Ordförande i styrelsemyndigheter 2008-09-01	36

Myndighetschefer 2008-09-08

Regeringen redovisar nedan en sammanställning över myndighetschefer som lyder omedelbart under regeringen och som anställs genom beslut av regeringen. Sammanställningen redovisar förhållandena den 8 september 2008.⁶

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Affärsverket svenska kraftnät	GD	Odenberg	Mikael
Allmänna reklamationsnämnden	Ordförande	Nordling	Lotty
Arbetsdomstolen	Ordförande	Koch	Michaël
Arbetsförmedlingen	GD	Bermudez-Svankvist	Angeles
Arbetsmiljöverket	GD	Sjöberg	Mikael
Arkitekturmuseet	Museichef	Nygren	Bitte
Banverket	GD	Akhtarzand	Minoo
Barnombudsmannen	BO	Nyberg	Lena
Blekinge tekniska högskola	Rektor	Hass	Ursula
Bolagsverket	GD	Bränström	Annika
Boverket	GD	Valik	Janna
Brottsförebyggande rådet	GD	Andersson	Jan
Brottsoffermyndigheten	GD	Bergström	Margareta
Centrala studiestödsnämnden	GD	Borg Wallin	Kerstin
Danshögskolan	Rektor	Lilja	Efva
Datainspektionen	GD	Gräslund	Göran
Domstolsverket	GD	Thorblad	Barbro
Dramatiska institutet	Rektor	Lysander	Per
Ekobrottsmyndigheten	GD	Antemar	Gudrun
Ekonomistyrningsverket	GD, vik.	Andersson	Bengt
Elsäkerhetsverket	GD	Olofsson	Magnus
Energimarknadsinspektionen	GD	Fredriksson	Yvonne
Exportkreditnämnden	GD	Apelman	Karin
Fastighetsmäklarnämnden	Ordförande	Järvstrand	Anna-Lena
Finansinspektionen	GD, vik.	Saers	Erik
Fiskeriverket	GD	Wenblad	Axel
Folke Bernadotteakademin	GD	Landerholm	Henrik
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	GD	Annerberg	Rolf
Fortifikationsverket	GD	Häggroth	Sören
Forum för levande historia	Överintendent	Franck	Eskil
Försvarets materielverk	GD	Holmgren	Gunnar
Försvarets radioanstalt	GD	Åkesson	Ingvar
Försvarshögskolan	Rektor	Ericson	Mats
Försvarsmakten	ÖB	Syrén	Håkan
Försäkringskassan	GD	Malmberg	Curt

⁶ På grund av särskilda bestämmelser ingår inte Arbetsgivarverket, Regeringskansliet och Verket för högskoleservice i sammanställningen.

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Gymnastik- och idrottshögskolan	Rektor, t.f.	Lundvall	Suzanne
Glesbygdsverket	GD	Wallin	Kerstin
Granskningsnämnden för radio och TV	Direktör	Hallstedt	Håkan
Göteborgs universitet	Rektor	Fredman	Pam
Handikappombudsmannen	HO, vik.	Andersson	Torbjörn
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd	GD	Marcus	Annika
Högskolan Dalarna	Rektor	Stark	Agneta
Högskolan i Borås	Rektor	Nordholm	Lena
Högskolan i Gävle	Rektor	Johansson	Maj-Britt
Högskolan i Halmstad	Rektor	Enmark	Romulo
Högskolan i Kalmar	Rektor	Bladh	Agneta
Högskolan i Skövde	Rektor	Larsson	Leif
Högskolan Kristianstad	Rektor	Carlsson	Lars
Högskolan på Gotland	Rektor, vik.	Karin	Bengtsson
Högskolan Väst	Rektor	Ekedahl	Lars
Högskoleverket	Universitetskansler	Flodström	Anders
Högsta domstolen	Ordförande	Munck	Johan
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	GD	Qvarfort	Anne-Marie
Inspektionen för strategiska produkter	GD	Ekman	Andreas
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	GD	Fredriksson	Peter
Institutet för språk och folkminnen	GD	Johansson-Lind	Ingrid
Institutet för tillväxtpolitiska studier	GD	Saxton	Brita
Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev)	GD	Törnqvist	Gunilla
Internationella programkontoret för utbildningsområdet	GD	Melin	Ulf
Justitiekanslern	JK	Lambertz	Göran
Jämställdhetsombudsmannen	JämO, vik.	Bergström	Anne-Marie
Järnvägsstyrelsen	GD, vik.	Andersson	Ove
Kammarkollegiet	GD	Ljungh	Claes
Karlstads universitet	Rektor	Norén	Kerstin
Karolinska institutet	Rektor	Wallberg-Henriksson	Harriet
Kemikalieinspektionen	GD	Forsberg	Ethel
Kommerskollegium	GD	Johansson	Lena
Konjunkturinstitutet	GD	Dillén	Mats
Konkurrensverket	GD, vik.	Ljusberg	Jan-Erik
Konstfack	Rektor	Björkman	Ivar
Konsumentverket	GD	Larsson	Gunnar
Kriminalvården	GD	Nylén	Lars
Krisberedskapsmyndigheten	GD	Lindberg	Helena
Kronofogdemyndigheten	Rikskronofogde	Liedström Adler	Eva
Kungl. Konsthögskolan	Rektor	Wrange	Måns
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Rektor	Johansson	Johannes
Kungl. Tekniska högskolan i Stockholm	Rektor	Gudmundson	Peter
Kungl. biblioteket	Riksbibliotekarie	Sahlin	Gunnar

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Kustbevakningen	GD, vik.	Lindqvist	Hans
Lantmäteriet	GD	Jönsson	Stig
Linköpings universitet	Rektor	Millnert	Mille
Livruskammaren, Skokloster slott och Hallwylska palatset	Överintendent	Hagberg	Magnus
Livsmedelsekonomiska institutet	GD	von Schantz	Dag
Livsmedelsverket	GD	Andersson	Inger
Lotteriinspektionen	GD	Sjöblom	Hases Per
Luftfartsstyrelsen	GD, vik.	Byström Möller	Lena
Luftfartsverket	GD	Rekke	Lars
Luleå tekniska universitet	Rektor	Sandvik Wiklund	Pia
Lunds universitet	Rektor	Bexell	Göran
Läkemedelsverket	GD	Rångemark Åkerman	Christina
Länsstyrelsen i Blekinge län	Landshövding	Engström	Gunvor
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Landshövding	Norrfalk	Maria
Länsstyrelsen i Gotlands län	Landshövding	Samuelsson	Marianne
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	Landshövding	Holmberg	Barbro
Länsstyrelsen i Hallands län	Landshövding	Lövdén	Lars-Erik
Länsstyrelsen i Jämtlands län	Landshövding	Bohlin Olsson	Britt
Länsstyrelsen i Jönköpings län	Landshövding	Engqvist	Lars
Länsstyrelsen i Kalmar län	Landshövding	Lindgren	Sven
Länsstyrelsen i Kronobergs län	Landshövding	Alsér	Kristina
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Landshövding	Eriksson	Per-Ola
Länsstyrelsen i Skåne län	Landshövding	Tunhammar	Göran
Länsstyrelsen i Stockholms län	Landshövding	Unckel	Per
Länsstyrelsen i Södermanlands län	Landshövding	Könberg	Bo
Länsstyrelsen i Uppsala län	Landshövding	Björck	Anders
Länsstyrelsen i Värmlands län	Landshövding	Eriksson	Eva
Länsstyrelsen i Västerbottens län	Landshövding	Heister	Chris
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	Landshövding vik.	Altin	Sten-Olof
Länsstyrelsen i Västmanlands län	Landshövding	Svegfors	Mats
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	Landshövding	Bäckström	Lars
Länsstyrelsen i Örebro län	Landshövding	Frebran	Rose-Marie
Länsstyrelsen i Östergötlands län	Landshövding	Eriksson	Björn
Malmö högskola	Rektor	Olausson	Lennart
Marknadsdomstolen	Ordförande	Fallenius	Christer
Medlingsinstitutet	GD	Stråth	Claes
Migrationsverket	GD	Eliasson	Dan
Mittuniversitetet	Rektor	Söderholm	Anders
Moderna museet	Överintendent	Nittve	Lars
Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam)	GD	Älfvåg	Carl
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor	GD	Camving	Meit
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	GD	Eriksson	Sonja
Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	GD, vik.	Larsson	Håkan
Myndigheten för skolutveckling	GD	Enochsson	Pia
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige	GD	Sandlund	Per-Erik
Mälardalens högskola	Rektor	Palmér	Ingegerd

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldermarsudde	Överintendent	Söderlind	Solfrid
Nationellt centrum för flexibelt lärande	GD, vik.	Nydahl	Lena
Naturhistoriska riksmuseet	Museichef	Westerberg	Jan-Olov
Naturvårdsverket	GD, vik.	Smith	Eva
Nordiska Afrikainstitutet	Direktör	Norberg	Carin
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning	HomO	Ytterberg	Hans
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	DO, vik.	Gunnarsdottir	Anna
Operahögskolan i Stockholm	Rektor	Svendén	Birgitta
Patent- och registreringsverket	GD	Ås Sivborg	Susanne
Patentbesvärsrätten	Ordförande	Carlson	Per
Polarforskningssekreteriatet	Föreståndare	Karlqvist	Anders
Post- och telestyrelsen	GD	Treschow	Marianne
Premiepensionsmyndigheten	GD	Hellman	Johan
Presstödsnämnden	Kanslichef	Selin	Henrik
Radio- och TV-verket	GD	Rosén	Björn
Regeringsrätten	Ordförande	Heckscher	Sten
Revisorsnämnden	Direktör	Strömberg	Peter
Riksantikvarieämbetet	Riksantikvarie	Liliequist	Inger
Riksarkivet	Riksarkivarie	Lidman	Tomas
Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektör	Lundgren	Bo
Rikspolisstyrelsen	Rikspolischef	Svenson	Bengt
Rikstrafiken	GD	Lundin	Ulf
Riksutställningar	GD	Kaplan	Martina
Rymdstyrelsen	GD	Tegnér	Per
Rättsmedicinalverket	GD	Zelmin	Erna
Sjöfartsverket	GD	Selén	Jan-Olof
Skatteverket	GD	Sjöstrand	Mats
Skogsstyrelsen	GD	Häll Eriksson	Lena
Skolväsendets överklagandenämnd	Direktör	Eriksson	Magnus
SMHI	GD	Ågren	Maria
Smittskyddsinstitutet	GD	Norrby	Ragnar
Socialstyrelsen	GD	Holm	Lars-Erik
Specialpedagogiska skolmyndigheten	GD	Bååth	Greger
Statens beredning för medicinsk utvärdering	Direktör	Rosén	Måns
Statens biografbyrå	Direktör, vik.	Wallander	Erik
Statens bostadskreditnämnd	GD	Magnusson	Lars
Statens energimyndighet	GD	Kåberger	Tomas
Statens fastighetsverk	GD	Jonsson	Bo
Statens folkhälsoinstitut	GD	Ågren	Gunnar
Statens försvarshistoriska museer	Överintendent	Bengtsson	Staffan
Statens geotekniska institut	GD	Boström	Birgitta
Statens haverikommission	GD	Kastman Heuman	Åsa
Statens historiska museer	Överintendent	Amréus	Lars
Statens institut för kommunikationsanalys	GD	Dahlström	Kjell

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Statens institutionsstyrelse	GD	Persson Göransson	Ewa
Statens jordbruksverk	GD	Persson	Mats
Statens järnvägar	GD	Dahlborg	Lennart
Statens konstråd	Direktör	Adsenius	Mikael
Statens kulturråd	GD	Johansson	Kenneth
Statens ljud- och bildarkiv	GD	Allerstrand	Sven
Statens maritima museer	Överintendent	Olsson	Robert
Statens museer för världskultur	Överintendent	Gesang-Karlström	Eva
Statens musiksamlingar	Direktör	Wiberg	Kent
Statens pensionsverk	GD	Nykvist	Ann-Christin
Statens räddningsverk	GD	Lindberg	Helena
Statens skolverk	GD	Thullberg	Per
Statens va-nämnd	Ordförande	Rubenson	Stefan
Statens veterinärmedicinska anstalt	GD	Engvall	Anders
Statens väg- och transportforskningsinstitut	GD	Bjelfvenstam	Jonas
Statistiska centralbyrån	GD	Jansson	Kjell
Statskontoret	GD	Gustafsson	Yvonne
Stockholms universitet	Rektor	Bremer	Kåre
Strålsäkerhetsmyndigheten	GD	Eksborg	Ann-Louise
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)	GD	Holmqvist	Hans-Eric
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	GD	Nordström	Anders
Styrelsen för psykologiskt försvar	GD	Ekdahl	Mats
Svenska ESF-Rådet	GD	Lindh	Åsa
Svenska institutet	GD	Wästberg	Olle
Svenskt biografiskt lexikon	Huvudredaktör	Karlsson	Åsa
Sveriges geologiska undersökning	GD	Ljung	Lars
Sveriges lantbruksuniversitet	Rektor	Sennerby Forsse	Lisa
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	Kanslichef	Brorsson	Joel
Säkerhetspolisen	GD	Danielsson	Anders
Södertörns högskola	Rektor	Josefson	Ingela
Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Bibliotekschef	Esaiasson	Roland
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	GD	Tauberman	Ann-Christin
Teaterhögskolan i Stockholm	Rektor	Jansson	Olle
Totalförsvarets forskningsinstitut	GD	Sandström	Madelene
Totalförsvarets pliktverk	GD, vik.	Ågren	Birgitta
Tullverket	Generaltulldirektör	Starrin	Karin
Umeå universitet	Rektor	Sandberg	Göran
Ungdomsstyrelsen	GD	Nilsson	Per
Uppsala universitet	Rektor	Hallberg	Anders
Valmyndigheten	Kanslichef	Skarell	Gunnar
Verket för förvaltningsutveckling (Verva)	GD	Jönsson	Lena
Verket för innovationssystem (Vinnova)	GD	Eriksson	Per
Verket för näringslivsutveckling (Nutek)	GD, vik.	Halvarsson	Sune
Vetenskapsrådet	GD	Omling	Pär
Vägverket	GD	Skogö	Ingemar
Växjö universitet	Rektor	Sterte	Johan

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Åklagarmyndigheten	Riksåklagare	Perklev	Anders
Örebro universitet	Rektor	Schollin	Jens
Överklagandenämnden för studiestöd	Direktör	Törnered	Mats

Ordförande i styrelsemyndigheter 2008-09-01

Regeringen redovisar nedan en sammanställning över ordförande i myndigheter som leds av en styrelse. Sammanställningen redovisar förhållandena den 1 september 2008.

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Affärsverket svenska kraftnät	F.d. statsråd	Hulterström	Sven
AP-fonden Första	GD	Hedborg	Anna
AP-fonden Andra	Ekonom	Larsson	Gunnar
AP-fonden Tredje	VD	de Neergaard	Claes
AP-fonden Fjärde	Direktör	Caneman	Monica
AP-fonden Sjätte	Direktör	Jeansson	Lennart
AP-fonden Sjunde	Direktör	Persson	Tommy
Arbetsförmedlingen	F.d. riksgäldsdirektör	Franzén	Thomas
Arbetsgivarverket	GD	Sjöstrand	Mats
Banverket	Direktör	Hulth	Mats
Blekinge tekniska högskola	VD	Seddigh	Akbar
Danshögskolan	F.d. generalsekreterare	Ekholm	Lars
Dramatiska institutet	Teaterchef	Assefa	Astrid
Exportkreditnämnden	VD	Engelbrektsson	
Finansinspektionen	VD	Klackenberg	Dag
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap	F.d. statsråd	Westerberg	Bengt
Fortifikationsverket	Ambassadör	Anell	Lars
Försvarets materielverk	Direktör	Söderlund	Thord
Försvarshögskolan	GD	Eriksson	Per
Försäkringskassan	Professor	Svedberg	Gunnar
Gymnastik- och idrottshögskolan	F.d. statsråd	Åsbrink	Erik
Göteborgs universitet	Direktör	Lundquist	Bo
Högskolan Dalarna	Direktör	Bennet	Carl
Högskolan i Borås	Direktör	Staff	Lars-Ove
Högskolan i Gävle	Ambassadör	Leissner	Maria
Högskolan i Halmstad	F.d. landshövding	Ericsson	Lars Erik
Högskolan i Kalmar	F.d. landshövding	Andersson	Thorsten
Högskolan i Skövde	Direktör	Nilsson	Lennart
Högskolan Kristianstad	Sjukhusdirektör	Tuvegran	Ingela
Högskolan på Gotland	Koordinator	Ljunggren	
Högskolan Väst	GD	Lönberg	Lil
	F.d. statsråd	Andersson	Inger
		Nygren	Jan

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Karlstads universitet	Ordförande	Nordh	Sture
Karolinska institutet	Riksdagsledamot	Eberstein	Susanne
Konstfack	F.d. statssekreterare	Thorgren	Gunilla
Konstnärnämnden	Dekan	Elam	Ingrid
Kungl. Konsthögskolan	Riksarkivarie	Lidman	Tomas
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	F.d. förlagsdirektör	Bohlund	Kjell
Kungl. Tekniska högskolan	FD	Schelin Seidegård	Cecilia
Lantmäteriet	F.d. GD	Sandebring	Hans
Linköpings universitet	F.d. statsråd	Westerberg	Bengt
Lotteriinspektionen	F.d. hovrättslagman	Zachrisson	Ann-Christine
Luftfartsverket	Landshövding	Tunhammar	Göran
Luleå tekniska universitet	VD	Sundström	Anders
Lunds universitet	F.d. statsråd	Larsson	Allan
Läkemedelsverket	Direktör	Larson	Mats
Malmö högskola	Regionchef	Östling Ollén	Eva
Mittuniversitetet	VD	Böhlin	Birgitta
Mälardalens högskola	Direktör	Hjalmarsson	Lennart
Operahögskolan i Stockholm	F.d. statsråd	Friggebo	Birgit
Post- och telestyrelsen	VD	Foss	Lennart
Premiepensionsmyndigheten	Adm. direktör	Rudberg	Marie
Riksgäldskontoret	F.d. kanslichef	Nilsson	Ove
Rikstrafiken	Riksdagsledamot	Davidson	Inger
Rymdstyrelsen	VD	Egardt	Peter
Sjöfartsverket	Egna företagaren	Sundling	Jan
Skogsstyrelsen	GD	von Schantz	Dag
Statens fastighetsverk	Direktör	Alvemur	Christer
Statens järnvägar	Ekonomidirektör	Wikström	Bo
Statens kulturråd	Landshövding	Svegfors	Mats
Statens pensionsverk	GD	Gustafsson	Yvonne
Statens väg- och transportforskningsinstitut	Kommunikationskonsult	Grönlund Krantz	Anna
Stockholms universitet	Regeringsråd	Heckscher	Sten
Sveriges lantbruksuniversitet	F.d. GD	Edqvist	Lars-Erik
Södertörns högskola	GD	Rosén	Björn
Teaterhögskolan i Stockholm	GD	Wigzell	Kerstin
Totalförsvarets forskningsinstitut	Professor	Ullenius	Christina
Umeå universitet	Direktör	Johansson-Hedberg	Birgitta
Uppsala universitet	Ekonomie doktor	Dalborg	Hans
Verket för innovationssystem (Vinnova)	Direktör	Johansson-Hedberg	Birgitta
Verket för högskoleservice	Rektor	Sandvik Wiklund	Pia
Verket för näringslivsutveckling (Nutek)	F.d. GD	Hammerich	Kai

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Vetenskapsrådet	F.d. statsråd	von Sydow	Björn
Vägverket	F.d. riksdagsledamoten	Kvist	Kenneth
Växjö universitet	F.d. ambassadör	Bergquist	Mats
Örebro universitet	F.d. GD	Sandebring	Hans